

Pouke
iz Biblije

TRAVANJ
SVIBANJ
LIPANJ
2025.

Kako proučavati biblijska proročanstva

KAKO PROUČAVATI BIBLIJSKA PROROČANSTVA

Shawn Boonstra

Kako proučavati biblijska proročanstva

Pouke iz Biblije

Travanj, svibanj i lipanj 2025.

Sadržaj

1. Neka načela proroštva
2. Temelj u Postanku
3. Slike iz bračnog života
4. Narodi (1)
5. Narodi (2)
6. Razumijevanje žrtve
7. Osnova za prorokovanje
8. U Psalmima (1)
9. U Psalmima (2)
10. Nama koji živimo u posljednjim vremenima
11. Ruta i Estera
12. Preteče
13. Slike svršetka

POUKE IZ BIBLIJE — izdanje za odrasle — 2/2025.

Pouke iz Biblije — izdanje za odrasle priprema Odjel za crkvene službe Generalne konferencije adventista sedmog dana. Pouke se pripremaju pod nadzorom proširenog odbora za subotnjoškolske pouke, čiji su članovi konzultativni urednici. Tiskana biblijska pouka pridonos je odbora.

Nakladnik: ZNACI VREMENA, Prilaz Gjure Deželića 77, 10 000 Zagreb, Hrvatska • **Odgovorni urednik:** Neven Kláčmer • **Urednik:** Mario Šijan • **Prijevod:** Tamara Babić • **Lektura:** Marijan Malašić • **Korektura:** Ljiljana Đidara • **Prijelom:** Brankica Vukmanić • **Tisak:** Znaci vremena, Zagreb

znaci-vremena.com • adventisti.hr

CROATIAN ADULT SSQ — 2/2025

**Shawn Boonstra, Allusions, Images, Symbols;
How to Study Bible Prophecy**

Izvorni oblik proroštva

Tijekom Zaljevskog rata 1991. godine, čuveni protestantski pisac i govornik bio je uvjeren da je Otkrivenje pretkazalo taj sukob. Njegov argument zasnivao se na činjenici da su neki helikopteri koji su korišteni u tom ratu izgledali poput skakavaca opisanih u 9. poglavlju Otkrivenja. “Kad ona otvori zjalo — Bezdan, iz zjala se diže dim kao dim goleme peći, te potamnje sunce i zrak od dima iz zjala. Iz tog dima iziđoše skakavci na zemlju, i bijaše im dana moć slična moći zemaljskih štipavaca.” (Otkrivenje 9,2.3)

To nije baš najbolji način tumačenja nekog biblijskog proročanstva, zar ne? Ipak, takva tumačenja su prilično česta. Tijekom posljednjih desetljeća čitav niz knjiga, članaka, videosnimaka, a sada i mrežnih stranica, od kojih su svi posvećeni proročanstvima, iznio je mnoga predviđanja, uključujući određivanje datuma završnih događaja — uglavnom usredotočenih na ratove ili previranja na Bliskom istoku.

I gle čuda, ni u jednom od tih slučajeva predviđanja se nisu obistinila.

Kao adventisti sedmoga dana, mi imamo drugačiji, kristocentričan pristup, pri čemu žarište proročanstva više nije na nekoj pojedinačnoj geografskoj lokaciji negdje na Bliskom istoku, niti na bilo kojem ratnom sukobu koji se tamo odvija. Mi proročanstva promatramo kroz leće velikog sukoba između Krista i Sotone — duhovne borbe koja se odvija širom svijeta i koja će svoj vrhunac doći kada se Božji narod, sastavljen od Židova i pogana (vidi Otkrivenje 12,17; 14,12), suoči sa završnom krizom, u čijem je središtu obožavanje Stvoritelja (vidi Otkrivenje 14,7) nasuprot obožavanju Zvijeri i njezina kipa.

Ključni element za razumijevanje proročanstava o posljednjim danima nalazi se u 2. poglavlju Knjige proroka Daniela, koje sadrži ne samo njihov povijesni okvir, već i ključ za odgonetanje njihovog značenja.

U Danielu 2 opisuju se četiri svjetska kraljevstva — Babilon, Medo-Perzija, Grčka i Rim — nakon kojih slijedi Božje vječno kraljevstvo, “koje neće nikada propasti i neće prijeći na neki drugi narod. Ono će razbiti i uništiti sva ona kraljevstva, a samo će stajati dovijeka” (Daniel

Ključno za razumijevanje proročanstava o posljednjim danima nalazi se u 2. poglavlju Knjige proroka Daniela, koje sadrži ne samo njihov povijesni okvir, već i ključ za odgonetanje njihovog značenja.

2,44). Usporedna proročanstva u 7. i 8. poglavlju sadrže taj isti osnovni proročki okvir unutar kojeg ta svjetska kraljevstva nastaju i nestaju dok se Božje kraljevstvo ne uspostavi zauvijek.

U Danielu 7 anđeo tumač sve nam to jasno kaže: “One četiri goleme nemani jesu četiri kralja koji će se dići na zemlji. Ali će od njih kraljevstvo preuzeti Sveci Svevišnjega i oni će ga posjedovati za vijeke vjekova.” (Daniel 7,17,18)

Četiri svjetska kraljevstva (Babilon, Medo-Perzija, Grčka i Rim) slijede jedno za drugim tijekom povijesti, u neprekidnom nizu, sve dok nakon Isusovog drugog dolaska Bog ne uspostavi svoje vječno kraljevstvo.

Naravno, mi smo još uvijek ovdje, u vremenu Rima, četvrtog i konačnog zemaljskog kraljevstva, prije Kristovog povratka.

Imajući u vidu tu povijesnu perspektivu kao osnovu za razumijevanje proročanstava, mi ćemo ovog tromjesečja proučavati o tome kako treba tumačiti biblijska proročanstva, a posebno neke aluzije, simbole, slike i metafore koji otključavaju proročku istinu i završne događaje.

Krenut ćemo od izvještaja o stvaranju u Postanku — što je važno za razumijevanje ne samo proročanstava, već i onoga što slijedi, posebno križa i Isusove smrti — i preko Babilonske kule, službe u Svetišću i Psalama, stići ćemo čak do nekih starozavjetnih brakova. U svemu tome možemo naći slike, simbole i usporedbe koji, kada se proučavaju s molitvom i u poniznom, pokornom duhu (jer ako pristupite Bibliji s buntovnim srcem, onda samo gubite vrijeme), mogu doprinijeti tomu da proročanstva o vremenu svršetka, pogotovo ona iz Otkrivenja, upravo ožive.

Jedno tromjesečje svakako nije dovoljno čak ni da započnemo s proučavanjem svih događaja i slika koji nam pomažu u odgonetavanju proročke istine. Tko zna, možda će nam za to biti potrebna čitava vječnost. Ali dotada, Božjom milošću proučit ćemo onoliko koliko možemo.

Shawn Boonstra je govornik i direktor Glasa proroštva (*Voice of Prophecy*). Njegove emisije i knjige bile su izvor nadahnuća mnogima širom planeta, a tijekom godina imao je žive evandeoske nastupe na svim kontinentima osim Antarktike.

Neka načela proroštva

“A tko se hvaliti hoće, neka se hvali time što ima mudrost da mene spozna. Jer ja sam Jahve koji tvori dobrotu, pravo i pravdu na zemlji, jer to mi je milo — riječ je Jahvina.” (Jeremija 9,23)

Biblijski tekstovi: Jeremija 29,23.24; Psalam 139,1-6; Daniel 12,4; Otkrivenje 22,10; 2. Timoteju 3,15-17; Hebrejima 4,12.

Kao što je slučaj i sa skoro svim ostalim u Svetom pismu, među kršćanima postoje neslaganja oko proroštva, što kod drugih često stvara uvjerenje da je bavljenje biblijskim proročanstvima čist gubitak vremena. Uostalom, ako se kršćani sukobljavaju oko svakog proročkog zareza i kovrčice, koliko mjerodavno to uopće može biti? Nažalost, i mnogi vjernici počinju misliti da su neke biblijske knjige, poput Otkrivenja, jednostavno neshvatljive. I umjesto da ih čitaju, oni ih izbjegavaju, nekad čak i uz ohrabrenje ponekog dobronamjernog pastora koji smatra da proučavanje proročanstava stvara više problema nego što ih rješava.

Ali nije uvijek bilo tako. Tijekom prvih osamnaest stoljeća kršćanske povijesti, većina kršćana oslanjala se na biblijska proročanstva i postojao je iznenađujući stupanj suglasnosti oko njihovih ključnih poruka. A Bog je i namjeravao da tako bude: “Zaklinjem vas, braćo, imenom Gospodina našega Isusa Krista da svi budete složni; da ne bude među vama razdora, već da budete sjedinjeni u istom osjećaju i istoj misli.” (1. Korinćanima 1,10)

Ovog ćemo tjedna istražiti neka načela koja pružaju dosljedno i pouzdano razumijevanje proroštva.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Isusov život, Znaci vremena*, 2023., stranice 290—294.

TKO ČITA, NEKA RAZUMIJE

Udite u bilo koju kršćansku knjižaru i pregledajte naslove koji se odnose na biblijska proročanstva. Brzo ćete otkriti da postoji zapanjujući broj različitih shvaćanja i tumačenja da se lako može pomisliti kako nitko nije sposoban razumjeti o čemu knjige poput Otkrivenja govore. Na primjer, jedan autor tvrdi da je antikrist obična metafora. Drugi kaže da on treba doći u budućnosti. A onda opet netko tvrdi da je to samo osvrt na nešto ili nekoga iz vremena poganskog Rimskog Carstva. Jedan je stari propovjednik primijetio: "Biblija je kao stara violina. Na njoj možete odsvirati svaku melodiju koju poželite."

Sama Biblija, međutim, ne nagovještava ništa slično. Ona nas umjesto toga poziva da je čitamo polazeći od zaključka da Bog ne govori uzalud i da mi možemo spoznati istinu koju nam On objavljuje preko svoje Riječi.

Pročitajte Matej 24,15; Otkrivenje 1,3; Matej 11,29; Jeremija 9,23.24. Što nam ti redci govore o Božjoj namjeri da bude shvaćen?

.....

.....

.....

Mnoga sveučilišta nude tečajeve o "biblijskoj književnosti" ili nečemu sličnom. Za vjernika može biti zapanjujuće kada sjedeći na brojnim predavanjima, otkrije da njegov profesor čita Bibliju na isti način na koji se čita poganska mitologija. Osnovna je ideja da bi u tim biblijskim izvještajima moglo postojati neko zrnice moralne "istine", ali da ih u biti svatko može shvatiti kako hoće. Pomisao da je ta knjiga nadahnuta od Boga za takve je predavače smiješna.

I tako predavač Bibliju čita, ali ne čuje glas Boga koji govori. A neki drugi dolaze do zaključaka koji su suprotni biblijskoj poruci. Bez predaje Gospodinu i bez srca otvorenog za spoznaju istine, oni koji čitaju Bibliju ne samo da će propustiti njezinu poruku, nego će i pogrešno razumjeti milosrdni i sveti karakter Boga koji je otkriven na njezinim stranicama. A to se događa lakše nego što mnogi uviđaju, zbog čega čitanje Biblije bez pravih pomagala i (što je najvažnije) bez ispravnog stava pod vodstvom Duha Svetoga, može biti čak i štetno.

Neki je nevjernik zatečen kako čita Bibliju. Kad su ga pitali što radi, odgovorio je: "Tražim propuste. Tražim propuste." Zašto se taj pogrešan stav može zauzeti kada se čita Božja riječ?

BOG ŽELI BITI SHVAĆEN

Ništa nije toliko uznemirujuće kao žurna potreba za komunikacijom, možda na klinici ili u ljekarni, kada se nalazite u stranoj zemlji, čiji jezik jedva govorite. Znae što trebate reći, ali ne nalazite odgovarajuće riječi kojima biste to izrazili.

U vezi s Bogom javlja se drugačiji problem. "Visoko je iznad zemlje nebo, tako su puti moji iznad vaših putova, misli moje iznad vaših misli." (Izaija 55,9) Problem nije u tome da Bog nema odgovarajuće riječi kako bi razgovarao s nama, već u tome što mi nemamo dovoljno bogat rječnik niti odgovarajuće umne sposobnosti da bismo Ga u potpunosti razumjeli.

Na što nam sljedeći odlomci ukazuju o Božjem znanju i razumijevanju u usporedbi s našim?

Psalam 139,1-6

Psalam 147,5

Rimljanima 11,33

1. Ivanova 3,20

Istina je da nikad nećemo potpuno razumjeti Božji um jer je On beskonačan i sveznajuć. Uostalom, jedva da možemo razumjeti sve o djelima stvaranja, pa kako bismo onda mogli u potpunosti razumjeti njihovog Stvoritelja? Mi to jednostavno ne možemo.

I premda nikad nećemo razumjeti sve, ipak možemo razumjeti ono što je nužno za naše spasenje (vidi 2. Timoteju 3,14.15). Kada su svojim slušateljima tumačili Evanđelje, apostoli su se često pozivali na ispunjena proročanstva, iz čega možemo zaključiti da je jedan od glavnih ciljeva proroštva ilustrirati plan spasenja. Biblijsko proroštvo nas na kraju, na ovaj ili onaj način, mora dovesti do Isusa i obećanja o spasenju koje On nudi cijelom čovječanstvu.

Na kraju je Gospodin, po kojem je sve stvoreno (vidi Kološanima 1,16; Ivan 1,1-3), sišao na Zemlju, a onda je prinio sebe kao žrtvu na križu za grijehe svakog ljudskog bića, čak i onih najjadnijih. Eto koliko Bog ljubi sve nas. I pošto je sve to učinio za nas, On očito želi da svi, uključujući i one najjadnije, saznaju što nam On nudi u Isusu. A proroštvo upravo to omogućava.

Iako ima mnogo toga što ne znamo, zašto je važno da se sada usredotočimo na ono što znamo i da to slijedimo — umjesto da budemo opsjednuti onim što ne znamo?

"DANIELE, DRŽI U TAJNOSTI OVE RIJEČI"

Pročitajte Daniel 12,4. Što Gospodin govori Danielu? Usporedite Otkrivenje 22,10.

Nije neobično kad propovjednici na temelju Daniela 12,4 pretkazuju napredak tehnologije i znanosti neposredno pred Kristov dolazak. Mnogi ovaj redak također koriste da bi opisali napredak u brzini putovanja u posljednjih stotinjak godina. Čak i mnoge naše knjige govore slično. Ali osim tih nesporno razumnih tumačenja, ono što je tu rečeno moglo bi značiti i nešto drugo. Pročitajte ponovno taj redak. Anđelova uputa Danielu počinje nalogom da "drži u tajnosti ove riječi i zapečati ovu knjigu". A riječ je upravo o Danielovoj knjizi. Bi li onda to znanje koje će se na svršetku vremena naglo umnožiti, moglo biti poznavanje same Knjige proroka Daniela?

Po tome se Knjiga proroka Daniela ponešto razlikuje od Otkrivenja, s obzirom na to da je Ivanu rečeno da *ne* zapečati svoju knjigu (Otkrivenje 22,10). Otkrivenje je trebalo biti razumljivo od početka, "jer je određeno vrijeme blizu". Za razliku od toga, Danielova knjiga trebala se jasnije razumjeti u nekom trenutku u dalekoj budućnosti.

Tijekom stoljeća mnogi vrsni kršćanski mislioci pokušavali su protumačiti Knjigu proroka Daniela i neki su u tome postigli značajan napredak. Međutim, razumijevanje Danielove knjige naglo se povećalo tek nakon 1798. godine, po završetku proročanstva o 1260 godina, kada je više tumača širom planeta došlo do zaključka da će se nešto veliko dogoditi oko 1843. godine. Najznačajniji od njih bio je William Miller, čije je propovijedanje dovelo do početka velikog adventnog pokreta iz devetnaestog stoljeća, kao i niza događaja koji će omogućiti rađanje crkve "ostatka" i jasno razumijevanje vijesti trojice anđela.

Drugim riječima, rođenje našeg svjetskog pokreta ispunjenje je Danielovog pretkazanja da će "spoznaja biti velika" do "posljednjega vremena". (Šarić)

Nasuprot tomu, i ne donoseći sud o spasenju ljudi, razmislite o "tami" u kojoj živi tolik dio kršćanskog svijeta. Nešto tako osnovno kao što je tjedna subota uspostavljena u Edenu, zanemaruje se, pa čak i odbacuje u korist nedjelje, dana ukorijenjenog u poganskom Rimu. Ili pomislite na potpuno neznanje o smrti, pri čemu golema većina kršćana vjeruje u pogansku ideju da mrtvi odmah prelaze u drugi oblik postojanja, što za neke opet znači da će vječno gorjeti u paklu.

Upravo zato poznavanje istine trebalo bi nas učiniti vrlo zahvalnima i poniznima.

PROUČAVANJE BOŽJE RIJEČI

Za svoje razumijevanje biblijskog proroštva adventisti mnogo duguju Williamu Milleru. Premda njegovo razumijevanje ključnih redaka (kao što je Daniel 8,14) nije bilo savršeno, Millerova metodologija itekako je važna jer je utrla put rođenju našeg pokreta ostatka posljednjeg vremena.

Pročitajte Matej 5,18; 2. Timoteju 3,15-17; Luka 24,27. Kako prema ovim redcima trebamo pristupiti biblijskom proroštvu?

.....

.....

U određenom smislu proučavanje Biblije ne razlikuje se mnogo od sastavljanja velike slagalice. Ako spojite samo dva ili tri dijela, gotovo je nemoguće razaznati cijelu sliku. Možda u ta dva ili tri dijela možete vidjeti konja i zaključiti da sastavljate sliku konja. Ali još par dijelova otkrivaju pile i kravu, a onda, kad spojite stotine dijelova, konačno uvidate da je pred vama krajolik koji obuhvaća grad, farmu i planinski vijenac u daljini.

Neki kršćani griješe u proučavanju Biblije zato što se prema tim svetim spisima odnose kao prema nepovezanoj zbirci izreka i poslovice, koje se mogu zgodno primijeniti u određenoj situaciji. Mnogi se okreću jednostavnom vodiču za proučavanje na početku neke od "Gideonskih Biblija",* gdje se mogu naći korisni redci o brojnim temama i onda misle da je to sav biblijski nauk.

Nažalost, i oni pristupaju proroštvu na isti način izvlačeći pojedinačni tekst iz njegovog konteksta i uspoređujući ga s tekućim događajima umjesto s ostatkom Biblije. To je dijelom dovelo do navale suvremenih knjiga o proročanstvima koje se moraju ispravljati svakih nekoliko godina, jer griješe u onome što tvrde da će se dogoditi i kada će se dogoditi.

Zato je toliko važno ne samo odabrati određene retke o nekoj temi, već pomno proučiti sve što Biblija kaže o njoj, a također uzeti u obzir i kontekst u kojem ona to kaže. Lako je izvući neki odlomak iz konteksta i nategnuti ga tako da "kaže" ono što mi želimo.

Kakvo je vaše iskustvo s onima koji koriste samo određene, odabrane tekstove da bi izveli svoj zaključak o, recimo, stanju mrtvih? Ili čak o suboti? Kako na najbolji način odgovoriti na takve pokušaje?

* "Gideonske Biblije", poznate i kao "hotelske Biblije", tiska i besplatno dijeli organizacija Gideon International, financirana isključivo iz donacija što šalju crkve i pojedinci koji podupiru njihov cilj.

PRENESENO ILI DOSLOVNO ZNAČENJE?

Jedno od ključnih pitanja na koja proučavatelji proročanstava trebaju obratiti pozornost jest kako odrediti treba li jezik Biblije shvatiti u doslovnom ili u prenesenom značenju. Kako utvrditi je li se pisac koristio simboličnim jezikom i kako znati što određeni simbol znači? Ključno je utvrditi kako se ta slika (karakter, osoba) koristi u cijeloj Bibliji, a ne gledati kako se određeni simbol koristi u suvremeno doba. Na primjer, neki smatraju da simbol medvjeda iz Daniela 7 ukazuje na Rusiju, jer se ta slika danas često koristi kao simbol Rusije. Ali to nije ispravan ni pouzdan način tumačenja proročkog simbolizma.

Potražite sljedeće tekstove dopuštajući Bibliji da bude vlastiti tumač (da tumači pojmove o kojima govori). Koji je proročki simbol zajednički u svim navedenim slučajevima i što Biblija kaže da on predstavlja?

Daniel 7,7; 8,3; 7,24

.....

Otkrivenje 1,16; Efežanima 6,17; Hebrejima 4,12

.....

Otkrivenje 12,1; 21,2; Efežanima 5,31.32; Jeremija 6,2

.....

Kad slijedimo jednostavno pravilo da Biblija tumači vlastite pojmove, većina nepoznanica u proročkom simbolizmu nestaje. Na primjer, vidimo da rog simbolizira političku silu ili narod. Mač simbolizira Božju riječ. A žena simbolizira crkvu. Na ovim primjerima možemo jasno sagledati kako Biblija tumači samu sebe.

Međutim, ostaje još odgovoriti na pitanje zašto bi Bog govorio u simbolima, a ne otvoreno? Zašto je Petar, na primjer, u 1. Petrovoj 5,13 grad Rim, izražavajući se u "šiframa", nazvao Babilonom?

Postoje mnogi razlozi zašto je Bog odredio da se u proročanstvima izražava simbolima. U slučaju novozavjetne Crkve, na primjer, da je u Otkrivenju otvoreno imenovan Rim kao počinitelj tolikog zla, ionako teško progonstvo Crkve moglo je postati još teže. Bez obzira na razloge, možemo biti sigurni da Bog želi da mi razumijemo značenje tih simbola.

Čak ako su neki simboli i proročanstva još uvijek tajna, na koji način usmjeravanje pozornosti na ono što razumijemo može ojačati našu vjeru?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

U knjizi Ellen G. White *Veliki sukob* pročitajte poglavlje pod naslovom "Jedan američki reformator", str. 251—256 (u izvorniku 319—324).

"Propovjednici i narod proglasili su proročanstava u Danielu i Otkrivenju nerazumljivim tajnama. A Krist je svoje učenike uputio na riječi proroka Daniela u vezi s događajima koji su se imali zbiti u ono vrijeme i rekao: 'Tko čita, neka shvati!' (Matej 24,15) Tvrdnja da Otkrivenje predstavlja tajnu koju nije moguće razumjeti, suproti se samom naslovu knjige: 'Otkrivenje Isusa Krista, koje mu daje Bog da pokaže slugama svojim što se ima uskoro dogoditi. ... *Blago čitaču i slušačima* riječi ovoga proročanstva ako vrše što je u njemu napisano, jer je (određeno) vrijeme blizu!' (Otkrivenje 1,1-3) ...

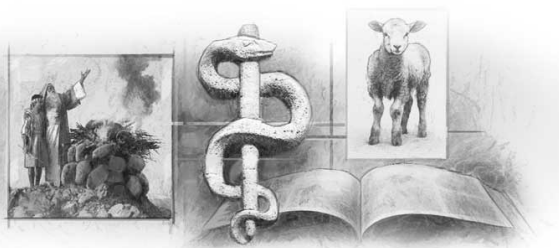
S obzirom na svjedočanstvo nadahnute Riječi, kako se ljudi usuđuju učiti da je Otkrivenje tajna koju ljudski um ne može dokučiti? Ono je otkrivena tajna, otvorena knjiga! Proučavanje Otkrivenja upućuje misli na Danielova proročanstva, a oboje predstavljaju vrlo važne Božje upute ljudima u vezi s događajima koji će se zbiti pri završetku povijesti ovoga svijeta.

Ivanu su bili pokazani prizori dubokog i uzbudljivog zanimanja vezanog uz iskustvo Crkve. Vidio je položaj, opasnosti, sukobe i konačno izbjavljenje Božjeg naroda. On bilježi završne poruke koje trebaju pomoći sazrijevanju zemaljske žetve, bilo kao snopova za nebesku žitnicu ili kao svežnjeva kukolja za oganj uništenja. Otkriveni su mu predmeti od goleme važnosti, posebice za posljednju Crkvu, da bi oni koji se odvrte od zablude k istini mogli znati kakve ih opasnosti i sukobi čekaju. Nitko ne mora ostati u neznanju s obzirom na ono što dolazi na Zemlju.' (Ellen G. White, *Veliki sukob*, str. 269,270; u izvorniku 341,342)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. U kojem smislu proučavanje proročanstava može umnogome produbiti vašu vjeru? Koja su proročanstva — od kojih su neka napisana prije više tisuća godina, a odnose se na događaje koji će se odigrati stotinama, ako ne i tisućama godina poslije — učvrstila vaše povjerenje u Bibliju i, što je još važnije, u Boga koji ju je nadahnuo? Kako nam, na primjer, Daniel 2 pruža snažne i logične razloge za vjerovanje ne samo da Bog postoji, već i da On poznaje budućnost?

2. Kako se na najbolji način možemo zaštititi od mnogih neuravnoteženih i proizvoljnih, nagađajućih pokušaja tumačenja proročanstava, ponekad čak i unutar naše Crkve? Zašto moramo paziti da zadržavamo "što je dobro" (1. Solunjanima 5,20)?

Temelj u Postanku

“Sutradan Ivan vidje Isusa gdje dolazi k njemu te reče: ‘Evo Jaganjca Božjeg koji uzima grijeh svijeta!’” (Ivan 1,29)

Biblijski tekstovi: Izaija 40,7,8; Postanak 22,1-13; Ivan 3,16; Otkrivenje 5,5-10; 1. Korinćanima 15,15-19; Otkrivenje 12,1-9.

Jedan od ključnih problema suvremenih tumačenja biblijskih proćanstava, poput onih iz Otkrivenja, ogleda se u tome što ne uzimaju u obzir drevne korijene te knjige. Njezin pisac polazi od pretpostavke da čitatelji poznaju Stari zavjet i koristi se pojmovima koji su njima bili itekako bliski. Premda je korisno u cijeloj Bibliji tražiti retke slične onima iz Otkrivenja, ima i ključnih tekstova koji bolje od drugih pripremaju tlo za razumijevanje te knjige. To se posebno odnosi na Postanak, knjigu koja otkriva kako je naš svijet zapao u ovaj metež grijeha. Skoro svaki ključni pojam spomenut u Otkrivenju pojavljuje se u nekom obliku u uvodnim poglavljima Biblije.

Ovog ćemo tjedna proučavati nekoliko ključnih pojmova u Otkrivenju. Ima ih mnogo, tako da ćemo izabrati samo nekoliko da bismo ilustrirali bitni zaključak kako razumijevanje drevnih temelja Otkrivenja pomaže proučavatelju da sagleda bezbrojne tonove u tekstu, od kojih nam svaki može pružiti važne pouke o naravi ćovjećanstva, Boga i sukoba koji se odvija u svemiru, pa samim tim i u našem životu.

OIKOS: Ovog tjedna ćitamo iz knjige Ellen G. White, *Isusov život, Znacj vremena*, 2023., stranice 295—301.

NAČELO "PRVOG SPOMINJANJA"

Većina akademskih programa počinje predmetom koji pruža opći pregled tema i koji obuhvaća temeljna načela u širim crtama, što će stvoriti podlogu za daljnje proučavanje kad se bude ulazilo dublje u predmet. Isto tako, kada pročitate cijelu Bibliju, brzo uvidate da i Bog ima jedan takav opći predmet koji se nalazi u Postanku, gdje On iznosi misli koje će se opširnije razmatrati u ostatku Svetog pisma.

Uopćeno govoreći, kada se neki pojam ili simbol prvi put spominje u Bibliji — posebno ako je riječ o uvodnim poglavljima Postanka — otkrit ćete da on uspostavlja opće razumijevanje tog pojma, što će vam pomoći da razumijete kako se on dalje koristi.

Neki proučavatelji Biblije to nazivaju "zakonom prvog spominjanja", premda bi ga bilo ispravnije nazvati načelom a ne zakonom, jer to svaka-ko nije neko željezno pravilo, i ono ima mnogo iznimaka. Uz ovo se pojavljuje i načelo, bilo da je riječ o proučavanju Biblije općenito ili njezinih proročanstava, da Bog s vremenom polako obogaćuje svoju djecu podacima tako što počinje od općeg pojma, a zatim ga proširuje mnogo puta tijekom godina, pa čak i stoljeća.

Pročitajte Izaija 40,7.8; Malahija 3,6; Hebrejima 13,8. Koje načelo uočavate u ovim redcima, što će vam pomoći da svoje proučavanje proročanstava pravilno usidrite?

.....

.....

.....

Velik dio suvremenog svijeta nerado govori o "istini" jer se misli da je "istina" nešto što se može mijenjati tijekom godina. A u nekim slučajevima i sam pojam "istine" smatra se sumnjivim.

Međutim, kada Bog utvrđuje istinu, On se ne mijenja. Kad On pouči svoj narod nekoj istini, možemo biti sigurni da ponavljanje istog biblijskog načela ili biblijske teme ne mijenja njihovo značenje, već, naprotiv, baca dodatno svjetlo na njega. Logično je, dakle, da pri proučavanju proročanstava najprije steknemo dobro razumijevanje Postanka, gdje su mnogi ključni pojmovi razjašnjeni po prvi put, a da potom to osnovno razumijevanje imamo u vidu kad istražujemo ostatak Biblije.

Zašto je toliko važno da ne dopustimo nikomu i ničemu, koliko god nam lijepo, pa čak i logično zvučalo, da oslabi našu vjeru u Bibliju i nepogrešive istine koje ona iznosi? Na koje, ponekad čak i prikrivene načine, može doći do takvog slabljenja?

RAZUMIJEVANJE BOŽJE LJUBAVI

Nasljeđivanje grešne naravi, između ostalog, podrazumijeva i činjenicu da je naše viđenje svemira pomućeno našom sklonošću k sebičnosti i oholosti. Mi na svijet gledamo iz vlastite ograničene perspektive, umjesto iz perspektive Božjeg sveznanja. A vjerojatno nijedan pojam grešni ljudski rod nije toliko izopačio kao pojam "ljubavi". Popularna kultura zagovara takvo razumijevanje ljubavi koje se usredotočuje na samoispunjenje umjesto na druge ljude. Taj egocentrični pristup toj temi otežava nam da razumijemo kako Bog gleda na nju.

Razumijevanje naravi ljubavi važan je ključ za razumijevanje biblijskog proroštva. Jedna od glavnih tema u velikom sukobu jest sukob oko Božjeg karaktera. Ellen G. White na samom kraju, u zaključku knjige *Veliki sukob* piše: "Cijeli je svemir čist. Bilo neizmjerina svemira kuca istim otkucajem sklada i radosti. Od Njega koji je sve stvorio teče život, svjetlost i radost kroz prostranstva beskrajnog svemira. Od najmanjeg atoma do najvećeg svijeta, sve — živo i neživo, u svojoj nepomućenoj ljepoti i savršenoj radosti objavljuje da je Bog ljubav." (*Veliki sukob*, str. 534; u izvorniku 678)

Pročitajte Postanak 22,1-13. "Ljubav" se u Bibliji prvi put spominje u Postanku 22,2. Čemu nas taj događaj uči o Božjoj ljubavi?

Osim traženja prvog pojavljivanja određenog pojma u Bibliji, može biti korisno pronaći njegovo prvo spominjanje u pojedinačnim biblijskim knjigama — pogotovo u evanđeljima. "Ljubav" se prvi put spominje u sljedećim redcima pojedinih evanđelja: Matej 3,17; Marko 1,11; Luka 3,22; Ivan 3,16. Na primjer, posebno je zanimljivo da "ljubav", kad se prvi put spominje u Evanđelju po Ivanu (Ivan 3,16), upućuje na događaj s Izakom na žrtveniku. Abrahamova vjera u Boga bila je tolika da se oslonio na Njega, uvjeren da je On sposoban uskrisiti njegovog sina ako ga prinese na žrtvu (Hebrejima 11,19). Tu je nagoviještena Božja ljubav prema ljudskom rodu. On nas je ljubio do te mjere "da je dao svoga jedinorođenog Sina" (vidi Postanak 22,2.12.16) — a onda Ga je podigao iz mrtvih. Tako nam je otkrivena ta vrsta samopožrtvovne ljubavi koju Bog pokazuje prema nama.

Kako, bar u izvjesnoj mjeri, možemo pokazati drugima takvu samopožrtvovnu ljubav kakvu Bog pokazuje nama? Zašto za većinu nas to nije osnovna vrsta ljubavi?

IZAKOVO PITANJE: GDJE JE JANJE?

Hebrejska riječ *seh* ("janje") u Bibliji se spominje prvi put u istom izvještaju u kojem se prvi put spominje i ljubav, u Postanku 22. Janje je, naravno, jedan od najčešćih simbola koje nalazimo u Otkrivenju, gdje se Isus spominje kao "Janje" više od dvadeset puta. U jednom od najdojmljivijih prizora u Otkrivenju — kada Ivan promatra Božju prijestolnu dvoranu u četvrtom i petom poglavlju — Janje ima središnju ulogu.

Pročitajte Postanak 22,7.8; Izlazak 12,3-13; Otkrivenje 5,5-10. Kako nam izvještaj o pokušaju Izakovog prinošenja na žrtvu pomaže da razumijemo na koji su način jaganjci korišteni u simboličnom smislu? Kako je taj događaj povezan s onim što Ivan vidi u 5. poglavlju Otkrivenja?

Janje (*seh*) u Bibliji se prvi put spominje u Izakovom pitanju: "Gdje je janje?" (Postanak 22,7) Zanimljivo je da ostatak Biblije vrlo opširno odgovara na to pitanje. Ostalih trideset osam knjiga Starog zavjeta vodi čitatelja stazom duž koje se na Izakovo pitanje postupno odgovara sa sve više pojedinosti, od pashalnih obreda do Davidovog prvog zanimanja i dalje. Čitav izvještaj prožet je bezbrojnim mesijanskim proročanstvima koja pretkazuju odgovor na Izakovo pitanje. A onda u Novom zavjetu na to pitanje biva odgovoreno kada se Isus pojavljuje u tijelu, služi među svojim narodom i konačno žrtvuje svoj život na križu.

U međuvremenu, pogledajmo prvo spominjanje Janjeta u Evanđelju po Ivanu, u 1,29-34. Izgleda kao da Ivan Krstitelj osobno odgovara na Izakovo pitanje, a okolnosti ne mogu biti prikladnije. Grešnici se kaju i uranjaju u vodu prigodom krštenja, što simbolizira smrt grešnika i početak novog života. U tom se kontekstu iznenada pojavljuje Isus, Janje Božje, i prema Matejevom izvještaju, otvara se Nebo i predstavlja Ga: "Ovo je Sin moj, Ljubljeni moj, koga sam odabrao!" (Matej 3,17) Zapazite također kako glas s Neba, anđeo Gospodnji, najavljuje rješenje Abrahamovog i Izakovog problema (Postanak 22,11-14).

Kad sve te niti utkamo zajedno, postaje nam jasno da je Isus, Janje Božje, naša Zamjena. To baca veliko svjetlo na naše razumijevanje zakanog Janjeta u Ivanovom viđenju.

Zašto je spoznaja da je Isus naša Zamjena toliko bitna za naše spasenje? Kakvu bismo nadu imali bez Njega kao Zamjene, pogotovo na sudu?

SUOČAVANJE SA SMRĆU

Vjerojatno je najokrutnije područje življenja u svijetu odvojenom od njegovog Stvoritelja način na koji smrt vreba u pozadini svačijeg života, spremna da udari u svakom trenutku. To je “plaća grijeha”, kazna koju plaćamo zato što smo odvojeni od jedinog Izvora života u svemiru — Stvoritelja. Smrt igra značajnu ulogu u biblijskom proroštvu zbog svoje stvarnosti kao i — što je još važnije — zbog rješenja koje se nalazi jedino u Isusu, u Njegovoj smrti i uskrsnuću.

Prvo spominjanje smrti u Bibliji, kao i njezino prvo pojavljivanje, baca mnogo svjetla na tu krupnu temu u okviru proroštva tako što nam pomaže da shvatimo ozbiljnost grijeha i pruža nam važne spoznaje o tome kako će Bog riješiti taj problem.

Pročitajte Postanak 2,15-17; 4,8-15; 1. Korinćanima 15,15-19; Otkrivenje 1,18. Što nam ovi ulomci — u kojima se, između ostalog, prvi put spominje i pojavljuje smrt — govore o tome zašto ljudi umiru, kako Bog gleda na smrt i kako će On riješiti taj naš problem?

.....

Mi često kažemo da je “smrt dio života”. To je laž. Smrt je suprotnost životu, to je nijekanje života. Ona je uljez koji nikad nije trebao biti dio našeg iskustva na ovom svijetu. Premda smo se navikli na smrt, naše srce i dalje snažno negoduje kada se sučimo s njom, kao da ljudski rod još uvijek kolektivno uviđa da s njom nešto nije u redu. Koliko god smrt bila bolna, ima nekih smrtnih slučajeva koji djeluju tragičnije od drugih, kao što je smrt djeteta. Jer mi znamo da smrt roditelja prethodi smrti djeteta, i prihvatili smo to kao uobičajen poredak događanja.

Međutim, već prva smrt zabilježena u Svetom pismu u suprotnosti je s tim očekivanjem. Prije nego što su se Adam i Eva sami suočili sa smrću, doživjeli su tragediju smrti kada je njihovog pravednog sina ubio njegov nepravedni brat. Bila je to posebno nepravedna smrt.

Razmisлите o Isusu, pravedniku kojega su ubili nepravednici, kao i Abela. Koja je smrt mogla biti nepravednija od Kristove? Koje još sličnosti možemo izvući između Abelove smrti i Kristove smrti na križu? Kako nam Abelova smrt može pomoći da razumijemo zašto Isus ima “ključeve od pakla [groba] i od smrti” i što nam Bog nudi u Njemu?

Zašto je naš život bez rješavanja problema grijeha u konačnici beskoristan, besmislen i uzaludan? Čemu nas to uči o zahvalnosti za ono što je Isus učinio za nas?

ZMAJ

Bogoštovlje je ključna tema u Otkrivenju. Poticatelj i zagovornik lažnih sustava bogoštovlja označen je kao “Zmaj” (Otkrivenje 13,2-4), a opisivanje tog palog kerubina kao zmijoliko biće nije slučajna. To nas jasno upućuje na Edenski vrt, kada je zmija (zmaj) došla u raj i nagovorila Adama i Evu da je slijede u pobuni protiv Stvoritelja.

Usporedite Postanak 3,1-5 i Otkrivenje 12,1-9. Koje su zajedničke teme u ta dva izvještaja? Kako nam pojedinosti navedene u opisu zmijske u Postanku pomažu da razumijemo neke od spornih tema koje su prethodno dovele do rata na Nebu, što se spominje u Otkrivenju?

.....

.....

U Svetom pismu postoje dva izvještaja u kojima Sotona zavodi cijeli svijet na stranputicu. Prvi se nalazi u Postanku, u trenutku kad postoji samo dvoje ljudi, a drugi u 12. i 13. poglavlju Otkrivenja, gdje je Sotona nazvan “zavodnikom cijeloga svijeta” (Otkrivenje 12,9), koji daje silu Zvijeri i čini da se “sva zemlja zanesu za Zvijeri” i obožava je. (Otkrivenje 13,2.3). Jedna od tema koje nalazimo u biblijskom proroštvu nepromjenjiva je narav velike borbe. Božji karakter i Njegova Riječ se ne mijenjaju, a ne mijenjaju se ni đavolje namjere.

Na sreću, s obzirom na to da se narav velike borbe ne mijenja i da imamo jasne opise u proročkom dijelu Svetoga pisma, kršćani se mogu oduprijeti neistini i uočiti gdje bi mogle ležati duhovne zamke. Bog će uvijek biti ono što jest, a isto vrijedi i za đavla. Sotona može nositi tisuće maski, ali tisućljeća povijesti palog čovječanstva, udružena s proročkim tijekom događaja oslikanim u Otkrivenju, pokazuju da on nikad ne odstupa od plana kojim se koristio u Edenu. Bog nam je obećao mudrost i pronicavost (Jakov 1,5), i naoružani sigurnošću Svetoga pisma, ne moramo pasti na sotonske laži. Iako je, nažalost, mnogo njih palo, past će još mnogi — zapravo većina.

Razmislite kako se kultura mijenja tijekom vremena. Društvena mjerila se mijenjaju — ono što je nekad bilo prihvatljivo, postaje neprihvatljivo i obrnuto. S obzirom na to da se sporna pitanja koja se nalaze u njezinoj osnovi i sudionici velikog sukoba ne mijenjaju, što bi kršćanin trebao imati na umu kada promatra promjenjivi kulturni krajolik? Na primjer, kada je riječ o iskonskim lažima koje je Sotona izgovorio, kao što je ona da nećemo umrijeti i da ćemo biti kao bogovi — gdje ih možete čuti u vašoj kulturi danas?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

U knjizi Ellen G. White *Djela apostolska* pročitajte poglavlje pod naslovom "Otkrivenje", str. 364—366 (u izvorniku 578—581).

Mnoge svjetske religije jednostavno se bave idejama. Sasvim suprotno tomu, ideje koje nalazimo u kršćanskoj religiji čvrsto su usidrene u povijesnim događajima. Biblija je izvještaj o Božjem odnosu prema ljudima tijekom povijesti, a proučavanjem takvog odnosa koji traje tisućama godina, možemo saznati mnogo o Božjem dosljednom karakteru.

Međutim, kršćani se ponekad žale da im postaje dosadno slušati uvijek jedno te isto. Ponekad, kad se javno propovijeda naša proročka poruka, pomišljamo da smo sve to već čuli i da nemamo više što naučiti.

Činjenica da je naša poruka dosljedna i nepromjenjiva, ipak ne znači da je prejednostavna i nepoticajna. Sasvim suprotno: kada razmišljamo o spoznajama koje su do nas došle iz uma beskonačnog Boga, brzo uviđamo da postoje teme koje nikad nećemo iscrpiti do kraja.

Jedan od razloga pisanja Otkrivenja, prema riječima Ellen G. White, bio je da kršćansku crkvu usidri u njezinoj povijesnoj poruci za sva vremena. "Neki mladi radnici (u to vrijeme) ... umorili su se od često ponavljanih istina. U želji za nečim novim i privlačnim, nastojali su u nauk unijeti nove elemente, dopadljivije mnogim umovima, ali koji nisu bili u skladu s temeljnim načelima Evanđelja." (*Djela apostolska*, str. 365; izvorniku 580) U tom smislu Otkrivenje nije samo knjiga o budućnosti. To je istodobno i knjiga o prošlosti, koja nas drži ukorijenjenima u našoj povijesno potvrđenoj vjeri, da ne bismo skrenuli na stranputicu u potrazi za nečim novim.

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Sveto pismo uvijek nam pruža nove spoznaje i novo razumijevanje. Kako uravnotežiti želju da saznamo nešto novo i potrebu da ostanemo usidreni u istinama koje su nam već dane?

2. Kako bi crkva trebala odgovoriti na nova tumačenja proročanstava? Premda znamo da se uvijek može naučiti nešto novo, kako raspoznati je li to novo svjetlo nešto bitno ili neko prolazno ushićenje, ili čak zablude?

3. Tijekom Drugoga svjetskog rata jedan mornar na Tihom oceanu, ležeći na smrtnoj postelji, zavapio je bolničaru: "Ja sam siročić. Kada umrem, tko će se mene sjećati?" Bolničar mu je odgovorio: "Ja ću te se uvijek sjećati." Koliko god dobronamjerne bile riječi tog bolničara, prije ili poslije i on će umrijeti, kao i sjećanje na tog sirotog mornara. Kako nam to pomaže da shvatimo uzaludnost i besmislenost života ako će na kraju smrt imati konačnu riječ?

Slike iz bračnog života

“Tada mi anđeo reče: ‘Piši: Blago onima koji su pozvani na Janjetovu svadbenu gozbu!’ I nadoda: ‘Ove su riječi istinite riječi Božje.’” (Otkrivenje 19,9)

Biblijski tekstovi: Postanak 2,23-25; Efežanima 5,29-32; Ezekiel 16,4-14; Otkrivenje 18,1-4; Postanak 24,1-4; Otkrivenje 19,1-9.

Biblija je prepuna ljubavnih priča koje snažno otkrivaju pojedina područja spasenja i Božje ljubavi prema Njegovom narodu. Najintimniji od svih odnosa, brak, pokazao se kao škola u kojoj, ako ga doživimo onako kako ga je Bog zamislio, možemo dobiti temeljne pouke o Njegovoj ljubavi prema nama, o našem odnosu prema Njemu i o tome koliko daleko je On bio spreman ići kako bi nas otkupio.

Suvremene zamisli o ljubavi i braku sprečavaju nas da cijenimo ono čemu nas Bog pokušava naučiti preko bračnog zavjeta. Premda je ljudska grešnost uvelike izopačila brak (kao i skoro sve drugo), on je još uvijek moćno sredstvo za otkrivanje istine, čak i proročke istine. Više od samog zadovoljstva, brak bi trebao biti škola u kojoj učimo duboke pouke o sebi i našem odnosu prema Bogu.

Ovog ćemo tjedna istraživati različite načine na koje Božja riječ govori o brakovima, dobrim i lošim. A onda možemo izvući pouke iz tih primjera da bismo bolje razumjeli kako se Bog odnosi prema svojem narodu, čak i kad on ne ispunjava očekivanja. Također možemo sagledati i neke istine o Njegovoj ljubavi koje nam pomažu da bolje shvatimo događaje posljednjih dana.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Isusov život, Znaci vremena*, 2023., stranice 302—307.

JEDNO TIJELO

Malo je biblijskih usporedbi koje toliko naglašavaju bliskost kakvu Bog želi imati s ljudskim rodом kao slikom braka. Ona se u biblijskom izlaganju koristi toliko često — a pojavljuje se i u Otkrivenju — da je za proučavatelje Biblije iznimno važno da shvate što nam Bog zapravo želi poručiti kada je koristi u svojoj Riječi.

Pročitajte Postanak 2,23-25; Efežanima 5,29-32. Na koje načine ljudski brak odražava Kristovu vezu s čovječanstvom?

.....

.....

U jednom razgovoru s farizejima Isus je citirao tekst iz Postanka u vezi s brakom Adama i Eve, na što su farizeji brzo uzvratili pitanjem: "Kako je onda Mojsije naredio da se ženi dadne otpusni list i da se otpusti?" (Matej 19,7)

Mojsije je, naravno, smatran prorokom-osnivačem nacije. Zamislite da ispitujete Utemeljitelja ustanove braka tako što Mu suprotstavljate Njegovog vlastitog proroka. Takav čin bio je znakovit za njihov pristup Isusu — često su pokušavali dokazati da je Njegov nauk u suprotnosti sa Svetim pismom.

Doživotni brak obilježen uzajamnom vjernošću ideal je koji je Bog uspostavio prigodom stvaranja ljudskog roda. Palo čovječanstvo je, nažalost, iskvarilo taj temeljni dar od Boga.

S obzirom na važnost koju Sveto pismo pridaje braku, možda i nije slučajnost što je ta ustanova oduvijek bila pod nemilosrdnim napadom. Uz subotu, to je jedan od dva dara koja su nam dana u Edenu, a oba su imala za cilj pokazati Božju želju za prisnim odnosom s Njegovim stvo-renjima.

Brak, blisko povezivanje dvoje nesavršenih ljudi, uvijek će pružati razlog za napetost. Brak između Crkve i Krista spoj je savršenog Spasi-telja s vrlo nesavršenom nevjestom. Bez obzira na to, možemo puno toga naučiti o Božjoj ljubavi na temelju dobrog braka.

Navedimo tri načela važna za brak: prvo, opraštajte svojem bračnom drugu, koliko god da to ne zaslužuje, kao što Krist oprašta nama, premda to ne zaslužujemo. Drugo, prihvatite svojega bračnog druga s manama i svim ostalim, kao što Krist prihvaća nas s manama i svim ostalim. Treće, kao što Krist nas cijeni, cijenite i vi svojega bračnog druga. Na koji nam način ova tri načela, zasno-vana na Evanđelju, mogu ne samo pomoći da razumijemo kako se Bog odnosi prema nama, već i unaprijediti svaki brak?

PRELIJEPA NEVJESTA

Šesnaesto poglavlje Knjige proroka Ezekielu pruža nam zadivljujuću sliku Božje brige za vlastiti narod. On opisuje Izrael kao napušteno dojenče, ostavljeno u polju da umre. On djevojčicu odnosi kući, kupa je, a onda, kada potpuno odraste, ženi se njome. To je snažna slika neuobičajenog braka.

Pročitajte Ezekiel 16,4-14. Čemu nas opis te nevjeste uči o Božjim namjerama prema nama?

Bog kaže toj nevjesti, Izraelu, da je pod Njegovom skrbi postala "tako lijepa" (Ezekiel 16,13). U prvom trenutku, kad ju je Bog našao, nitko je nije smatrao lijepom. Bila je odbačena između ostale djece, ostavljena u polju da umre. Ali pošto ju je Bog obasipao pažnjom, postajala je sve ljepša, sve dok se za nju nije pročulo po svijetu. To je posebno vrijedilo za najranije dane pod izraelskim kraljevima, za vladavine Davida i Salomona. Etiopska kraljica čak je krenula na posebno putovanje da bi osobno vidjela raskoš i sjaj Izraela!

Međutim, ljepota Izraela bila je u potpunosti dar od Boga. Bila je lijepa — i čuvena među narodima — upravo zato što je bila Njegova nevjestica. Bog kaže o njezinoj ljepoti: "Jer to je savršenstvo potjecalo od moje krasote što je stavih na te." (Ezekiel 16,14 — Varaždinska Biblija)

Božja nevjestica je lijepa ne zbog nečega što je sama učinila, već zato što ju je Bog obasuo svojom naklonošću i učinio je takvom. To je tema koja se ponavlja u Bibliji. Na sličan način vjernici izgledaju lijepo prema ocjeni Neba ne zbog nečega što su sami učinili da bi to zaslužili, već zbog Božje naklonosti, zbog spasenja koje im On obilno daruje. Mi smo lijepi zato što smo pokriveni "pravednošću Božjom" (2. Korinćanima 5,21).

I tako, sve je bilo dobro do sljedećeg retka u Ezekielu: "Ali te ljepota tvoja zanijala, zbog glasa se svojega bludu podade: blud si svoj nudila obilno svakom prolazniku, njegova si bila." (Ezekiel 16,15)

Mi smo stvoreni da odražavamo Božju dobrotu i slavu. Ali kad Božja stvorenja pomisle da su za svoju ljepotu sama zaslužna, ta ljepota gubi vrijednost i nevolja je na pomolu.

Koje nam opasnosti prijete kad se pouzdamo u "svoju ljepotu"? Kako uopće možemo pomisliti da u nama postoji bilo što što nas čini dostojnim Božje ljubavi? Kako se možemo sačuvati od duhovne oholosti?

RAZVRATNA ŽENA PROROKA HOŠEE

Može se reći da je ono što je Bog zatražio od proroka Hošee jedan od najčudnijih zadataka koji je ikada dan nekom Njegovom sluzi: da se oženi bludnicom — i to namjerno! Ali Bog je zapravo koristio Hošeu kako bi nam pomogao da razumijemo iz Njegove perspektive bol koju Mu nanosi ljudski grijeh i pobuna. Bog je s ljubavlju izabrao ženu, Izraela, koja Ga je neprestano varala, a ipak, na opće zaprepaštenje, On ju je primio natrag i obnovio svoj odnos s njom.

Usporedite Hošea 1,2; 3,1; Otkrivenje 17,1.2 i Otkrivenje 18,1-4. Kakav se to *blud* ovdje spominje? Koje pouke kršćanska crkva može izvući iz iskustva proroka Hošee? Na koje je načine crkva ponovila grijehe iz Starog zavjeta?

.....

.....

.....

Biblija otkriva da će grijehe Izraela u Starom zavjetu u velikoj mjeri ponoviti Kristova novozavjetna crkva. Božji narod Saveza teško je zastranio prije svojeg izgnanstva uvodeći idolopokloničke običaje okolnih naroda u svoju sredinu. Početkom četvrtog stoljeća kršćanska se crkva, uočivši moguće prednosti, dodvoravala rimskom caru Konstantinu, i pozvala ga da se umiješa u rješavanje crkvenih sporova. U oba slučaja Božji narod je odlutao napustivši odnos s Njim, kako bi našao "rješenja" za navodne probleme.

Božji izbor riječi jasno predočava da nam On nastoji ne samo pokazati u čemu smo pogriješili, već i kako se On osjeća zbog toga. Oni koje je njihov bračni drug iznevjerio mogu donekle razumjeti osjećaj pustoši koji naša nevjera Kristu izaziva u nebeskim dvorovima. Najnevjerojatniji dio izvještaja o proroku Hošei svakako je onaj koji pokazuje koliko je daleko on bio spreman ići kako bi spasio svoju nepokornu ženu.

Kad pogledamo posljednji Božji poziv čovječanstvu da izide iz Babilona, treba zapaziti da se Bog obraća *svojem narodu*, a ne nekim strancima. On ih blisko poznaje. On ih voli. I dok svijet korača prema svojem najgorem času, On još uvijek nudi otkup koji je platio vlastitom krvlju da bi nas spasio. Kristov križ, više nego bilo što drugo, pokazuje nam koliko Gospodin žarko želi spasiti svoj nepokorni narod.

Na koje se način sve crkve, pa čak i naša, danas poigrava s duhovnim bludom?

IZAK I REBEKA

Kada je Abraham ostario i nesumnjivo razmišljao o obećanjima koja mu je Bog dao u vezi s njegovim potomstvom (vidi Postanak 15,5), on je svojem najstarijem i najpouzdanijem sluzi povjerio ozbiljan i svečani zadatak.

Pročitajte Postanak 24,1-4. Zašto je Abrahamu bilo toliko važno da njegov sin ne uzme za ženu “ni jednu od kćeri Kanaanaca” (Postanak 24,3)?

Koliko god njegova opomena zvučala isključivo i nesnošljivo, to je za njega bio problem duhovne, a ne etničke naravi. Bilo je to teološko, a ne nacionalno pitanje. Abraham je vrlo dobro poznao moralnu izopačenost kanaanskih vjerskih običaja, a njihovo klanjanje lažnim bogovima da i ne spominjemo, i znao je koliko bi lako njegov sin mogao prihvatiti takve običaje da se oženio u njihovoj sredini.

I doista, velik dio povijesti starog Izraela, pa čak i kršćanske crkve tijekom vjekova, govori o tome kako je Božji narod — koji je trebao svjedočiti svijetu — zapravo bio uvučen u svijet, u njegova lažna učenja i vjerska uvjerenja. Možda je najbolji primjer uvođenje nedjelje, pogan-skog dana Sunca, umjesto biblijskog sedmog dana subote — ta žalosna stvarnost koja će imati istaknutu ulogu u posljednjim danima.

Pročitajte Postanak 24,57-67. Koje pouke o Kristu i Njegovoj crkvi možemo izvući iz nekih detalja koje nalazimo u tom događaju? Što se tu može naučiti, na primjer, o našem palom stanju na osnovi činjenice da je Rebeka bila Izakov daljnji rod, od kojeg je bio odvojen?

Mi smo nesumnjivo u srodstvu sa svojim Stvoriteljem, budući da smo načinjeni na Njegovu sliku. Odvojeni smo od Njega grijehom, a opet se još uvijek smatramo Njegovom pravom nevjestom, premda svojim odlukama možemo učiniti taj brak burnijim nego što bi trebao biti.

Da, Bog voli nas, svoju nevjestu, više nego što mi volimo Njega. Koje odluke možemo i trebamo donositi svakog dana kako bismo osnažili svoju ljubav prema Bogu? U isto vrijeme, koje će odluke umrtviti našu ljubav?

BLUDNICA JE OSUĐENA

Pročitajte Otkrivenje 19,1-9. Istodobno se proslavljaju dva događaja: propast Bludnice i Kristovo vjenčanje s Njegovom Zaručnicom. Kako je moguće da oba događaja u isto vrijeme pokazuju Božji pravedni, blagonakloni karakter?

.....

.....

Nevjera ima bolnu cijenu, a posljedice se prelijevaju u život djece i drugih ljudi. Čak i najstrpljiviji prevareni bračni drug može na kraju zaključiti da je nastupio trenutak nakon kojeg nema povratka, nakon kojeg se brak više ne može spasiti. Kada naš svijet dospije u stanje tolike okorjelosti srca da više neće biti pokajanja, neće više imati smisla produljivati povijest ni dopuštati da se razuzdano širenje grijeha nastavi. I bez obzira na patnju za izgubljenima, oni koji su stradali u ovom grešnom svijetu slavit će što je tome napokon došao kraj i što je svijet obnovljen na način na koji ga je Bog prvobitno zamislio. Ovoga puta nitko se neće odmetati od Boga jer smo na teži način naučili da je Bog bio u pravu kad nas je upozoravao na pustoš koja nastaje kao posljedica odvojenosti od Njega.

Pročitajte Otkrivenje 21,1-4. Što slika braka ovdje znači? Zašto ona toliko obećava i pruža tako puno nade? Što nam ulijeva sigurnost u ispunjenje nade prikazane u tim redcima?

.....

.....

“Brak, ova doživotna veza, simbol je zajednice između Krista i Njegovе Crkve. Muž i žena trebaju pokazivati jedno prema drugome duh koji Krist pokazuje prema Crkvi.” (Ellen G. White, *Svjedočanstva za Crkvu*, sv. 7. str. 44; u izvorniku 46)

Krist je pretrpio nezamislivu bol kada Ga je ljudski rod odbacio i naklonost koja Njemu pripada ukazao drugim bogovima. A ipak, čak i tada je dao sebe za nas i osobno platio za naš preljub i nevjeru da bismo, ako se pokajemo i odvratimo od njih, imali obećanje o vječnom životu.

Pročitajte 1. Petrova 1,18.19. Što nam u ovim redcima pruža sigurnost da će kraj biti onakav kakav je oslikan u Otkrivenju 21,1-4?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

Pročitajte: Ivan 2,1-11; Matej 22,1-14; 2. Korinćanima 11,1-5; Matej 25,1-13.

Kada shvatite koliko vam podataka stoji na raspolaganju u cijeloj Bibliji kako biste proširili svoje razumijevanje proročanstava, možete doći u napast da pretjerate s njihovom primjenom. Tijekom vjekova neki kršćani prenaglašavali su simbolizam i slike koji se nalaze u Bibliji do te mjere da su se prema tom povijesnom narativu počeli odnositi doslovno kao da je mit. Premda se više slojeva značenja može naći skoro svugdje u Svetome pismu, ne smijemo smetnuti s uma da nas Bog pomoću stvarnih događaja u koje su uključeni stvarni ljudi može poučiti o Njegovom odnosu prema Njegovoj crkvi.

Svadbena gozba u Kani, na primjer, može nam pružiti uvide u sliku braka koja se koristi u proročanstvima, ali ta svadba bila je stvarni događaj. "Kristova je riječ osigurala ono što je bilo potrebno za svetkovinu. Tako je obilno osigurana Njegova milost kojom se brišu sva ljudska bezakonja i kojom se duša obnavlja i krijepi." (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 108; u izvorniku 149)

Ili kao što piše ovdje: "Ništa ne čini Jahve Gospod a da osnove svoje ne otkrije slugama svojim prorocima.' Dok 'što je sakriveno, pripada Jahvi, Bogu našem', dotle 'objava nama i sinovima našim zauvijek' (Amos 3,7; Ponovljeni Zakon 29,28). Bog nam ih je dao, a Njegov blagoslov pohodit će ponizno proučavanje proročkih spisa praćeno molitvom." (*Isusov život*, str. 177; u izvorniku 234)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Pročitajte Ivan 2,1-11. U Ivanovom evanđelju ima mnogo redaka koji najavljuju Kristov budući rad, i komentatori su zapazili da apostol na osmišljen način vodi svoje čitatelje prema križu. Gdje se u opisu tog događaja jasno pokazuju različita područja Kristovog karaktera i Njegovog budućeg kraljevstva? Čemu nas to uči o planu spasenja ili o konačnoj svadbenoj gozbi koja je obećana Božjem Sinu?

2. Usporedba o deset djevice poznata je i omiljena među proučavateljima Biblije. Čemu nas ta važna usporedba uči o događajima posljednjih dana? Je li značajno što je zaručnik zakasnio? Koje nam pouke ova usporedba pruža o našem odnosu s Kristom, nasuprot načinu na koji se On odnosi prema Crkvi kao tijelu, zajednici vjernih?

3. Razmislite o lažnim običajima koji su se u kršćanstvo uvukli izvana. Osim onog najpoznatijeg, svetkovanja nedjelje nasuprot biblijskoj suboti, koja su se još lažna vjerovanja uvukla u kršćanstvo?

Narodi (1)

“Njemu bi predana vlast, čast i kraljevstvo, da mu služe svi narodi, plemena i jezici. Vlast njegova vlast je vječna i nikada neće proći, kraljevstvo njegovo neće propasti.” (Daniel 7,14)

**Biblijski tekstovi: Postanak 10,1-12; Postanak 12,1-9; 1. Samu-
elova 8,4-18; Matej 20,25-28; Otkrivenje 18,1-4.**

Otkrivenje nam ukazuje na Božja rješenja za naš pali svijet. U posljednjim poglavljima vidimo da je obnovljen pristup stablu života, da je kletva skinuta i da smo mi ponovno primljeni u Božju prisutnost. Otkrivenje je u određenom smislu preokrenuti Postanak, zbog čega je ta knjiga važna za razumijevanje pojave problema na ovom svijetu i kako su se razvijali.

Jedno od ključnih pitanja u Danielu i Otkrivenju jest ljudska vlast nad ovim svijetom, odnosno niz ljudskih pokušaja da vladaju planetom koji s pravom pripada Bogu koji će, kad ova jeziva povijest s grijehom i pobunom bude zauvijek završena, konačno vladati po pravdi.

Vrlo je dug proces koji vodi do tog trenutka i on obuhvaća tisuće godina ljudskih eksperimenata sa samovlašću. Oni nikad nisu bili uspješni. Čak i oni koji su se pozivali na najviše ideale, uvijek bi se pokazali u velikoj mjeri nedostojnim, a često i sasvim nedostojnim tih ideala. Najveći dio žalosne povijesti čovječanstva tijekom više tisućljeća nije ništa drugo do niz izvještaja o tragedijama koje su ti propali sustavi navukli na nas. I to će se samo pogoršavati, sve dok se konačno ne uspostavi Božje “vječno kraljevstvo” (Daniel 7,27).

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White,
Isusov život, Znaci vremena, 2023., stranice 308—319.

NIMROD I NINIVA

Eden je bio stvoren kao savršeni dom za ljudski rod. Međutim, kada se pojavio grijeh, Bog nije imao izbora nego da ljude, barem zasad, udalji iz Vrta i od stabla života.

Izvan Vrta ljudi su morali naporno raditi za svoj opstanak. Život je postao teži. Morali su živjeti s mukom i "u znoj lu lica svoga" (Postanak 3,16-19). Naši praroditelji vjerovali su da će zakoniti Kralj omogućiti povratak u Vrt, i prinosili su žrtve pred vratima Edena, vjerno iščekujući otkupljenje koje je Bog od samog početka obećao palom svijetu.

"Edenski vrt je ostao na Zemlji dugo nakon što je čovjek progнан s njegovih ugodnih staza. ... Ovdje su Adam i njegovi sinovi dolazili da štiju Boga. Oni su ovdje obnavljali svoje zakletve o poslušnosti Zakonu zbog čijeg su prijestupa bili istjerani iz Edena. Kad je plima zla preplavila svijet i pokvarenost ljudi odlučila o njihovom uništenju potopom, ruka koja je stvorila Eden povukla ga je sa zemlje. Ali prilikom konačnog obnobljenja, kad nastanu 'nebo i nova zemlja' (Otkrivenje 21,1), i on će biti obnovljen i ljepše ukrašen nego u početku." (Ellen G. White, *Patrijarsi i proroci* str. 41; u izvorniku 62)

Drugi su, međutim, radili na ljudskim "rješenjima" za naše novonastale probleme, i mi vidimo rađanje gradova-država u pokušaju da se osigura lakši život, a možda i da se povrati ono što je izgubljeno u Eden u.

Pročitajte Postanak 10,1-12. Ovdje Biblija prikazuje nekoliko ključnih političkih protagonista koje nalazimo svuda u ostatku Svetog pisma, uključujući Ninivu i Babilon. S obzirom na ono što znamo o ulozi tih gradova u povijesti, što možemo zaključiti na osnovi ovog ulomka?

Neki su čitali o Nimrodu i zaključili da je on plemeniti junak, umnogome nalik na herojske osvajače iz poganske mitologije. Ali kada ga Biblija opisuje kao "velikog ratnika na zemlji" i "Bog mu je dao da bude vrstan lovac", to nije pohvala. Nimrod je velik po vlastitoj procjeni i on stoji "pred Jahvom" u smislu da prkosi Bogu. U ovim redcima vidimo širenje pobune protiv Boga, koja će trajati sve dok na kraju svako protivljenje ne bude zauvijek iskorijenjeno.

Zašto je pobuna protiv Boga mnogo podmukliji grijeh nego što smo spremni priznati? Kako se možemo zaštititi od te ljudima svojstvene osobine?

POZIV ABRAHAMU

U 10. poglavlju Postanka vidimo rađanje različitih naroda. Riječ koja se obično prevodi kao “narodi”, *gojim*, može se odnositi na nezna-bošce, odnosno nehebreje. U Postanku 10 stoji da je ljudski rod podijeljen “prema svojim zemljama”, prema jezicima, plemenima i “narodima” (Postanak 10,5; vidi također Otkrivenje 14,6).

Skoro odmah nakon takvog razvoja događaja, Bog poziva Abrama da izađe iz jednog od tih naroda da bi se razlikovao od njegovih pripadnika i onoga što oni čine.

Pročitajte Postanak 12,1-9. Zašto je Bog pozvao Abrama (poslije Abrahama) da izađe iz zemlje svojeg podrijetla?

.....

.....

.....

Bog je preko Abrahama namjeravao osnovati narod koji će stajati nasuprot ljudskim kraljevstvima. Taj narod nije trebao imati drugog kralja osim Boga. Trebao je pokazati pred svima što bi bilo kad bi se ljudski rod vratio svojem Stvoritelju. Izrael je trebao biti blagoslov za “sva plemena na zemlji” (Postanak 12,3). Bog ih je obdario svjetlom i prednostima kakve na ovom svijetu nisu videne još od potopa.

Pročitajte Ponovljeni zakon 4,5-9. Što je Jahve govorio Abrahamovim potomcima, narodu koji je postao ispunjenje Božjeg obećanja danog Abrahamu?

.....

.....

Tu nije riječ o pojedincu koji svjedoči u jednoj zajednici. Radi se o čitavom *narodu* koji je djelujući zajedno, u suradnji s Bogom, trebao pokazati slavu Njegovog karaktera. Zapazite također da prema riječima koje su im izgovorene, oni nisu bili posebni samo po “uredbama i zakonima” koje im je Bog dao, već je njihovo vršenje tih uredbi i zakona trebalo navesti druge narode da kažu: “Samo je jedan narod mudar i pametan.” (Ponovljeni zakon 4,6) Koliko god bile čudesne istine koje su dane nekom narodu, ako nije živio u skladu s njima, ako im se nije pokoravao, pratile bi ga kletve umjesto blagoslova i smrt umjesto života.

Kako to načelo — da nije dovoljno samo poznavati te istine, već ih se treba i pridržavati — vrijedi i za nas adventiste danas?

DANO VAM JE ONO ŠTO STE TRAŽILI

Prema Božjem planu, Izrael nije trebao imati ljudskog vladara kao što su ga imali drugi narodi. Ali vjera Izraelaca s vremenom se poljuljala i oni su počeli čeznuti za onim što su ti poganski “narodi” imali.

Pročitajte 1. Samuelova 8,4-18. Zašto je po vašem mišljenju ideja o kralju bila privlačna starješinama? Na koje načine i sami postavljamo plijen sličnih kušnji?

.....

.....

Važno je zapaziti da je zahtjev za kraljem značio odbacivanje Božje vladavine nad Njegovim narodom. Prema svrsi s kojom je osnovan, taj narod je trebao odgovarati izravno Stvoritelju, a njihov odnos prema Njemu bio je javno vidljiv, između ostalog, preko Svetišta i njegovih službi. Međutim, zahtijevanjem kralja oni će na sebe navući istu vrstu muka koju su proživljavala neznabožačka kraljevstva — vojnu obvezu u ratovanju za kralja, oduzimanje imovine, oporezivanje i druge nevolje. Otkrit će da ljudski moćnici vladaju u vlastitu korist umjesto u korist drugih, kao što čini Bog. Osim toga, to novo uređenje bit će trajno. Izraelcima će biti dano ono što su tražili, ali kada uvide da su samo pogoršali stanje, više neće biti povratka. “I kad jednoga dana budete vapili za pomoć zbog kralja koga ste sami izabrali, Jahve vas neće uslišati u onaj dan!” (1. Samuelova 8,18)

Bog poznaje slabosti svojeg naroda i dosta rano je prerekao da će Izraelci tražiti čovjeka za kralja. Oni su to i učinili, tako da velik dio svete povijesti svjedoči o posljedicama tog izbora.

Pročitajte Postanak 17,14-20. Zapazite da Bog ne kaže: “Ja ću im dati kralja”, već da će ga Njegov narod odlučiti postaviti. Zato je On uveo određene mjere opreza kako bi zaštitio svoj narod od nekih zala ljudske vladavine — premda su, kao što je povijest tog naroda i njegovih kraljeva pokazala, te mjere često bile zanemarivane.

Treba samo pogledati povijest Izraela nakon što su se odlučili za kralja da bi se shvatilo koliko su loše živjeli pod njihovom vlašću. Premda su neki kraljevi bili bolji od drugih, čak i oni “dobri” su griješili (sjetite se Davida i Bat-Šebe). U mnogo slučajeva narod je živio pod vladavinom kraljeva koji su činili “ono što ne bijaše pravo u očima Jahvinim” (vidi 1. o kraljevima 11,6; 15,26; 16,30; 2. o kraljevima 3,2 itd.).

I tada, kao i danas, sve ljudske vlasti imale su nešto zajedničko — bili su to grešnici koji su upravljali drugim grešnicima. Što je krenulo po zlu?

POGANSKI VLADARI

Božje postupanje prema Izraelu pruža bogate uvide u Njegovo postupanje prema novozavjetnoj Crkvi. Izraelski narod je zapravo na mnogo načina unaprijed ukazao na pogreške Crkve. Daleko od toga da bi mogli polagati pravo na bilo kakvu nadmoć u odnosu na stari Izrael, kršćani su uvijek bili vrlo podložni istim kušnjama.

Pročitajte Matej 20,25-28. Na koju je pogrešku Isus upozorio svoje učenike da bi je izbjegli pri uspostavljanju kršćanske Crkve?

.....

.....

.....

.....

Izrael je tražio čovjeka za kralja i taj zahtjev doveo je do moralnog pada naroda. Kraljevi su postajali sve pokvareniji, dok na kraju Bog nije dopustio Babiloncima da kao popravnu mjeru odvedu Njegov narod u zarobljeništvo.

Nesto slično dogodilo se i u povijesti kršćanske Crkve. Iako se nisu trebali organizirati po ugledu na poganske narode, kada je Konstantin došao na vlast i proglasio se kršćaninom, vjernicima je laknulo — pronostvo je konačno završeno! To je samo po sebi bilo blagoslov, ali onda je Crkva došla na ideju da bi carevu moć mogla upotrijebiti u vlastitu korist.

Među kršćanima je u četvrtom stoljeću izbilo nekoliko velikih spороva i budući da se Crkva pokazala nesposobnom da ih sama riješi, upućeni su pozivi caru da se umiješa. Od tog trenutka rimski biskup, koji je nekada bio jedan među jednakima, uzdigao se na istaknut položaj. Crkva je tražila od države da se umiješa u vjerska pitanja i kada je država prekoračila taj prag, stvari su išle iz lošeg u gore.

Kao i kod starog Izraela, mnoga od najmračnijih poglavlja kršćanske povijesti izravna su posljedica kompromisa crkve sa svijetom. I dok se Izrael okrenuo klanjanju idolima sa svojim kraljevima, koje je njihova glad za vlašću toliko iskvarila da su žrtvovali djecu idolima, dotle je Crkva postupno usvajala sredstva i metode poganskog carstva u toj mjeri da su mnogi iskreni vjernici umrli mučeničkom smrću jer su smatrani prijetnjom po tu crkveno-državnu ustanovu.

Na koje načine te iste kušnje u našoj kulturi i u našem društvu mogu dovesti u opasnost našu vjeru?

SVJETLO POGANIMA

Prvenstvena svrha s kojom je Bog osnovao izraelski narod nije bila da osudi ostatak svijeta, već da ga spasi. Kada se suočimo s pravednim ponašanjem nekog drugog, većina nas doživljava to kao osobnu osudu. Tako je i postojanje Izraela trebalo istaknuti grijeh i sebičnost okolnih naroda. Vjernici koji žive u skladu s Bogom ističu i naglašavaju Njegov pravedni karakter, što prirodno vodi k osvjedočenju i osudi. U idealnom slučaju život ljudi koji “drže zapovijedi Božje” (Otkrivenje 14,12 — Šarić) trebao bi biti ogledalo Njegovog karaktera.

Da su Izraelci postupali ispravno i činili ono što im je bilo rečeno, narodi bi im prilazili u miru nastojeći saznati više o njima i njihovom Bogu. Tragično je što su umjesto toga, kao što je pokazalo babilonsko sužanjstvo, ti narodi dolazili i ratovali protiv njih. Najbolje ogledalo Božjeg karaktera bio je, naravno, Isus — jedini Čovjek koji ga je savršeno prikazao. A taj Njegov savršeni primjer, koji je zacijelo donio osvjedočenje mnogim srcima, bio je zapravo zamišljen kao poziv (vidi Ivan 3,16-21).

Krajnja svrha osnivanja izraelskog naroda bila je ista kao i svrha s kojom je Bog osnovao Crkvu — On želi upotrijebiti svoj narod kako bi grešnike privukao Kristu. Poziv sadržan u vijestima trojice anđela, objavljen preko Njegove Crkve, nije namijenjen nekolicini odabranih, već “svakom narodu i plemenu, jeziku i puku” (Otkrivenje 14,6). Otkrivenje 18,1 pretkazuje da će prije Kristovog povratka cijela zemlja biti obasjana Božjom slavam.

Čemu nas sljedeći odlomci uče o ulozi koju je Bog namijenio svojem narodu u ovom svijetu? Kako možemo primijeniti ta načela na sebe?

(a) Brojevi 14,17-21

.....

(b) Izaija 42,6; 49,6; 60,3

.....

(c) Otkrivenje 18,1-4

.....

Pročitajte poziv Božjem narodu da izide iz Babilona, u Otkrivenju 18,1-4. Kako mi kao crkva koja nije u Babilonu, možemo pozvati Božji narod da izide iz Babilona?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

Pročitajte Izaija 44,24—45,13.

“‘Tajna bezakonja’ razvijala se postupno, u početku potajice i tiho, a kad je ojačala i zadobila vlast nad ljudskim umovima, pokazivala je sve otvorenije svoje prijevarno i bogohulno djelo. U kršćansku su se Crkvu gotovo neosjetno uvukli neznabožački običaji. Velika progonstva što ih je Crkva podnosila od strane neznabožaca neko su vrijeme priječila duh kompromisa i prilagodbe svijetu. Ali kad je progonstvo prestalo i kršćanstvo ušlo u kraljevske dvorove i palače, ono je zamijenilo skromnu jednostavnost Krista i Njegovih apostola sjajem i ohološću poganskih svećenika i vladara. Na mjesto Božjih zahtjeva uvelo je ljudske teorije i predaje. Konstantinovo prividno obraćenje, početkom četvrtog stoljeća, izazvalo je veliku radost i u Crkvu je ušao svijet zaogrnut plaštem pravde. Sada je pokvarenost brzo napredovala. Neznaboštvo, naoko pobijeđeno, zapravo je postalo pobjednikom. Njegov je duh zavladao u Crkvi. Njegov nauk, obredi i praznovjerje pripojili su se vjeri i bogoslužju onih koji su se smatrali Kristovim sljedbenicima.” (Ellen G. White, *Veliki sukob*, str. 38,39; u izvorniku 49,50)

U skladu s pitanjem na kraju odsjeka za srijedu, nismo li svi u opasnosti, posebno zato što smo duže ovdje, da odbacimo “skromnu jednostavnost Isusa Krista i Njegovih apostola” radi sjaja, moći, priznanja i kušnji ovoga svijeta? Ako mislimo da nismo, zavaravamo sebe.

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Kada je Bog poslao svoj narod u Babilon, bio je to posebno bolan trenutak. Abraham je bio pozvan da izađe iz Kaldeje kako bi podigao narod Saveza kao izvor svjetla za ovaj planet, a sada su oni bili vraćeni natrag u lancima. Tijekom njihovog sužanjstva, Bog je pokazao Izraelu kako je moglo biti da su ostali vjerni. Nabukodonozor, na vrhu sustava koji je bio potpuno suprotstavljen Bogu, dolazi Kristu (Daniel 4). Pred kraj njihovog sužanjstva Bog podiže perzijskog kralja koji je poslužio kao slika Krista, tako što će osloboditi Njegov narod iz Babilona i vratiti ga u Obećanu Zemlju. Kir nije bio Izraelac, a ipak ga je Bog izabrao da otkrije plan spasenja svijetu tako što je vratio Božji narod Saveza u Jeruzalem. Koje pouke o tome kako Bog gleda na čovječanstvo možemo izvući iz činjenice da je On koristio i ljude *izvan* Izraela da bi ostvario svoje ciljeve?

2. Možda mi nismo u Babilonu, ali u kojoj bi mjeri Babilon mogao biti u nama? Kako da prvo prepoznamo taj problem, a onda da se promijenimo?

Narodi (2)

“Prestanite i znajte da sam ja Bog, uzvišen nad pucima, nad svom zemljom uzvišen!” (Psalmi 46,10)

Biblijski tekstovi: Postanak 2,9-17; Daniel 2,31-35; Izaija 17,12.13; Daniel 7,1-3; Rimljanima 3,10-19; Otkrivenje 12,15.16; Otkrivenje 10,1-11.

Tijekom vjekova bilo je onih koji su tvrdili da je Bog priželjkivao pad ljudi, da je to zapravo bila Njegova namjera — da ljudi sagriješe i postanu smrtni i da Ga tako u Osobi Isusa Krista odvedu na križ. Uostalom, kako bi On drugačije mogao pokazati dubinu svoje ljubavi prema ljudima na tako snažan i slikovit način? Ukratko, prema toj logici, Bogu je bilo potrebno da čovječanstvo padne u grijeh.

To je grozan i žalostan stav. Božja namjera nikad nije bila da Sotona i ljudi padnu u grijeh. Pobuna Sotone, a zatim i čovječanstva, bila je tragedija s nesagledivim posljedicama, dok bi naša radost u Njemu ostala potpuna da naši praroditelji nisu pali.

Ovog ćemo tjedna nastaviti razmatrati probleme izazvane padom u grijeh i želju za ljudskom vladavinom nasuprot Božjoj. Te su istine na snažan način otkrivene u Danielu, knjizi koja pokazuje da je Bog bio u pravu kada je svoj narod upozorio što će se dogoditi ako se odvрати od Njega i izabere ovozemaljske vladare. I upravo to su dobili — zemaljske vladare umjesto Boga, i grešnike koji gospodare nad grešnicima — što nikad nije dobra kombinacija.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Isusov život, Znaci vremena*, 2023., stranice 320—323.

PRVA OD SVIH ZAPOVIJEDI

Edenski vrt bio je učionica za Božje prve ljude, mjesto gdje su oni i njihovo potomstvo u beskrajnom procesu, preko svojeg međuodnosa s djelima stvaranja, mogli učiti sve više o Stvoritelju. "Sveti prvi par nisu bila samo djeca pod Božjom očinskom brigom", ističe Ellen G. White, "već učenici koji su primali pouke od sveznajućeg Stvoritelja. ... Tajne vidljivog svemira — 'čudesa to su znanja savršenog' (Job 37,16) — pružala su im neiscrpan izvor pouka i zadovoljstva." (*Patrijarsi i proroci*, str. 31; u izvorniku 50,51)

Pročitajte Postanak 2,9-17. Koja je bila prva zapovijed, prva zabrana koju je Bog dao ljudskom rodu i zašto je ona bila tako važna?

Korijen glagola *tsvh*, "zapovjediti", prvi put se pojavljuje u Postanku 2,16, kada je Bog ljudima zapovjedio da ne jedu sa stabla spoznaje dobra i zla. Kako se znanje može zabraniti? Nije li uvijek korisno znati što više? Prema Svetom pismu — nije. Bog je želio temeljito obrazovati svoj narod i pritom ga poštediti dugotrajne patnje koju bi neke spoznaje izazvale, kao što će se dogoditi poslije, kad ljudi odluče vladati sami sobom, umjesto da njima upravlja Bog.

Tisućama godina poslije, kada je Izrael tražio kralja, Bog im je predočio posljedice (kao što smo otkrili prošlog tjedna), i upozorio svoj narod da će odluka da odbace Njegovu vladavinu ostati na snazi do svršetka vremena.

Budući da su izraelski kraljevi bivali sve pokvareniji, Božji narod Saveza postao je tako svjetovan, tako udaljen od svoje prave svrhe da im je Bog dao još više onoga što su željeli — ljudske vlasti.

Kada se ima u vidu takva pozadina, pristup Danielovoj knjizi može biti prosvjetljujuć: ne samo da smjena kraljevstava prikazana u viđenjima te knjige predstavlja optužnicu protiv "naroda" — pogana — već je to optužnica i protiv Izraela zbog njegovog odbacivanja Božjih *mitsvot* (zapovijedi). Stoljeća podčinjenosti umjesto slobode koju su uživali u Edenu, trebala su postati nova učionica u kojoj će voljna srca moći svjedočiti o upadljivoj suprotnosti između kraljevstava ovoga svijeta i Božjeg kraljevstva.

Razmislite o nekim oblicima znanja za koje bi čak i sada mnogima od nas bilo bolje da ih nikada nismo stekli. Kako nam to pomaže da razumijemo što je zapravo bilo zabranjeno u Edenu?

DANIEL 2

U vrijeme babilonskog sužanjsva Bog je preko proroka Daniela opisao odnos između Njegovog naroda i kraljevstava ovoga svijeta na najuvjerljiviji način koji uopće imamo. Njegov narod više nije bio neovisan. On je sada žeo posljedice svojih odluka. (I možda učio iz njih?)

Pročitajte Daniel 2,31-35, gdje nam se pruža sveobuhvatni pregled povijesti svijeta sve do svršetka vremena. Koje važne istine možemo saznati iz tog nevjerojatnog proročanstva?

.....

.....

Krajem devetnaestog stoljeća mnogi ljudi odisali su velikom vjerom u ljudski napredak. Izložba u Parizu (1900.), na primjer, bila je izvanredan pokazatelj optimizma u pogledu budućnosti. Uza sav taj tehnološki i znanstveni napredak, mnogi od najvećih problema čovječanstva bit će okončani! Kada je ljudski rod stupio u dvadeseto stoljeće, među mnogim misliocima vladao je veliki optimizam da će nas ideali prosvjetiteljstva — ljudska savršenost i moć razuma — uvesti u divnu novu eru čovječanstva. Međutim, Prvi svjetski rat brzo je odagnao te snove, a do kraja dvadesetog stoljeća u ratovima smo izgubili više od 200 milijuna ljudi. Možda smo napredovali u tehnološkom smislu, ali svakako ne i u moralnom. Prema riječima dr. Martina Luthera Kinga Mlađeg, mi imamo precizno navođene rakete, ali pogrešno vođene ljude. A to je zastrašujuća kombinacija.

Mnogi proučavatelji proročanstava zapazili su da se pri spominjanju metala u Danielu 2 polazi od najvrednijih do najmanje vrijednih — zlato prelazi u srebro, srebro u mjed, mjed u željezo, dok nam na kraju ne ostane samo željezo i gлина.

Charles Darwin, Karl Marx i drugi mislioci devetnaestog stoljeća pokušali su nas uvjeriti da se čovječanstvo na neki način kreće uzlaznom putanjom — da mi evoluiramo u biološkom i društvenom smislu. I premda se ljudski život doista donekle poboljšao (makar u tjelesnom smislu), tko uopće gleda na budućnost ovoga svijeta, s obzirom na to kako se njime trenutačno vlada i upravlja, s mnogo optimizma u pogledu mira, sigurnosti i napretka?

Isus je upozoravao: “Čut ćete za ratove i glasine o ratovima. ... Dići će se narod protiv naroda i kraljevstvo protiv kraljevstva. Bit će gladi i potresa zemlje u raznim mjestima.” (Matej 24,6.7) Ali usprkos tim upozorenjima, kako ipak možemo crpiti nadu iz spoznaje da smo unaprijed opomenuti o svemu?

DANIEL 7

San iz Daniela 2 prvo je dan babilonskom kralju. Nasuprot tomu, viđenje iz sedmog poglavlja dano je židovskom proroku, pripadniku Božjeg naroda Saveza.

Danielu je prikazano isto što i Nabukodonozoru, samo iz druge perspektive. Umjesto kipa, on vidi niz naroda koji izlaze iz mora kao posljedica vjetrova koji su uzburkali vodu. Ti narodi bili su u stalnim sukobima, što je izazivalo neprekidnu smjenu vlasti. U Psalmu 65,6-9; Izaiji 17,12.13 i Jeremiji 46,7.8 koristi se usporedba s poplavama i valovima koji prikazuju neprestani metež među tim narodima.

Nasuprot tomu, Obećana Zemlja, bar za izvjesno vrijeme, predstavljala je otok mira i sigurnosti usred mora poganskih kraljevstava — sveti narod stajao je na čvrstom temelju Božje vladavine, za razliku od neposlušnih naroda koji su ga okruživali.

Pročitajte Daniel 7,1-3. U tom prizoru ima dosta kretanja. Koje pouke možemo izvući iz ovog živog prikaza kada je riječ, na primjer, o zvijeri koja je prva izišla iz mora?

.....

.....

Daniel promatra zbrku neznabožackog ratovanja s obale, kada iznenada zvijeri počinju *izlaziti na zemlju* — na njegov teritorij! Problemi neznabožaca sada su postali problemi njegovog naroda. Oni su odlučili živjeti kao neznabošci, tako da će ubuduće živjeti s (i pod) neznabošcima. Počevši od babilonske prevlasti, Božji narod Saveza nikad više neće uživati u potpunoj i dugotrajnoj neovisnosti.

Taj gubitak samostalnosti za Božji narod u današnje vrijeme trajat će sve do svršetka, kada će Krist konačno biti ustoličen na svoje pravo mjesto kao naš Kralj. U Novom zavjetu Božji narod je stradao pod željeznom šakom Rimskog Carstva, a zatim i pod progonstvima maloga roga, sljednika poganskog Rima.

Premda su povijesno gledano neki narodi bili bolji od drugih, a neka razdoblja mirnija od drugih, najveći dio povijesti naroda, plemena i kraljevstava bilježi kretanje iz jedne tragedije u drugu, od jednog tlačitelja do drugog. I često se sve to činilo pod vlašću onih koji su tvrdili da imaju samo najbolje namjere za vlastiti narod. Kakva suprotnost u odnosu na vladavinu koju je Bog želio za svoj narod!

Kako nam Rimljanima 3,10-19 pomaže da objasnimo toliko toga u našem svijetu? Na koji način, posebno 19. redak, pokazuje zašto nam je Evanđelje toliko potrebno u životu?

IZMEĐU ZEMLJE I MORA

Slika zemlje i mora u Bibliji, posebno u proročanstvima, vrlo je poučna. Razmotrimo slučaj upotrebe simbola *zemlje* i *mora* u biblijskom proročanstvu, gdje su oni uzajamno oštro suprotstavljeni.

“Simbolički promatrano, kada su zemlja i more suprotstavljeni, *zemlja* često predstavlja uređeni svijet, ili čak Izrael, dok se *more* odnosi na poganske narode koji prijete Izraelu, kao što more prijete kopnu.” (Beatrice S. Neall, “Sealed Saints and the Tribulation”, *Symposium on Revelation*, knjiga 1, ur. Frank B. Holbrook, Silver Spring, MD: Biblical Research Institute, General Conference of Seventh-day Adventists, 1992., str. 260) Prema tom shvaćanju, *zemlja* je sigurno mjesto, utvrđeno na Božjoj vladavini, dok *more* predstavlja previranje naroda utemeljeno na ljudskoj oholosti.

Uzimajući u obzir prethodno citiranu misao, pročitajte Otkrivenje 12,15.16; 13,1.11. Zapazite suprotnost između vode i zemlje. Na koji su način ove slike upotrijebljene i čemu nas mogu poučiti u vezi s razumijevanjem proročanstva?

Zapazite da Zmaj koristi vodu da bi progonio Ženu (Crkvu). Kao što smo vidjeli, voda u proročanstvima često simbolizira svjetovne vlasti, kao i metež i zbrku koji ih prati. Dakle, možemo vidjeti kako je Sotona koristio mase, potaknute od njihovih vođa, kako bi progonio Božji narod tijekom većeg dijela crkvene povijesti.

Adventisti sedmog dana razumiju da se Otkrivenje 12,16 odnosi na preseljenje progonjenih vjernika u Novi svijet. Ako je naše razumijevanje *zemlje* i *mora* ispravno, što nam to govori o osnivanju američke republike?

Možemo li je smatrati “zemljom” koja je, na isti način kao i „Obećana Zemlja“, bila mjesto odvojeno za Božji narod? Je li zbog toga Zvijer iz zemlje u prvom trenutku izgledala kao janje? Premda Amerika nikad nije bila “novi Izrael”, kako su neki njezini rani osnivači željeli, ona je dugo bila zemlja vjerske slobode za milijune ljudi koji su trpjeli crkveno progonstvo u svijetu.

Nažalost, ta Zvijer slična janjetu jednog će dana progovoriti “kao Zmaj” (Otkrivenje 13,11). Sjedinjene Američke Države, koje su tako dugo bile svjetionik vjerske slobode za progonjene, postat će glavni vjerski progonitelj! To je još jedan primjer onoga što se događa kada ljudski rod odluči vladati samostalno, umjesto da Bog vlada njime.

TREBA TI PONOVO PRORICATI

Crkva ostatka rođena je u Novom svijetu, upravo tamo kamo su pobjegli oni koji su tragali za vjerskom slobodom tijekom sedamnaestog i osamnaestog stoljeća. S obzirom na dugotrajne vjerske i političke prepreke koje su postojale na drugim mjestima, malo je vjerojatno da bi rast tog pokreta bio tako brz i snažan na nekom drugom mjestu kao na tom novom tlu na kojem su nastale Sjedinjene Američke Države.

Pročitajte Otkrivenje 10,1-11, gdje se opisuje rođenje tog pokreta. Pogledajte neke elemente koje smo proučavali, kao što su "narodi", zemlja i more. Uz odgovarajući oprez, da ne biste učitali u tekst više nego što treba, koje zaključke možete izvući iz ovog izvještaja?

.....

.....

Andeo viče jakim glasom, kao što to čine i tri anđela iz 14. i anđeo iz 18. poglavlja Otkrivenja. To je gorući trenutak u povijesti, kada se uspostavlja djelo Crkve ostatka za dobrobit "mnogim pucima, narodima, jezicima i kraljevima" (Otkrivenje 10,11).

Andeo drži "knjigu" — vjerojatno Knjigu proroka Daniela (vidi Daniel 12,4) — koja je otvorena po prvi put nakon mnogo vremena. On stoji jednom nogom u moru, a drugom na zemlji. To upućuje na misao da se poruka odnosi na čitav planet, na Stari i Novi svijet. To također upućuje na misao da se poruka odnosi na *sve* narode — na one koji žive na zemlji, kao i na one koji žive u "poganskom" moru.

Svijet će napokon biti obasjan Božjom slavom, i posljednje poruke iz Otkrivenja 14 objavljuju se *svima*. Kao što je bilo s Izraelom, naša je zadaća kao crkve da propovijedamo Evanđelje "po svemu svijetu, svim narodima za svjedočanstvo, i tada će doći svršetak" (Matej 24,14).

Bog vodi ljudsku povijest prema velikom svršetku — kraju ljudskih kraljevstava i Kristovom trajnom ustoličenju. U Danielu 2,34.35.44.45 Biblija tvrdi savršeno jasno, bez ikakve dvosmislenosti, da će sva ta ljudska kraljevstva propasti, tako da neće ostati ni traga od njih i njihovog ružnog naslijeđa, i da će biti zamijenjena Božjim vječnim kraljevstvom, u kojem više nikada neće biti grijeha, patnje, bolesti, zla i smrti.

Pogledajte s kojom su točnošću proročanstva iz Daniela 2 i 7 pretkazala uspon i pad svih tih svjetovnih kraljevstava. Zašto bi nam tako zadivljujuća točnost s obzirom na to kada je Daniel pisao, trebala pomoći da vjerujemo u Božje obećanje o Njegovom konačnom i vječnom kraljevstvu?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

U knjizi Ellen G. White *Patrijarsi i proroci* pročitajte poglavlje pod naslovom “Babilonska kula”, str. 90—95 (u izvorniku 117—124).

“Potom opazih novo nebo i novu zemlju, jer su iščezli prvo nebo i prva zemlja.” (Otkrivenje 21,1) Vatra koja uništava grešnike čisti Zemlju. Nestaje svaki trag prokletstva. Nikakav ‘vječni pakao’ neće podsjećati otkupljene na strašne posljedice grijeha.

Ostaje samo jedan podsjetnik: naš Otkupitelj će uvijek nositi ožiljke raspeća. Na Njegovoj izranjenoj glavi, na Njegovim rebrima, rukama i nogama vidljivi su jedini tragovi okrutnog djela što ga je grijeh počinio. Gledajući Krista u Njegovoj slavi, prorok kaže: ‘Zrake sijevaju iz njegovih ruku, ondje mu se krije sila.’ (Habakuk 3,4) Ta probodena slabina iz koje je potekao grimizni mlaz koji je pomirio čovjeka s Bogom — u njoj je Spasiteljeva slava, ‘ondje se krije sila’. ‘Velik kad spasava’, zahvaljujući žrtvi otkupljenja, On je imao moć da izvrši kaznu nad onima koji su prezreli Božje milosrđe. Znakovi Njegova poniženja Njegova su najveća čast; kroz vječna će vremena rane s Golgote isticati Njegovu veličinu i objavljivati Njegovu moć.” (Ellen G. White, *Veliki sukob*, str. 530; u izvorniku 674)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Na kraju, sva ovozemaljska dostignuća, koliko god bila krupna, koliko god bila veličanstvena, koliko god bila slavna i ulijevala strahopoštovanje, bit će pretvorena u prah i pepeo i konačno zauvijek smrvljena. To obuhvaća sve velike i slavne ovozemaljske uspjehe koje ste možda postigli ili sada postižete. Zašto je uvijek važno imati na umu tu perspektivu? Kako bi vam ta perspektiva trebala pomoći da pravilno postavite svoje prioritete?

2. Pozorno proučite Zvijer iz mora opisanu u Otkrivenju 13,1-10. U kojem je smislu ta Zvijer prirodni ishod babilonskog načina razmišljanja? Ona je nesumnjivo zbroj svih “naroda”, od Babilona do sile malog roga. Jeste li primijetili koje su karakteristike svakog kraljevstva opstale tijekom vremena? U kojem smislu ovaj svijet i dalje odražava vrijednosti Babilona ili Rima, na primjer?

3. Kako mi kao adventisti uspostavljamo ravnotežu između hoda s Gospodinom i poslušnosti zakonima svoje zemlje ili vlasti pod kojom živimo? Što se događa kada poslušnost jednom vodi k neposlušnosti drugom?

Razumijevanje žrtve

“Pjevali su novu pjesmu: ‘Kadar si da uzmeš knjigu i da otvoriš njezine pečate, jer si bio zaklan i svojom krvi iskupio Bogu ljude od svakog plemena, jezika, puka i naroda.’” (Otkrivenje 5,9)

Biblijski tekstovi: Izaija 1,2-15; Hebrejima 10,3-10; Izlazak 12,1-11; 1. Korinćanima 5,7; Hagaj 2,7-9; Izaija 6,1-5; Otkrivenje 4,7-11.

Kada mu je prišao Isus, Ivan Krstitelj je izjavio: “Evo Jaganjca Božjeg koji uzima grijeh svijeta!” (Ivan 1,29) Bilo je to nepogrešivo ukazivanje na značenje prinošenja životinjskih žrtava, od kojih su sve upućivale na Kristovu smrt umjesto ljudi.

U Bibliji ne možemo izbjeći temu o životinjskim žrtvama. Ona se kao grimizna nit provlači kroz njezine stranice i igra ključnu ulogu u velikom prizoru iz Otkrivenja, u kojem je Ivan doveden u Božju prijestolnu dvoranu (Otkrivenje 4 i 5). Činjenica da se Isus pojavljuje u tom ključnom prizoru, pri čemu izgleda kao zaklano Janje (Otkrivenje 5,6), važan je ključ za razumijevanje čitave te proročke epizode.

Ovog ćemo tjedna razmotriti neke predmete koji su povezani sa žrtvama da bismo bolje razumjeli Isusa, zaklano Janje, glavnog protagonista prizora u prijestolnoj dvorani. On je dostojan tamo gdje nitko drugi nije i Njegova dostojnost mnogo govori o tome što je Gospodin zapravo činio preko žrtvenog sustava. Prikazan je kao Bog beskrajne ljubavi koji je podnio najveću žrtvu, u činu kojem ćemo se mi i druga razumna bića u svemiru diviti svu vječnost.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Isusov život, Znaci vremena*, 2023., stranice 324—328.

UZALUDNE ŽRTVE?

Suprotstavljanje dvije ideje ponekad može biti vrlo poučno. Mnogo se može naučiti o žrtvenom sustavu iz biblijske perspektive na osnovi primjera kada je Bog odbacivao žrtve svojeg naroda.

Usporedite Izaija 1,2-15 i Izaija 56,6.7; Psalam 51,19. Koje se važne pouke o žrtvama ovdje nalaze?

.....

.....

.....

.....

Ovo nije bio prvi žalosni slučaj u povijesti Izraela kada je Bog odbacio neku žrtvu. Nešto slično dogodilo se na samom početku povijesti spasenja, kada je Abelova žrtva bila prihvaćena od Boga, a Kajinova nije. Taj rani događaj pruža nam još jednu priliku da usporedimo žrtve koje su Bogu ugodne, a koje nisu (vidi Postanak 4,3-7; Hebrejima 11,4).

U vrijeme proroka Izaije Izraelci su površno obavljali vjerske obrede u pokušaju da umilostive Boga, dok su istodobno živjeli po vlastitoj volji. Njihove žrtve bile su usmjerene na njih same, baš kao i Kajinove, a ne kao izraz predaje i pokoravanja Bogu. Taj isti duh pokreće kraljevstva ovoga svijeta — duh samodovoljnosti. Kajin je živio po svojoj volji, a pred Bogom je vršio obred po vlastitim uvjetima. Može se samo pretpostaviti da je on na Boga gledao kao na smetnju, prepreku da krene u vlastitom smjeru, ali da Ga se bojao tek toliko da je ipak ispunio formu.

Abel je, međutim, prinio žrtvu koju je Bog zahtijevao, žrtvu koja je oslikavala obećanje koje je Bog dao o dolazećem Mesiji (Postanak 3,15) — janje koje je upućivalo na Kristovu žrtvu na Golgoti.

“Abel je shvatio velika načela otkupljenja. On se smatrao grešnikom i uvidio da grijeh i njegova kazna stoje između njegove duše i zajednice s Bogom. On je donio zaklanu žrtvu, žrtvovani život i time priznao zahtjeve Zakona koji je bio pogažen. On je kroz prolivenu krv promatrao buduću žrtvu, Krista koji umire na križu golgote, i vjerujući u pomirenje koje će tamo biti ostvareno, primio je svjedočanstvo da je opravdan, a njegova žrtva prihvaćena.” (Ellen G. White, *Patrijarsi i proroci*, str. 51; u izvorniku 72)

Koliko je bitno da se čuvamo izvanjske pobožnosti! Na koji se način svatko od nas može potpuno osloniti na Isusovu smrt kao našu jedinu nadu u spasenje?

KRV JUNACA I JARACA

Neki kritiziraju čitav koncept prinošenja žrtava, tvrdeći da je on okrutan, grub i u određenom smislu nepravedan. Da, u tome i jest stvar. Kristova smrt je bila okrutna, gruba i nepravedna — nevini je umro za grešnika. To je bilo nužno da bi se riješio problem grijeha. I upravo ta smrt, Kristova, bila je ono na što su sve te okrutne, grube i nepravedne žrtve upućivale.

Pročitajte Hebrejima 10,3-10. Čemu nas taj odlomak uči o žrtvama koje je Božji narod prinosisio u Starom zavjetu? Ako grešnici preko njih zapravo nisu mogli biti spašeni, zašto ih je uopće trebalo prinosisiti?

Jaganjci i druge žrtvene životinje bili su samo simboli koji su upućivali na pomiriteljsku žrtvu Božjeg Jaganjca. Bila su to djela vjere, prilika da grešnici na opipljiv način pokažu vjeru u djelo dolazećeg Mesije. Tu vrstu simbola često nazivamo *protulikom*, koji se ispunjava u *liku*, odnosno slikom stvarnosti koja najavljuje ono što će se dogoditi u budućnosti. Neki žrtve čak nazivaju “minijaturnim proročanstvima” o Isusovoj smrti na križu.

Obrede povezane sa žrtvama možemo usporediti s putnim kartama. Kada kupite kartu za vlak, autobus ili avion, ne krećete istog trenutka na putovanje koje ste uplatili. Umjesto toga, dobivate kartu — simbol ili obećanje o putovanju koje će doći. Možete sjediti na tom komadiću papira koliko god želite, ali on vas neće prenijeti ni na jedno odredište. Ali kada se konačno ukrcate i putovanje počne, tek tada dobivate ono što ste platili, i papirnata karta postaje nepotrebna.

Tako je bilo i sa žrtvenim životinjama. One su imale važnu ulogu, ali kada je prinesena prava žrtva, postale su besmislene, a ta je stvarnost dočarana kada se u trenutku Isusove smrti zastor između Svetinje i Svetinje nad svetinjama razderao na dvoje. “Uto se hramski zastor razdera na dvoje, odozgo do dolje.” (Marko 15,38) Čitav žrtveni sustav, hram i sve ostalo, upućivali su na Isusovu smrt na križu. Kada je Isus na križu ispunio svoje obećanje i ustao kao pobjednik nad smrću, te slike postale su nepotrebne.

Pomislite samo kakvo je zlo grijeh, kada je jedino smrću Isusa, utjelovljene Riječi (vidi Ivan 1,1-3.14), čovjek mogao biti otkupljen. Što nam to govori o stavu koji bismo morali imati prema grijehu?

PASHALNO JANJE

Otkrivenje govori o Isusu kao o “Janjetu” skoro trideset puta. Od najranijih dana u provođenju plana spasenja, Božji narod je koristio jaganjce kao simbol dolazećeg Mesije. Abel je prinio žrtvu “od prvine svoje stoke” (Postanak 4,4), a prije nego što je Izrael izišao iz Egipta i pošao u Obećanu Zemlju, bilo im je zapovjedbano da otkupe svaku prvo-rođenu osobu ili životinju janjetom od godinu dana (Izlazak 12,5).

Pročitajte Izlazak 12,1-11; Izaija 53,7.8; 1. Korinćanima 5,7; Otkrivenje 5,6. Čemu nas ovi redci uče o Isusu kao pashalnoj žrtvi? Što to znači za svakoga od nas?

.....

.....

.....

.....

Godinama nakon Kristove smrti, uskrsnuća i uzašašća, Petar je, razmišljajući o svemu što se dogodilo, napisao: “Znajte da niste otkupljeni nečim raspadljivim — srebrom ili zlatom — od svoga bezvrijednog, od otaca baštinstvenog načina života, nego skupocjenom krvi Krista kao nevina i bez mane Janjeta.” (1. Petrova 1,18.19)

Isusov život bio je jedini ljudski život koji je zadovoljio zahtjeve Božje svetosti. Svi mi ostali smo sagriješili i naš grešni način života doslovno širi laži o naravi našeg Stvoritelja.

Isus je, međutim, postao “novi Adam” (1. Korinćanima 15,45). Tamo gdje smo mi pali, On je živio savršeno. U svojoj ljudskoj naravi On je bio sve što je trebao biti ljudski rod. Bio je savršeni odsjaj Božje slave. “Tko je vidio mene,” rekao je Filipu, “vidio je i Oca.” (Ivan 14,9)

Osim toga, razapet je na Pashu, čime je dokazao da je On Janje na koje su ukazivale žrtve. U Ivanu 18,19.20 Isus govori o svojem nauku: “Ja sam javno govorio.” U vezi s pashalnim janjetom u Izlasku 12,5.6, Izraelcima bilo je zapovjedbano da izaberu janje za Pashu i da ga “čuvaju”, odnosno da ga javno pokažu u danima koji su prethodili žrtvovanju. Kada je veliki svećenik ispitivao Isusa u vezi s Njegovim naukom, On se pozvao na činjenicu da je osobno bio izložen sudu javnosti u hramu, gdje ga je svatko mogao vidjeti i čuti. Njegov život, Njegova djela, Njegov nauk — sve je to pokazivalo tko je On. On je Janje bez mane, najmoćniji izraz Božje pravednosti i slave.

Na koje bismo načine mogli bolje predstavljati Isusov savršeni karakter u svojem životu?

ISUS U HRAMU

Tijekom čitave povijesti spasenja vlada izvjesna napetost. S jedne strane Bog želi obnoviti zajednicu koju smo nekad uživali s Njim i nastoji nas privući što bliže sebi. Međutim, grešnicima nema mjesta u Njegovoj prisutnosti. "Jer ti nisi Bog kome je nepravda mila," piše David, "zlobniku nema boravka s tobom" (Psalam 5,5). A opet, u isto vrijeme, David također piše: "Po velikoj dobroti tvojoj ući ću u Dom tvoj; past ću ničice pred svetim Domom tvojim, Jahve, prepun si poštovanja." (Psalmi 5,7)

Pročitajte Hagaj 2,7-9. Kada je podignut drugi hram, prorok Hagaj je dao zapanjujuće obećanje — da će taj novi hram biti slavniji od prethodnog. Što se pod tim proročanstvom podrazumijevalo?

.....

.....

.....

.....

Kada je Salomon posvetio prvi hram, slava Pomirilišta — Božje prisutnosti koja je pratila Izraelce na putu u Kanaan — ispunila je hram tako da svećenici nisu mogli od oblaka dovršiti svoju službu (1. o kraljevima 8,10.11). Kada je drugi hram bio posvećen, Kovčeg saveza, koji je predstavljao Božje prijestolje, nije bio u njemu jer ga je Jeremija sakrio. Doslovna Božja prisutnost ovog puta nije ispunila hram. To je bilo vrlo potresno. Kako se onda Hagajevo obećanje uopće moglo ostvariti?

Upravo u tom drugom hramu se Isus, utjelovljeni Bog, pojavio osobno, tijelom i krvlju. Sam Bog je izišao iza zastora da bi postao jedan od nas i pridružio nam se u ovom iskvarenom svijetu. Zato što je Božji Sin postao Sin Čovječji, sada smo mogli vidjeti Njegovo lice, čuti Njegov glas i svjedočiti, na primjer, kako je On dotaknuo nečistog gubavca i iscijelio ga (Matej 8,3). Umjesto da nas približi k sebi, Bog se približio nama. On je osobno sišao k nama. Ne čudi što Biblija kaže o Isusu: "Evo, Djevica će začeti i roditi sina, i dat će mu ime Emanuel — što znači: Bog je s nama." (Matej 1,23) Razmislite što to znači — Stvoritelj svemira udostojao se ne samo da živi među nama, već i da umre za nas.

Križ je daleko najveći izraz Božje ljubavi. Na koje još načine možemo sagledati i doživjeti Božju ljubav?

JER TI SI STVORIO SVE!

Proroci su u nekoliko prigoda bili u viđenju dovedeni toliko blizu Bogu da im je bilo dopušteno da vide Božje prijestolje. Ezekiel ga je vidio iznad svoda (Ezekiel 1,26). Izaija je vidio hram na Nebu (Izaija 6,1), a u jednom od najjasnijih opisa koji su nam dani, Ivan je tamo doveden u viđenju opisanom u Otkrivenju 4 i 5. Starozavjetni simboli u službama u Svetišću pokazivali su da postoji samo jedan put kojim čovječanstvo može stupiti u Božju prisutnost — Kristova krv (vidi, na primjer, Levitski zakonik 16,2.14)

Pročitajte Izaija 6,1-5; Otkrivenje 4,7-11. Koje su sličnosti u ovim viđenjima? Obratite pozornost na redoslijed događaja: Koji je predmet prvi prikazan? Što je bilo sljedeće? Koja je istina o Bogu naglašena u tim viđenjima?

.....

.....

.....

U oba viđenja prijestolne dvorane, prvo se ističe Božja svetost koju hvalje nebeska bića. U Izaijinom viđenju prizor je vrlo dojmljiv — hram je ispunjen dimom i “pragovi na vratima” se tresu kad serafini počnu objavljivati Božju slavu. U Ivanovom viđenju kerubini objavljuju isto: “Svet, svet, svet!” (Pročitajte Ezekiel 10,14.15 gdje su bića opisana kao *kerubini*.) Prorocima je prikazana zasljepljujuća Božja slava.

A onda slijedi prorokova reakcija na taj prizor. Izaija viče da je on čovjek nečistih usana (Izaija 6,5), a Ivan plače jer se suočio s tragičnom istinom da se ne može naći nitko tko je dostojan (Otkrivenje 5,4). Kada nam se izravno pokaže Božja dostojnost, mi konačno počinjemo uvidati ljudsko stanje — da smo krajnje nedostojni i potreban nam je Krist kao naš Otkupitelj.

Sotona je iznio mnoge optužbe protiv Boga tvrdeći da je On samovoljan, sebičan i okrutan; međutim, čak i kratki trenutak u Božjoj prijestolnoj dvorani razotkriva Sotonine laži. Viđenje Krista onakvog kakav On jest, “Janje koje je zaklano” (Otkrivenje 5,12), omogućuje nam da i Oca vidimo kakav On jest. Utješna je spoznaja da gledanjem u Isusa vidimo kakav je Otac (Ivan 14,9). A najveće otkrivenje Oca vidimo u Isusu koji umire za nas na križu.

Križ nam, dakle, pokazuje dvoje: prvo, koliko nas Bog ljubi kad je bio spreman žrtvovati sebe za nas; i drugo, koliko smo mi grešni i zli kada smo samo po cijenu križa mogli biti spašeni.

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

Sveto pismo jasno pokazuje da nam samo Krist može osigurati spasenje. On je jedini živio bezgrešnim životom, jedini čiji je život donio savršeno zadovoljstvo Ocu na slavu. On je *besprijeorno* Božje Janje i sada stoji na čelu ljudskog roda kao naša vječna sigurnost. U isto vrijeme, On je preuzeo našu krivnju pretrpjevši osudu koja je bila Božji odgovor na zlo. A Ivanu je, dok je prisustvovao zadivljujućem prizoru u kojem nebeska bića okružuju Božje prijestolje, rečeno da prestane plakati jer je “pobijedio Lav iz Judina plemena, Davidov Izdanak” (Otkrivenje 5,5).

Razmislite također i o tome kakvo je grijeh zlo i kako je duboko pao ljudski rod, kada je jedino smrt Isusa, samoga Boga, mogla riješiti problem zla. Bez ikakve sumnje, da je postojao neki drugi način da nas spasi a da ne naruši načela svoje božanske vladavine, Bog bi to svakako učinio.

“Božji je prekršeni Zakon zahtijevao život grešnika. U cijelom je svemiru postojala samo jedna osoba koja je mogla, umjesto čovjeka, ispuniti zakonske zahtjeve. Budući da je božanski Zakon svet kao i sam Bog, pomirenje je za njegov prekršaj mogao izvršiti samo onaj koji je jednak s Bogom. Nitko osim Krista nije mogao otkupiti palog čovjeka od prokletstva Zakona i vratiti ga u sklad s Nebom. Krist je na sebe odlučio uzeti krivnju i sramotu grijeha, grijeha koji je tako mrzak svetom Bogu da je rastavio Oca od Njegova Sina. Krist se trebao spustiti do najvećih dubina ljudske bijede da bi spasio pali ljudski rod.” (Ellen G. White, *Patrijarsi i proroci*, str. 42; u izvorniku 63)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Ivan vidi Janje kako ulazi u prijestolnu dvoranu i pritom izgleda kao da je “zaklano”. U Otkrivenju 13,8 stoji da je Isus bio “zaklan” od postanka svijeta. Što možemo saznati o Bogu na osnovi činjenice da je plan spasenja načinjen još prije nego što nam je bio potreban?

2. Mnogi ateisti vjeruju da smo sami u hladnom, bezosjećajnom svemiru. Nasuprot tomu, Biblija govori ne samo o Bogu, već i o tome da On toliko ljubi ljude da je došao na ovaj svijet, pa čak i umro za njih. Koliko bismo drugačije trebali gledati na ovaj svijet i na svoje mjesto u njemu, za razliku od onih koji uopće ne vjeruju u Boga? Drugim riječima, kako bi križ trebao utjecati na sve što radimo?

3. Zašto su život, smrt i uskrsnuće Isusa Krista jedino sredstvo kojim se ljudski rod mogao spasiti? Što nam takva cijena govori o zlu grijeha?

Osnova za prorokovanje

“Tad čuh glas Gospodnji: ‘Koga da pošaljem? I tko će nam poći?’ A ja rekoх: ‘Evo me, mene pošalji.” (Izaija 6,8)

Biblijski tekstovi: Izaija 6,6-8; Postanak 3,21-24; Ezekiel 1,4-14; Otkrivenje 4,1-11; Brojevi 2,3-25; Izaija 14,12-14.

Božje pravo da vlada svemirom zasniva se na Njegovom položaju kao Stvoritelja svega postojećeg (Otkrivenje 4,11), kao i na Njegovom karakteru. Upravo otkrivanjem Božjeg pravednog karaktera mi počinjemo shvaćati kako i zašto su grešna ljudska bića izgubila Božju slavu (Rimljanima 3,23).

Ovog tjedna ulazimo dublje u viđenje prijestolne dvorane i razmatramo kako se ljudski rod odnosi prema svetom Bogu, i kako nas Kristova žrtva obnavlja i dovodi bliže prijestolju. Bog nas želi obnoviti ne samo kao pojedince, već i kao ljudski rod, da bismo još jednom mogli otkriti Njegovu slavu ostatku stvorenih bića. U Bibliji možemo naći važne ključeve koji nam pomažu da razumijemo i počnemo cijeniti visoko zvanje koje je Bog povjerio nama, grešnicima kojima je oprošteno i koji su otkupljeni.

Ljudska pobuna će konačno i zauvijek biti okončana. Štoviše, Božji karakter ljubavi, samoodricanja i žrtvovanja zasjat će još sjajnije nego što je predviđeno Njegovim prvobitnim planom za čovječanstvo. Premda Njegova namjera nikad nije bila da ljudski rod padne u grijeh, Božji karakter ljubavi je preko križa na izvanredan način otkriven svima.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Isusov život, Znaci vremena*, 2023., stranice 329—334.

"EVO ME, MENE POŠALJI!"

Prije više godina jedna crkva odlučila je obnoviti stari podrum i prenamijeniti ga u prostoriju za druženje. Najprije su postavili nova rasvjetna tijela vjerujući da će ona učiniti taj prostor ljepšim. Međutim, kada su ih postavili, prostor je izgledao još gore jer jarko svjetlo otkriva mane.

Na sličan način, zadivljujuće viđenje Božjeg prijestolja učinilo je Izaiju bolno svjesnim svojih nedostataka. "Teško meni, umrijet ću!" — jadikovao je. "Živim u narodu čija su usta nečista, a i ja sam čovjek nečistih usta. A sad su moje oči vidjele kralja, Boga Svevladara." (Izaija 6,5 — Suvremeni hrvatski prijevod) I mi bismo se isto osjećali kad bismo iznenada bili dovedeni u Božju prisutnost. To svjetlo je dovoljno jako da ukloni sve naše izgovore. U Božjoj prisutnosti mi jasno osjećamo da smo izgubljeni. Tako je i proroka Izaiju čekalo iznenađenje života.

Pročitajte Izaija 6,6-8. Izaija je znao da grijeh znači samo jedno: "Umrijet ću!" Plaća grijeha je smrt. Ali umjesto da nas prepusti posljedicama grijeha, Bog ljubavi nas privlači k sebi. Kakav je bio ishod tog susreta i zašto je on važan?

Izaija je očišćen kad je serafin uzeo sa žrtvenika žeravu kojom mu je dotaknuo usta. To je vjerojatno bio kadioni žrtvenik, gdje je vršeno posredovanje za Božji narod (vidi Otkrivenje 8,3.4). Njegovi grijesi su oprošteni i on je sada mogao stajati u Božjoj prisutnosti — ali i više od toga, povjereno mu je da predstavlja Boga pred svijetom.

Zanimljivo je da riječ "serafin" znači "onaj koji gori". Zapazite Isusov opis službe Ivana Krstitelja u Ivanu 5,35: "Ivan bijaše svjetiljka koja gori i svijetli. Ali vi ste se htjeli samo jedan čas radovati u njezinu svjetlu." Premda je, naravno, i sam Ivan bio grešnik kojem je bila potrebna milost i spasenje, njegova služba je upućivala na Onoga koji može donijeti milost i spasenje.

Isus je došao kao savršeni predstavnik Očeve slave — a Bog je poslao proroka, grešnika, koji je obavio sličan zadatak kao i nebeski serafin.

Tek pošto je saznao da je njegov grijeh očišćen, Izaija je rekao: "Evo me, mene pošalji." Na koji način svatko od nas, znajući da su mu grijesi očišćeni Isusovom krvlju, može odgovoriti kao prorok Izaija?

DVA KERUBINA

Čim su naši praroditelji bili istjerani iz Vrta, Bog im je dao nadu u Mesiju (Postanak 3,15). A zatim je postavio silni simbol na ulazu u Eden — dva kerubina sa svjetlucavim plamenom između njih. Ne bi nam trebalo promaknuti da taj prizor snažno podsjeća na Kovčeg saveza, simbol Božjeg prijestolja (Izlazak 25,18).

Koja je bila zadaća kerubina i zašto? Postanak 3,21-24.

Premda su kerubini nesumnjivo trebali grešnike spriječiti da pristupe stablu života (Postanak 3,22), oni su također bili simbol nade, obećanja da će ljudi jednog dana biti vraćeni u raj. "Edenski vrt je ostao na Zemlji dugo nakon što je čovjek prognan s njegovih ugodnih staza. Palom čovječanstvu je dugo bilo dopušteno da promatra bezgrešan dom, jer su anđeli čuvari sprečavali samo ulaz. Kod vrata raja koja su čuvali kerubini, otkrivana je božanska slava. Ovamo su Adam i njegovi sinovi dolazili da štiju Boga. Oni su ovdje obnavljali svoje zakletve o poslušnosti Zakonu zbog čijeg su prijestupa bili istjerani iz Edena. Kad je plima zla preplavila svijet i pokvarenost ljudi odlučila o njihovom uništenju potopom, ruka koja je stvorila Eden povukla ga je sa zemlje. Ali prilikom konačnog obnove, kad nastanu 'novo nebo i nova zemlja' (Otkrivenje 21,1), i on će biti obnovljen i ljepše ukrašen nego u početku." (Ellen G. White, *Patrijarsi i proroci*, str. 41; u izvorniku 62)

Zanimljiv je izbor riječi u Postanku 3,24 — Biblija naglašava da je Bog "postavio" kerubina istočno od Edena, u hebrejskom izvorniku *šakan*, što je korijenska riječ za sveti "šator" (vidi Izlazak 25,9; Brojevi 3,26), gdje se očitovala Božja prisutnost među Njegovim narodom. Premda se uobičajeni izraz za Božju prisutnost, *Šekina*, ne pojavljuje u Bibliji, i on se zasniva na istoj riječi koja se često prevodi kao "šator". Dakle, uz doslovan prijevod riječi *šakan*, taj redak mogao bi glasiti: "Bog je ušatorio kerubina na istočnom ulazu u Eden."

U Bibliji se kerubini povezuju s Božjom prisutnošću (vidi 1. Ljetopisa 13,6; Psalam 80,2; Izaija 37,16), a posebno s Njegovim prijestoljem, s kojeg se oglašava Njegovo ime. Valja primijetiti kako dvadeset četiri starješine, koji okružuju Božje prijestolje u 4. i 5. poglavlju Otkrivenja, pjevaju hvalospjeve Bogu i proglašavaju Njegovo pravo da vlada kao Onaj koji je sve stvorio (Otkrivenje 4,11). To nam može pomoći da razumijemo prizor iz prijestolne dvorane i ulogu koju mi, kao grešnici kojima je oprošteno, imamo u odnosu prema našem Stvoritelju.

POPOT UŽARENOG UGLJEVLJA

Kerubini, bilo kao živa bića (Ezekiel 10,8) ili u obliku zlatnih simbola (Izlazak 25,18), pojavljuju se svuda u Starom zavjetu. Često su prikazani kako stoje neposredno kraj Božjeg prijestolja odsjajući Njegovu slavu u svemiru. Kerubini su također bili izvezeni na zastoru ispred Svetinje nad svetinjama (Izlazak 26,1). U Psalmima je Božja vrhovna vlast nad stvorenjima poetski dočarana slikom Boga kojeg kerubini nose na krilima vjetra (Psalam 18,11). Bog je zapovjedio da se na poklopcu Kovčega saveza načine dva kerubina od čistog zlata s krilima koja pružaju jedan prema drugom (Izlazak 25,18-20).

Pročitajte Ezekiel 1,4-14. Koje sličnosti vidimo između tog odlomka i prizora opisanog u Izaiji 6,1-6 i Otkrivenju 4,1-11?

.....

.....

.....

Ezekielu je bila pokazana veličanstvena Božja sila. To je prije svega zbunjujući prizor, koji odgovara neprilikama u kojima se Božji narod nalazio u tom trenutku — izabrani narod nije bio u Obećanoj Zemlji, već u babilonskom sužanjstvu. I dok promatra taj prizor, Ezekiel podiže pogled i vidi Božje prijestolje povrh svega toga.

Zapazite značajne sličnosti s drugim viđenjima prijestolja. Bića o kojima Ezekiel govori imaju ista lica kao i bića u Ivanovom viđenju — lice lava, orla, vola i čovjeka.

Ta tajanstvena bića s četiri lica nisu određeno imenovana u Ezekielovom prvom opisu. Ali poslije, u još jednom prikazu prijestolne dvorane (vidi Ezekiel 10,1-21), nazvana su “kerubinima”, i tu također nalazimo užareno ugljevlje iz Izaijinog viđenja serafina. Oni imaju ista lica kao i živa bića spomenuta u Ivanovom viđenju.

Kad god vidimo Božje prijestolje — bilo simbolički prikazano kao Kovčeg saveza, koji je služio kao Božje mjesto sastanka s Mojsijem (Izlazak 25,22), ili kao proročko viđenje od kojeg zastaje dah — kerubini su uvijek prisutni. Oni su blisko povezani s Božjim prijestoljem. Sva Božja stvorenja odražavaju Njegovu slavu — bilo da je riječ o ljudskom rodu koji je stvoren na Njegovu sliku, ili o anđeoskim bićima koja okružuju Njegovo slavno prijestolje.

“Svet! Svet! Svet Gospodin, Bog Svevladar.” Kako vi stojite u odnosu na svetost o kojoj Ezekiel tu svjedoči? Što vam odgovor na to pitanje govori o vašoj potrebi za Evandeljem?

BOG MEĐU SVOJIM NARODOM

Dok su slijedili Božju prisutnost u stupu od oblaka, Izraelci bi se zaustavili na putu u Obećanu Zemlju, postavili Svetište (Šator sastanka), pa bi tek onda podizali svoje šatore oko njega — po tri plemena sa svake strane. Božja prisutnost spustila bi se u Svetinju nad svetinjama i tu bi boravila usred svojeg naroda.

Po jedno glavno pleme nalazilo se na svakoj od četiri strane Svetišta. Prema Brojevima 2, koja su bila ta četiri glavna plemena?

Brojevi 2,3 (istok):

Brojevi 2,10 (jug):

Brojevi 2,18 (zapad):

Brojevi 2,25 (sjever):

Zapazite da je svako glavno pleme razvijalo vlastitu zastavu, da bi se znalo koje je to pleme. Premda Sveto pismo ne govori izrijekom što se nalazilo na svakoj od tih zastava, postoji zanimljiva predaja, donekle zasnovana na karakteristikama tih plemena, opisanih u Postanku 49 i Ponovljenom zakonu 33 — prema kojoj svaka od četiri strane svijeta ima jedno od tih četiriju lica. “Prema rabinskoj predaji, Judina zastava nosila je prikaz lava, Rubenova prikaz čovjeka ili ljudske glave, Efrajimova prikaz vola, a Danova prikaz orla, tako da su četiri bića ujedinjena u obličju kerubina koje je Ezekiel opisao, bila predstavljena na te četiri zastave.” (Carl Friedrich Keil i Franz Delitzsch, *Commentary on the Old Testament*, sv. 1, Peabody, MA: Hendrickson, 2011., str. 660)

Naravno, moguće je da predaja pretjeruje, ali je ipak zanimljivo usporediti tu staru predaju s biblijskim opisom novog Jeruzalema. Jer, javlja se zanimljiva podudarnost — postoje vrata koja predstavljaju po tri plemena na svakoj od četiri strane grada (Otkrivenje 21,12.13).

Opisi izraelskog tabora i novog Jeruzalema naglašavaju ključnu činjenicu da Bog želi privući ljudski rod bliže svojem prijestolju. U Otkrivenju stoji: “Njegov hram, [novi Jeruzalem] naime, jest Gospodin, Bog, Svemogućí, i Janje.” (Otkrivenje 21,22)

Mi, naravno, ne živimo u izraelskom taboru. Ali na koje se načine danas, u vlastitom životu, možemo približiti mjestu na kojem je Bog prisutan?

.....

LUCIFEROV PAD

Djeluje neshvatljivo da je Lucifer nekada bio kerubin zaklanjač, zauzimajući uzvišeni položaj pred Božjim prijestoljem. Njegovo bi postojanje svakako doprinijelo otkrivanju Božje slave pred svemirom. Ali on je umjesto toga počeo razmišljati o vlastitoj slavi, a ne o slavi svojeg Stvoritelja. Ili, da budemo određeniji, počeo je umišljati da se *njemu* ne ukazuje dužno poštovanje.

Pročitajte Ezekiel 28,11-17; Izaija 14,12-14. Što je dovelo do Luciferovog pada? Usporedite ove odlomke s Otkrivenjem 14,1-12. Kako ta suprotnost između Luciferovog pada i visokog položaja koji ljudski rod ima u Kristu utječe na vaše razumijevanje onoga što se događa u Otkrivenju 14?

Zapazite kako je Lucifer zbačen sa svete gore, dok otkupljeni stoje na gori Sionu s Božjim Janjetom. Lucifer kaže da je bio u Edenu, a i ljudski rod je nekada bio tamo, ali za razliku od Sotonine sudbine, ljudi su vraćeni u raj zahvaljujući Kristu (vidi Otkrivenje 22,1-3).

U tom je kontekstu vrlo poučan sljedeći citat Ellen G. White: "Nebo će likovati jer će mjesta na visini, ispražnjena padom Sotone i njegovih anđela, popuniti oni koje je Gospodin otkupio." (*The Advent Review and Sabbath Herald*, 29. svibnja 1900.)

A oni su tamo, na Nebu, samo zahvaljujući Evandjelju. Tema Evandelja i otkupljenja slikovito je prikazana u prijestolnoj dvorani u Otkrivenju 4 i 5. Na primjer, anđeli kliču: "Dostojan si da uzmeš knjigu i da otvoriš pečate njezine, jer si bio zaklan i otkupio si nas Bogu krvlju svojom od svakoga plemena, i jezika, i puka, i naroda." (Otkrivenje 5,9 — Šarić) Kakva slika Evandelja — Isusove smrti za otkupljenje čovječanstva!

Zapazite također kako taj jezik podsjeća na vijest prvog anđela, koja nas poziva da propovijedamo "jednu neprolaznu radosnu vijest ... stanovnicima zemlje: svakom narodu i plemenu, jeziku i puku" (Otkrivenje 14,6). Ovdje je na izvanredan način prikazana punina onoga što je Krist učinio za ovaj svijet. Nema nijednog ljudskog bića u cijeloj zemaljskoj povijesti za koje Krist nije umro. Ljudi samo trebaju saznati za to i prihvatiti.

Koju ulogu imamo mi, kao crkva i pojedinci, da ljudi saznaju što je Krist učinio za njih?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

U knjizi Ellen G. White *Veliki sukob* pročitajte odlomke iz poglavlja pod naslovom "Sukob je završen", str. 526—528, 532—534 (u izvorniku 669—671, 676—678).

Sotona, nekada kerubin zaklanjač, želio je uništiti povjerenje u Božje prijestolje. Bog je dopustio da pali anđeli nastave sa svojom pobunom, kako bi pred svemirom pokazao dubine zla do kojih dolazi zbog samouzvišenja — i premda je Sotona na prijevaru uspio pridobiti ljudski rod da mu se pridruži u ratu protiv Boga, Krist ga je na križu potpuno porazio, postavivši ljude na položaj na kojem su nekada stajali pali anđeli. Grešnici se u Kristu javno okreću protiv Luciferovih tvrdnji. Na kraju će doći do još većeg otkrivenja Božje dobrote i ljubavi nego što je postojalo prije Luciferovog pada. Premda Bog nikad nije želio da se pojavi zlo i premda je to tragedija s vječnim posljedicama, kada se ono sasvim okonča, Božja dobrota i ljubav otkrit će se na načine na koje se nikada ne bi otkrila.

Krist "promatra otkupljene, obnovljene na Njegovu sliku, svako srce sa savršenim otiskom božanskog, svako lice kako pokazuje sličnost sa svojim Kraljem. U njima vidi posljedicu patnje svoje duše i siti se njezinom spoznajom. Zatim glasom koji dopire do okupljenog mnoštva pravednih i zlih objavljuje: 'Evo otkupljenih mojom krvlju! Za njih sam stradao, za njih sam umro, da bi oni mogli vječno prebivati u mojoj blizini.' A od obučениh u bijele haljine oko prijestolja uzdiže se pjesma hvale: 'Dostojno je Janje koje je zaklano da primi moć, bogatstvo, mudrost, snagu, čast, slavu i hvalu!' (Otkrivenje 5,12)" (Ellen G. White, *Veliki sukob*, str. 528; u izvorniku 671)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Zamislite da stojite pred Bogom, pri čemu su svaka vaša mana, svaki nedostatak karaktera, svaki grešni postupak, svaka loša misao, svaka pogrešna pobuda u potpunosti izloženi pred Njim! Što biste s pravom i pošteno zaslužili? U čemu je, onda, vaša jedina nada? Zašto se moramo potruditi da nas "pravednost Božja po vjeri u Isusa Krista" (Rimljanima 3,22) pokriva sada i na sudu, kad nam je najpotrebnija? Ukratko, zašto nam je potrebno Evandjelje?

2. Ivan Krstitelj je, kao što smo vidjeli, igrao ulogu serafina — svjetiljke što gori i svijetli (vidi Ivan 5,35). On je, naravno, bio Isusov preteča, koji je oglašavao Mesijin prvi dolazak. U kojem smislu Božji narod posljednjeg vremena ima sličnu proročku ulogu?

U Psalmima (1)

“Potom sam imao ovo viđenje: Janje stoji na Sionskoj gori i s njim sto četrdeset i četiri tisuće osoba koje su imale napisano na svojim čelima njegovo ime i ime njegova Oca.” (Otkrivenje 14,1)

Biblijski tekstovi: Hebrejima 9,11-15; Psalm 122; Psalm 15; Psalm 24; Izlazak 33,18-23; Psalm 5; Psalm 51,7-15.

Kao adventisti sedmoga dana, simbole iz Otkrivenja obično tražimo u Starom zavjetu da bismo ih lakše razumjeli. A što se tiče izvještaja koji te simbole sadrže, nemamo samo jedan dobar izvor. Naprotiv, njih nalazimo u cijelom Starom zavjetu.

Posebno bogat izvor informacija jesu Psalmi, zbirka svete poezije koja opisuje mnoga ljudska iskustva i uzajamne odnose s Bogom — u rasponu od potištenosti zbog grijeha i patnje, do nesputane radosti zbog Božje prisutnosti i Njegovih obećanja o oprost i spasenju.

Pozornim čitanjem Psalmama nailazimo na pojedinosti koje čine da Otkrivenje oživi, pogotovo 14. poglavlje, u kojem se opisuje završno djelo Božje crkve ostatka na Zemlji. Božjem narodu posljednjeg vremena dan je isti zadatak kao i starom Izraelu — mi trebamo biti svjetlo narodima i uputiti posljednji milostivi poziv svim ljudima da obožavaju svojeg Stvoritelja i pokoravaju Mu se.

Neke pojedinosti u toj Božjoj pjesmarici omogućavaju nam da na novi način razumijemo i cijenimo svoju ulogu u završnim trenucima zemaljske povijesti.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Isusov život, Znaci vremena*, 2023., stranice 335—343.

NAŠ VELIKI SVEĆENIK

Kad je Mojsije nadgledao podizanje Svetišta (Šatora sastanka), nije mu bilo dopušteno da upotrijebi bilo koji uzorak po svojem izboru. Bog mu je dao uzorak prema kojem je morao raditi. "Pazi! Načini ih prema uzorku koji ti je na brdu pokazan." (Izlazak 25,40) U Poslanici Hebrejima otkrivamo da je tu upotrijebljena "slika" uzvišenije stvarnosti, nebeskog Svetišta.

Pročitajte Hebrejima 9,11-15, o Kristu kao našem Velikom svećeniku u nebeskom Svetištu. Što tu saznajemo o Njegovoj službi za nas?

.....

.....

.....

Zemaljsko Svetište prikazivalo je Isusa do zapanjujućih pojedinosti. Od svećenika i žrtava, do namještaja i drugih pojedinosti — sve je to govorilo o Isusu.

Otkrivenje je, naravno, prepuno slikovitih prikaza Svetišta. U uvodnim redcima nalazimo svijećnjak iz Svetišta, a Kovčeg saveza izrijeком se spominje u četvrtom poglavlju, kao i brojne druge aluzije na hram. Bez razumijevanja starozavjetnog Svetišta nemoguće je shvatiti na što Ivan ukazuje u opisima svojih viđenja. A Pavao o iskustvima Izraela piše: "Sve se to njima dogodilo da bude za primjer, a napisano je za opomenu nama kojima je zapalo da živimo u posljednjim vremenima." (1. Korinćanima 10,11)

Mnogo toga možemo naučiti proučavajući detalje hrama. A u Psalmina nalazimo važnu sastavnicu za razumijevanje tih pojedinosti — način na koji su se pripadnici Božjeg naroda odnosili prema hramu. Opisano nam je kako se David odnosio prema Svetištu i njegovim službama, a vidimo i kako je Božji narod srcem odgovarao na ono što će Mesija učiniti za njih. Slike i uzorci nisu jedino što nam pomaže da vidimo Isusa. Možemo također učiti iz osobnih iskustava onih koji su razumjeli čemu nas Bog uči preko Svetišta i izvući pouke za sebe i svoja vlastita iskustva s Bogom.

Pročitajte Psalam 122. Premda ne možemo doslovno ući u ovo zemaljski "Dom Jahvin" (jer on više nije tu, a da je čak i drugi sagrađen na istom mjestu, to ne bi ništa značilo), što nas u tom Psalmu može ohrabriti u vezi s onim što je Krist učinio za nas? Zapaziti temu mira, sigurnosti, slavljenja i suda.

NA GORI SIONU

U Otkrivenju 14 Božji narod stoji na gori Sionu. Iskonska gora Sion smještena je zapadno od današnjeg starog grada Jeruzalema, i smatrana je mjestom na kojem se nalazi Božje prijestolje, odnosno Njegova prisutnost među Njegovim narodom. S vremenom se hramska gora, odnosno Morijska gora, također počela poistovjećivati s gorom Sion.

Drugim riječima, taj važan prikaz Božjeg ostatka posljednjeg vremena opisan je jezikom Svetišća, kao i većina ključnih prizora u Otkrivenju. Zahvaljujući Janjetu, Božji narod stoji na Njegovoj svetoj gori!

Pročitajte Psalam 15 i 24, gdje David postavlja presudno pitanje: "Jahve, tko smije prebivati u šatoru tvome?" Usporedite njegov odgovor u tim psalmima s opisom naroda koji stoji na Sionu u Otkrivenju 14,1-5. Koje sličnosti nalazite? Kako se pridružiti tome mnoštvu? Koje je značenje činjenice da je Očevo ime napisano na njihovim čelima? (Otkrivenje 14,1)

.....

Opis onih kojima je dopušteno da stupe u Božju prisutnost u Davidovom psalmu prilično je nedostižan za obične grešnike. Tko bi među nama mogao iskreno reći da uvijek "živi čestito"? Ili da uvijek "istinu iz srca zbori" (Psalam 15,2)? Nitko od nas ne može reći da "pokolebat se neće do vijeka" (Psalam 15,5). Ako tvrdimo da nikad nismo sagriješili, Biblija nam poručuje da u nama nema istine (1. Ivanova 1,8).

Prema tomu, jedini zaključak do kojeg možemo doći jest da nas Janje osposobljava da stojimo na Sionu. Janje se ne spominje u Davidovom psalmu, ali se iznenada pojavljuje u opisu koji nalazimo u Otkrivenju 14. Ovdje kao da Otkrivenje 14 odgovara na Davidovo pitanje. Sad kad je Božje Janje zauzelo svoj položaj na gori Sionu, u Svetišću, i mi možemo tamo pristupiti jer nam se pripisuje Njegova savršena pravednost na osnovi vjere. "Stoga, braćo i sestre, možemo slobodno ući u Svetinju nad svetinjama po Isusovoj krvi, novim i živim putem koji nam je on otvorio kroz zastor, to jest kroz svoje tijelo." (Hebrejima 10,19.20 — Suvremeni hrvatski prijevod) Bez Njegove krvi, kakvu bismo nadu uopće imali? Nikakvu.

Pomislite na sva biblijska obećanja o pobjedi nad grijehom. Zašto, čak i s obzirom na ta obećanja, mi još uvijek ne možemo dostići taj savršeni primjer koji nam je Isus dao, i zašto nam je potreban Njegov savršeni život kao naša zamjena?

ZAKON U NAŠEM SRCU

Ostatak okupljen na Sionu ima urezano ime na svojem čelu — ime Oca i Janjeta. (Nije sigurno jesu li to dva različita imena, jer Isus je slika i prilika Oca!) A “ime” u Svetom pismu označava nešto više od riječi kojima se ljudi uzajamno oslovljavaju — ono označava *karakter*. Do današnjeg dana, u mnogim kulturama još uvijek se kaže da netko uživa “dobro ime” ako ljudi visoko cijene njegov karakter.

Pročitajte Izlazak 33,18-23; 34,1-7; Psalam 119,55. Kada je Mojsije zatražio da vidi Božju slavu, što je Bog obećao da će mu pokazati? A onda, kad mu je Bog objavio svoje ime (Izlazak 34,5), što je uslijedilo?

Neki zamišljaju Božju slavu kao zasljepljujuće svjetlo kojem se ne može pristupiti, što je svakako prikladan opis. Ali Božja slava je nešto više od samo vizualne pojave — Njegova slava je Njegov karakter. A isto vrijedi i za Božje ime.

Kada Biblija govori o ostatku na čijim je čelima napisano Božje ime, tu se ne radi o nekim doslovno utisnutim simbolima. Radi se o tome da je Božji karakter utisnut u vašem umu, u srcu, tako da u svojem životu odražavate Božju ljubav i Njegov karakter. Privučeni ste Bogu i volite Ga zbog onoga što je On učinio za vas.

Zanimljivo je također da opisujući sebe, Bog Mojsiju istodobno daje druge ploče s Deset zapovijedi, koje su također prijepis Njegovog karaktera. Osim toga, ljudi koji imaju Božje “ime” u Otkrivenju 14, “drže zapovijedi Božje” (Šarić). Zapazite zatim riječi koje nalazimo u Poslanici Hebrejima: “Ovo je Savez koji ću sklopiti s njima poslije onog vremena, veli Gospodin: Staviti ću zakone svoje u srca njihova i upisati ih u pamet njihovu, a grijeha se njihovih i bezakonja njihovih nipošto neću više sjećati.” (Hebrejima 10,16.17) Kakav je to izraz Evandjelja — iako se Božji zakon ogleda u našem životu, još uvijek imamo potrebu da se naši grijesi više ne spominju!

Božje ime je Njegov karakter. Njegov moralni Zakon prijepis je Njegovog karaktera. A oni koji su okupljeni na Božjoj svetoj gori u posljednjim danima, ispunjeni su ljubavlju prema Bogu koja se pokazuje u poslušnosti Njegovom Zakonu.

Ako se spašavamo vjerom a ne vršenjem Zakona, kakvo je onda značenje Božjeg zakona (vidi 1. Ivanova 5,3)?

PSALAM 5

Pročitajte Psalam 5. U njemu David iznosi oštru suprotnost između onih koji su izgubljeni i onih koji su otkupljeni. Usporedite taj Psalam s izrazima u Otkrivenju 14,1-12. Koje sličnosti nalazite i što prema ovim izrazima znači biti dio Božjeg pokreta ostatka posljednjeg vremena?

.....

.....

Poučno je zapaziti kako David tvrdi da za zlo “nema boravka” u Božjoj prisutnosti (Psalam 5,5). Svrha je Svetišća bila da Bog može boraviti među svojim narodom, a isto će vrijediti i u Kristovom kraljevstvu (vidi Otkrivenje 21,3). Oni koji žele pristupiti Božjem prijestolju, moraju biti *otkupljeni*.

Također je vrijedno naglasiti da David u Psalmu 5,8 opisuje čin bogoslužja, što je ključno sporno pitanje u velikom sukobu. U Otkrivenju 13 spominje se bogoslužje (“klanjanje”) šest puta, a tri anđeoske vijesti pozivaju svijet da se pokloni Onomu koji je sve stvorio. David nam kaže da se on “boji” Boga, a ostatak upućuje poziv svijetu: “Bojte se Boga i dajte mu slavu, jer dođe čas suda Njegova.” (Otkrivenje 14,7 — Šarić)

Zapazite, osim toga, kako se za otkupljene u Otkrivenju 14 kaže da se u njihovim ustima “ne nađe laž” (Otkrivenje 14,5). Oni govore istinu i njihove riječi i djela odražavaju Božji pravedni karakter. Za zle David kaže: “U njihovim ustima iskrenosti nema.” (Psalmi 5,10)

Zadivljujuć je prizor koji Ivan opisuje u tom ključnom dijelu Otkrivenja — obični grešnici su otrgnuti od smrti i uživaju prednost da stoje u Božjoj prisutnosti. Oni to pravo nisu zaslužili. Ono im je dodijeljeno na osnovi činjenice da Božje Janje — pravedni Sin Čovječji — stoji tu s njima. Oprošteno im je i otkupljeni su, ne moraju više sami snositi svoju krivnju (usporedi Psalam 5,11) jer ju je umjesto njih ponijelo Božje Janje (usporedi Izaija 53,12; 2. Korinćanima 5,21).

A kad je Božje ime napisano u vašem srcu, teško je šutjeti. Božji narod objavljuje posljednji poziv milosti “jakim glasom” (Otkrivenje 14,7). “Nek se raduju svi što se utječu tebi, neka kliču sve do vijeka! Štiti ih, i nek se vesele u tebi koji ljube ime tvoje.” (Psalmi 5,12)

Zamislite da stojite pred svetim i savršenim Bogom na sudu, i da je sve što ste ikad učinili potpuno razotkriveno pred Njim. Što vam takva mogućnost govori o vašoj potrebi za Kristovom pravednošću?

UČI PRIJESTUPNIKE SVOJEM PUTU

Nakon što se Jahve pojavio pred Izaijom u prijestolnoj dvorani u Izaiji 6,1-8, i nakon što mu je rečeno da mu je "krivica skinuta" i "grijeih oprošten", ovaj je odgovorio: "Evo me, mene pošalji!" (Izaija 6,8) Kada je saznao da je ispravan pred Bogom, usprkos tomu što je bio svjestan svojih mana, bio je spreman raditi za Njega.

Nije li tako i s nama? Kako možemo objavljivati spasenje drugima ako mi sami nismo spašeni? A možemo biti spašeni vjerom u Isusa i ono što je učinio za nas.

Pročitajte Psalam 51,9-17. Što je David obećao da će učiniti nakon što mu je oprošteno i nakon što je očišćen od svojega grijeha?

.....

Biti pozvan u Božju prisutnost zapravo znači biti vraćen natrag u svijet. Jer Bog u svojoj mudrosti poziva otkupljene da služe kao Njegov glas u palom svijetu. U nekom trenutku osjetit će se snažan utjecaj Njegovog naroda na Zemlji. U Otkrivenju 18,1 stoji da će Njegov konačni poziv palom planetu obasjati čitav svijet.

"Čim netko dođe Kristu, u njegovu se srcu rađa želja da objavi drugima kakvog je dragocjenog Prijatelja stekao u Isusu. Spasonosna i posvećujuća istina ne može ostati zatvorena u njegovu srcu. Ako smo odjeveni u Kristovu pravednost, ako smo ispunjeni radošću Njegova Duha koji u nama prebiva, ne možemo ostati na miru. Ako smo iskusili i vidjeli kako je dobar Gospodin, imat ćemo o čemu govoriti. Poput Filipa, kad je našao Spasitelja, pozvat ćemo i druge k Njemu." (Ellen G. White, *Put Kristu*, str. 82; u izvorniku 78)

U Otkrivenju 14 vijesti trojice anđela utemeljene su na "vječnoj Radosnoj vijesti" (Otkrivenje 14,6 — Šarić). To znači da je prije nego što je objavljen poziv da obožavamo Onoga "koji je stvorio nebo i zemlju, more i izvore vodene" (Otkrivenje 14, — Šarić), ili vijest o padu Babilona (Otkrivenje 14,8), ili o klanjanju "Zvijeri i njezinu kipu" (Otkrivenje 14,9), postojalo Evanđelje, Radosna vijest o spasenju u Isusu. Jer opomene i vijesti trojice anđela ne bi značile ništa kad oni koji objavljuju te vijesti ne bi imali obećanje i nadu koju imaju u Isusu i onome što je On učinio za njih. Da nema "vječne Radosne vijesti", mi svijetu ne bismo mogli reći ništa vrijedno.

Zadržite se više na činjenici da smo, čak i prije nego što počne objavljivanje vijesti trojice anđela, upućeni na "vječnu Radosnu vijest". Što nam to govori o važnosti koju ta istina ima za sve u što vjerujemo?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

“U Davidovim psalmima se ogleda čitav niz iskustava, od najdublje svijesti o krivici i osuđivanja samog sebe do najplemenitije vjere i najuzvišenijeg odnosa s Bogom. Zapis o njegovom životu govori da grijeh može donijeti samo sramotu i jad, da Božja ljubav i milost može dosegnuti do najvećih dubina, da vjera može podignuti pokajanu dušu da bude posvojena među Božje sinove. Od svih obećanja koja Njegova Riječ sadrži, to je jedno od najsnažnijih svjedočanstava o Božjoj vjernosti, pravednosti i milosti Saveza. ...

‘Zakleh se Davidu, služi svome: ... da ruka moja svagda ostane s njime i moja mišica da ga krijepi. ... Vjernost moja i dobrota bit će s njime i u mome imenu rast će mu snaga. Pružit ću njegovu ruku nad more, do Rijeke desnicu njegovu. On će me zvati: Oče moj! Bože moj i hridi spasa mojega. A ja ću ga prvorodencem učiniti, najvišim među kraljevima svijeta. Njemu ću sačuvati dovijeka naklonost svoju i Savez svoj vjeran.’ (Psalam 89,4-29)” (Ellen G. White, *Patrijarsi i proroci*, str. 638,639; u izvorniku 754,755)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Ljudski rod pokazao se neuspješnim u držanju svoje strane Saveza koji je Bog uspostavio s nama. David, “čovjek po Božjem srcu”, usprkos nekim velikim grijesima, bio je silno upotrijebljen da nam priopći uvjete našeg spasenja. U kojem smislu David predstavlja Isusa, koji je savršeno održao Božji savez u našu korist? I zašto je to što je Isus učinio za nas naša jedina nada?

2. Koje psalme smatrate posebno korisnim i značajnim jer odražavaju iskustva kroz koja ste i sami prošli?

3. Zašto se u Psalmima tako često spominje hram? Što možemo naučiti iz Davidove ljubavi prema Svetišću? Kako nam to može pomoći da cijenimo ono što imamo u Isusu, našem nebeskom Velikom svećeniku “koji je s desne strane Bogu i koji posreduje za nas” (Rimljanima 8,34)? Iako smo otkupljeni, zašto Krist posreduje za nas na Nebu?

4. U vezi s citiranim odlomkom iz knjige Ellen G. White, kakvo je vaše osobno iskustvo u tome — kako je Bog podignuo vašu “pokajanu dušu” i učinio je “da bude posvojena među Božje sinove”, nakon grijeha koji vam je donio samo “sramotu i jad”?

U Psalmima (2)

“Neka te slave narodi, Bože, svi narodi neka te slave! Nek se vesele i kliču narodi, jer sudiš pucima pravedno i narode vodiš na zemlji.” (Psalmi 67,4.5)

Biblijski tekstovi: Psalm 46; Jeremija 4,23-26; Psalm 47,1-4; 1. Solunjanima 4,13-17; Psalm 75; Otkrivenje 14,6-12.

Kad razmišljamo o završnim događajima, obično se usredotočujemo na zvijeri i sile iz Otkrivenja. Naravno, one imaju veliku i značajnu ulogu. U suprotnom, Bog ih ne bi morao uključiti u biblijski izvještaj da bismo ih razumjeli (vidi Otkrivenje 1,3).

Proroštvo, međutim, govori i o ključnim pitanjima koja se odnose na grijeh i patnju, sud, sukob između dobra i zla, pravdu i nepravdu, progonoštvo i šire.

I Psalmi progovaraju o tim pitanjima zalazeći duboko i istražujući skoro svaki mogući ljudsku osjećaj — od mračnog malodušja do neobuzdane radosti. Vidimo Izrael kako se priprema za bitku protiv sila tame. Čitamo o pojedincima koji se bore s pitanjem zašto Bog ne uništi zlo neposrednije i brže, koje smo nesumnjivo svi u nekom trenutku postavili. Upućeni smo da odgovore potražimo u Svetišću, a tu je i ponovljeno pozivanje na Boga kao Stvoritelja. Nisu li to iste dvojbe i pitanja s kojima se i mi borimo u današnjim okolnostima?

A to je, naravno, razlog što ćemo nastaviti proučavati Psalme da bismo saznali nešto više o tim ključnim istinama.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Isusov život, Znaci vremena*, 2023., stranice 344—348.

POMOĆNIK SPREMAN U NEVOLJI

Pročitajte Psalam 46. Koju poruku nade možemo crpiti iz tih riječi usred meteža sadašnjeg života i onoga što znamo da će doći na Zemlju u posljednjim danima velikog sukoba?

.....

.....

.....

.....

Po svemu sudeći, Psalam 46 bavi se temom koju nalazimo u Poslanici Hebrejima — *temom o nečemu boljem*. Isus je bolji od ovozemaljskog velikog svećenika, Njegova žrtva je bolja od svih životinjskih žrtava i nebesko Svetište je bolje od predlika koje su postojale na Zemlji.

Međutim, ovaj psalam ima drugačiji pristup. Autor ne polazi od dobrih stvari i ne uspoređuje ih s nečim još boljim. On uspoređuje svijet u pobuni sa strašnim posljedicama koje ona donosi, s obećanjem o nečemu boljem što nam Bog priprema.

Ovaj psalam je pun nade i obećanja da ćemo, čak i usred pustoši, kušnji, patnji i ratova s kojima se suočavamo, na kraju “prestati” i znati da je On Bog (Psalam 46,11), i počivati u vjeri da će jednoga dana svemu tome doći kraj, a da će Bog biti “nad svom zemljom uzvišen” (Psalam 46,11).

Zapazite, također, sljedeće riječi: “Stoga, ne bojmo se kad se ljulja zemlja, kad se bregovi ruše u more.” (Psalam 46,3)

Ovdje moramo spomenuti prizor koji će se odigrati prigodom drugog dolaska: “Nebo se smotalo kao svitak. A sve planine i otoci pomaknuli su se sa svoga mjesta.” (Otkrivenje 6,14 — Suvremeni hrvatski prijevod) “Njegovim će dolaskom nebesa nestati u plamenu, a nebeska će se tijela rastopiti u vatri.” (2. Petrova 3,12 — Suvremeni hrvatski prijevod) Naš sadašnji svijet, sa svim zlom koje ga prati, neće trajati zauvijek, a u onome što slijedi obećano nam je nešto što naš um sada jedva može zamisliti. Međutim, za sada samo trebamo ustrajati, sačuvati vjeru i čvrsto se držati Božjeg otkrivenja koje imamo, osobito Isusa na križu.

Koliko god stvari bile loše u svijetu (a znamo da će biti još gore), koju bismo nadu trebali crpiti iz spoznaje o Božjem karakteru, o Njegovoj dobroti i sili (sjetite se križa)?

NADA USRED PREVIRANJA

Jezik Psalama velikim je dijelom simboličan, ali kada je riječ o izrazima koji upućuju na konačnu budućnost našeg planeta, nemamo razloga vjerovati da je on isključivo simboličan. Psalm 46 podsjeća nas da će Zemlja u fizičkom smislu biti duboko uzdrmana Kristovim povratkom. Ali tada neće biti pogođene samo planine i mora. Veliki vrhunac zemaljske povijesti značit će i slom svjetskih kraljevstava — nesretnih sustava ljudske vladavine koji su izazvali toliko patnje tijekom više tisućljeća. Na kraju će sve te sile, zajedno sa svim zlom i patnjama koje su nanijele čovječanstvu, potpuno nestati.

Pročitajte Jeremija 4,23-26. Što nam se ovdje govori o sudbini svijeta, barem dok ne ugledamo “novo nebo i novu zemlju” (Otkrivenje 21,1)?

.....

Biblijsko proroštvo pokazuje nam što će se dogoditi s ovim svijetom. Videnje iz Daniela 7, na primjer, prikazuje olujno more iz kojeg izlaze narodi svijeta. Vjetrovi sukoba i rata pušu preko neznabožackog mora (planeta Zemlje), uzdižu se i smjenjuju zemaljska kraljevstva, a nijedno ne može riješiti stvarne probleme koji pritišću ljudski rod. Svjetski vođe kojima vjerujemo skoro uvijek se pokazuju isto tako grešnim i sebičnim, kao što smo i mi ostali.

Nijedno kraljevstvo koje je bilo pokazano Danielu nije bilo siguran dom za Božji narod (premda su neka bila bolja od drugih). Ali mi znamo da imamo pravo građanstva u Božjem kraljevstvu (Filipljanima 3,20), i da se visoko iznad kaosa ovog planeta nalazi prijestolje koje se neće pomaknuti (vidi Ezekiel 1,26). Isus je naučavao da će svijet zapadati u sve dublji nered, što se više budemo bližili trenutku Njegovog povratka (Matej 24), ali mi možemo opstati u vjeri, bez obzira na stanje našeg planeta, jer znamo sa sigurnošću da Bog vlada i da će On ispuniti svoja obećanja: “Narodi se pobunili, zaljuljala se kraljevstva; on pusti da zagri glas njegova groma, i već zadrhta zemlja. Gospod nad vojskama s nama je, utočište je nama Bog Jakovljevi.” (Psalmi 46,6.7 — Šarić) Kratkoročno gledano, stvari ne idu baš najbolje niti će ići. A dugoročno gledano? E, to je zahvaljujući Isusu sasvim nešto drugo.

Naš svijet djeluje kaotično i kao da se izmaknuo kontroli. Kako nam, na primjer, proročanstvo iz Daniela 7 može pomoći da se uvjerimo kako će na kraju sve izići na dobro za nas ako ostanemo vjerni?

POD NJEGOVIH STOPAMA

Pročitajte Psalam 47,1-4. Što nam ovi redci govore o mjestu koje ćemo imati u Kristovom kraljevstvu?

.....

Dugoročno gledano, budućnost je svijetla. Dotada je čovječanstvo vlast nad ovim planetom prepustilo Luciferu. U trenutku kada se Sotona u Knjizi o Jobu pojavio na nebeskom vijeću, hvalio se da Zemlja pripada njemu. "Odakle dolaziš?" pitao ga je Bog. "Evo prođoh zemljom i obidoh je", odgovorio je (Job 1,7).

Sotona je time zapravo proglasio svoju vladavinu, jer je stopalo (odnosno stupanje nogom na tlo) u Starom svijetu predstavljalo vlasništvo. "Na noge! Prođi zemljom uzduž i poprijeko", naredio je Bog Abrahamu, "jer ću je tebi predati." (Postanak 13,17)

Usporedite 1. Solunjanima 4,13-17 i Zaharija 14,4, i obratite pozornost na Kristova stopala. Kakvu razliku nalazite između tih odlomaka i čemu nas oni uče o te dvije različite, premda povezane, pojavnosti Kristovog povratka vlasti nad ovim svijetom?

.....

.....

.....

Govoreći o onome što će Krist učiniti na kraju milenija, Ellen G. White piše: "Krist silazi na Maslinsku goru s koje je, nakon svog uskrsnuća, uzašao i na kojoj su anđeli ponovili obećanje o Njegovu povratku. Prorok kaže: 'Tada će doći Jahve, Bog tvoj, i svi sveci s njim. ... Noge će mu u dan onaj stajati na Gori maslinskoj, koja je nasuprot Jeruzalemu, na istoku. I raskolit će se Gora maslinska po srijedi ... u golemu dolinu.' 'I Jahve će biti kralj nad svom zemljom; u onaj dan bit će Gospodin jedan i ime njegovo jedno.' (Zaharija 14,5.4.9) Kad se Novi Jeruzalem u blještavom sjaju spusti s Neba, ostaje na očišćenom i pripremljenom mjestu, a Krist sa svojim narodom i anđelima ulazi u Sveti Grad." (Ellen G. White, *Veliki sukob*, str. 521,522; u izvorniku 662,663)

Pogledajte kakva nam je nada dana u Isusu. Pomislite koliko bi život bio težak kada bi sve završavalo smrću, i to zauvijek. Sve bi bilo uzalud, zar ne?

VINO I KRV

Pročitajte Psalam 75. Pročitajte također Matej 26,26-29; Otkrivenje 14,9-12. Što nam ovaj psalam otkriva o nekim bitnim pitanjima na sudu, i kako nam druga dva odlomka rasvjetljavaju ta pitanja?

.....

.....

.....

Postoji mišljenje da je taj psalam ispjevan nakon čudesnog uništenja Sanheribove vojske (2. Ljetopisa 32; 2. o kraljevima 19), događaja koji po svoj prilici upućuje na konačno uništenje zlih opisano u Otkrivenju 20. Božji narod nalazi se u Svetom Gradu sa svojim pravednim kraljem, dolaze vojske zla i okružuju ih, a onda ih Bog osobno uništava.

Bog na sudu ispravlja zloupotrebu moći do koje dolazi na našem palom svijetu. Pali ljudi više ne žive za druge, niti za Božju slavu, već za sebe. Mi danas u mnogočemu živimo s posljedicama mišljenja kako u svemiru nema nikakvog smisla niti objektivnih moralnih mjerila. Ako treba postojati neki smisao, tvrdio je filozof Friedrich Nietzsche, moramo ga sami izmisliti i pretvarati se da svemir postoji za naše dobro. Svaki pojedinac se zapravo ponaša kao da je bog.

(Mogli bismo se opravdano zapitati: *Koliko se ta filozofija pokazala dobrom za samog Nietzschea?* Ne baš mnogo. On je poludio srušivši se na ulici u Italiji, pošto je pokušao spriječiti nekog čovjeka koji je tukao svojeg konja. A zatim je idućih jedanaest godina proveo u ukočenom stanju, prije svoje smrti 1900. godine.)

Koliko god problemi bili teški, kao vjernici znamo da trebamo živjeti s nadom i da ne trebamo suditi o budućnosti na osnovi tekućih događaja. Lako je pasti u očaj kad vidimo da se stupovi civilizacije neprekidno potkopavaju pod utjecajem srca i umova bezbožnih, ili onih čije se viđenje Boga ne zasniva na Bibliji. Trenutačno živimo u vremenu kada su se moralne vrijednosti, čak i nešto tako osnovno kao što je ljudski spol, muško i žensko, našle na udaru, barem u nekim dijelovima svijeta. Pojedini oblici nemoralna, ono o čemu bi se mnogi postidjeli govoriti čak i privatno, sada se javno hvale i odobravaju. Eto koliko sve postaje loše.

Premda već sada moramo nastojati učiniti život boljim za druge, zašto je važno uvijek imati na umu da će ovaj sadašnji svijet biti potpuno uništen i na natprirodan način ponovno stvoren kako bi se sve konačno dovelo u red?

DA BI SVA ZEMLJA UPOZNALA TVOJE SPASENJE

Pročitajte Psalam 67. Kako ovaj hvalospjev doprinosi vašem razumijevanju uloge Božjeg naroda u Otkrivenju 14,6-12?

Inženjeri s tehnološkog zavoda Massachusetts Institute of Technology napravili su novi crni premaz koji čini skoro nevidljivim predmete koji su njime premazani. Načinjen od nanocijevi, on je mnogo puta tamniji od bilo koje tvari koja je prethodno postojala. Ta nova tvar može upiti 99,995 posto ukupne vidljive svjetlosti. Čak ni najjača svjetlost ne može učiniti vidljivim predmete premazane tom tvari.

Psalam 67 počinje pozivom upućenim Bogu: "Svojim licem nas obasja da sva zemlja upozna tvoje putove, svi narodi tvoje spasenje." (Psalam 67,1,2 — Suvremeni hrvatski prijevod) U okviru plana spasenja Bog je osigurao način da grešnici budu ponovno primljeni u Njegovu neposrednu, slavnu prisutnost a da ne budu uništeni Njegovom slavom. Čak i sada, u ovom životu, Kristov križ omogućava da nas obasja Božje lice. Ali ima još nešto: Božja je namjera da mi odražavamo Njegovu svjetlost ostatku svijeta. Ta je zadaća bila povjerena Izraelu — hram je trebao biti Dom molitve za sve narode: "Njih ću dovesti na svoju svetu goru i razveseliti u svojem Domu molitve. Njihove žrtve paljenice i klanice bit će ugodne na mojem žrtveniku, jer će se Dom moj zvati Dom molitve za sve narode." (Izaija 56,7) U ovom psalmu David nas podsjeća kako Bog želi da "sva zemlja upozna putove" Njegove, "svi puci spasenje" Njegovo (Psalam 67,3). Nažalost, Božji narod često nije izvršio tu zadaću. Izvještaji o Izraelu u Starom zavjetu sadrže neka mračna poglavlja, kao i izvještaji o kršćanskoj Crkvi tijekom posljednja dva tisućljeća. To je kao da smo obojili svoje srce nekom krajnje tamnom tvari i zadovoljni smo što upijamo Božju svjetlost, a da je ne širimo dalje.

Ponekad se prema Božjem pokretu posljednjeg vremena odnosimo kao prema čekaonici s posebnim pogodnostima za stalne duhovne putnike, i kao da nam uopće ne smeta što ostatak svijeta sjedi u bučnom, neudobnom predvorju, nespreman za predstojeće putovanje. Ali nije dovoljno da pripadnici crkve ostatka iz Otkrivenja 14 samo stoje na Sionu s Kristom, uživajući u Njegovoj prisutnosti. Umjesto toga, oni lete po cijelom planetu pozivajući svijet da im se pridruži na Božjoj svetoj gori.

Kakav bismo mi osjećaj obveze, kao crkva i kao pojedinci, trebali imati kada je riječ o poučavanju drugih istinama koje toliko cijenimo?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

Pročitajte Psalam 133; Djela 1,4-9 i Otkrivenje 5,4-7.

“U doba patrijarha utjecaj Duha Svetoga često se očitovao na neki osobit način, ali nikad u punini. Sada su učenici, poslušni Spasiteljevim riječima, iznosili molbe za ovaj dar, a Krist je na Nebu za njih posredovao. Tražio je dar Duha da bi Ga mogao izliti na svoj narod.” (Ellen G. White, *Djela apostolska*, str. 24; u izvorniku 37)

Učenicima je zapovjedbno da svjedoče o Kristu “sve do kraja zemlje” (Djela 1,8), čime su trebali oglasiti Kristov povratak (Matej 24,14). Mi trebamo nastaviti ono što su oni započeli.

Kada nam je Krist rekao da odnesemo Evanđelje cijelom svijetu, On nas nije ostavio da sami smislimo kako bismo to mogli učiniti. Tim se djelom upravlja iz nebeskog Svetišta. Naše djelo blisko je povezano s Kristom — On nas vodi i krijepi. To je Njegovo djelo, a ne naše; od nas se samo traži da slijedimo Njegovo vodstvo. Zapazite što se događalo s Izraelcima — Bog ih je pozivao da slijede Njegove upute, a onda je činio da se dogodi nemoguće. Duh već djeluje na srca naših bližnjih, a od nas se traži da im budemo pri ruci kad nastupi trenutak odluke, kako bismo ih pozvali da se pridruže Božjem narodu dok on stoji s Janjetom na Sionu. Ne trebamo izmišljati nova sredstva i metode jer taj posao nikad nije bio naša odgovornost.

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Ima mnogo ljudi do kojih nisu doprle vijesti trojice anđela iako se objavljuju po cijelom svijetu. Razgovarajte u razredu o tome kako bismo mi kao crkva mogli bolje izvršiti zadatak za koji nas Krist želi upotrijebiti. Zašto ne trebamo očajavati iako je činjenica da mnogi ljudi još uvijek nisu čuli te istine za posljednje vrijeme?

2. U Otkrivenju 5 Ivan prisustvuje predaji zapečaćenog svitka Janjetu jer je dostojno. Kada se pečati na svitku slome, u Otkrivenju 6 vidimo povijest novozavjetne Crkve koja je tako jasno proročena sve do svršetka vremena. Što na osnovi tog opisa možemo saznati o načinu na koji Bog namjerava dovršiti djelo?

3. Koji bi sadašnji događaji u svijetu lako mogli dovesti do onoga što dolazi na osnovi Otkrivenja 13 i 14? Koje prepreke još preostaju?

Nama koji živimo u posljednjim vremenima

“Sve se to njima dogodilo da bude za primjer, a napisano je za opomenu nama kojima je zapalo da živimo u posljednjim vremenima. Dakle, tko misli da stoji, neka pazi da ne padne.” (1. Korinćanima 10,11.12)

Biblijski tekstovi: Otkrivenje 6,12-17; Matej 24,36-44; Postanak 6,1-8; 2. Petrova 2,4-11; Postanak 18,17-32; Daniel 7,9.10.

Biblija je puna izvještaja o Božjem narodu koji upućuju na buduće događaje i sadrže ključeve koji nam pomažu da razumijemo “sadašnju istinu”. Neki od tih izvještaja najavljuju događaje posljednjih dana s iznenađujućom točnošću, pružajući nam širu osnovu za jasno razumijevanje proročanstava iz Daniela i Otkrivenja.

Ne narušavajući slobodu savjesti pojedinca, Bog upravlja događajima na način koji savršeno odgovara onomu što su proroci pretkazali za posljednje dane. Novi zavjet poziva se na neke važne događaje kada opisuje posljednje dane: Sodomu i Gomoru, potop itd. Drugi zahtijevaju pažljivo razmišljanje i istraživanje kako bi se iz njih “iskopale” istine koje su nam dane u Božjoj riječi.

Tijekom idućih tjedana proučavat ćemo nekoliko ključnih izvještaja da bismo vidjeli što nam oni govore o događajima kao što su drugi dolazak, istražni sud, posljednja nevolja i drugo. A u svemu tome Krist je središte, jer On mora biti temelj kao i krajnji cilj svih naših napora u tumačenju proročanstava.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Isusov život, Znaci vremena*, 2023., stranice 349—353.

JANJETOVA SRDŽBA

Pročitajte Otkrivenje 6,12-17. Razmislite o reakcijama tih ljudi kad vide kako se događaji posljednjih dana iznenada odigravaju. Što zapazate u njihovoj reakciji?

.....

.....

Zanimljivo je zapaziti da izgubljeni ne viču: “Što je ovo?” ili: “Tko stoji iza ovoga?” Oni znaju što se događa. Isusa nazivaju “Janjetom”, što zahtijeva izvjesno poznavanje Njegovog djela. Po svemu sudeći, također su svjesni da “dode veliki dan njihove srdžbe” i da su se našli u beznadnom stanju: “Tko može opstati?”

Prije nego što dode kraj, Evanđelje će se propovijedati svim narodima na Zemlji (Matej 24,14) i vijesti trojice anđela bit će objavljene širom planeta. A opet, neki će biti zatečeni nespremni — ne zbog neznanja, već zbog njihovog nevjerovanja i neposlušnosti. To će biti razlog što će takvi ljudi biti izgubljeni u posljednjim danima.

Pročitajte Matej 24,36-44. Koje pouke, prema Isusovim riječima, trebamo izvući iz povijesti o Noi?

.....

.....

Isus ukazuje na izvještaj o potopu kako bi nas upozorio da će Njegov drugi dolazak biti iznenađenje za mnoge. Potop nije iznenadio svijet zato što on ništa nije znao o njemu. Noa je stotinu dvadeset godina propovijedao svijetu koji je odbacio njegove pozive. Bilo im je rečeno što će se dogoditi. Ali oni jednostavno nisu vjerovali.

Istodobno, mnogi uvjeravaju sebe da prolazak dugih razdoblja nakon što su proročanstva objavljena, znači da su ona lažna. Govoreći o potopu, Petar piše: “Na koncu vremenu pojavit će se izrugivači, koji će živjeti prema vlastitim požudama i pitati: ‘Gdje je njegov obećani dolazak? Otkada su umrli naši očevi, i dalje sve ostaje kako je bilo od početka stvorenja.’” (2. Petrova 3,3.4) I sa svakom novom godinom, taj osjećaj samo raste.

Međutim, u iskustvu svake osobe Isusov drugi dolazak (ili u nekim slučajevima Njegov treći dolazak) nije udaljen više od trenutka nakon njezine smrti, a svi znamo kako život brzo prolazi. Kako bi nam ta misao mogla pomoći da se nosimo s “kašnjenjem”?

NOINO PROPOVIJEDANJE

Petar nas podsjeća da će mnogi biti nespremni za Kristov povratak zato što "hotimično zaboravljaju" (2. Petrova 3,5) što se dogodilo u vrijeme potopa. Danas, iako svijet ima kolektivno sjećanje na veliki potop (zapanjujući broj svjetskih kultura ima priču o sveopćem potopu, od starih Grka do naroda Maja), povijest o Noi vjerojatno je jedan od najviše ismijavanih biblijskih izvještaja. Kao što je proročeno, svijet taj izvještaj namjerno odbacuje kao mit, bez obzira na to što je potop jasno i izričito opisan u Starom zavjetu, i što se na njega mnogo puta poziva u Novom zavjetu.

Isus je u Mateju 24,37-39 rekao da će stanje u svijetu biti kao "što je bilo u Noino vrijeme". Usporedite taj odlomak s Postankom 6,1-8. Kakvo je moralno stanje dovelo do potopa? Koje su sličnosti između ta dva vremenska trenutka?

Još jedna važna pouka za Božji narod ostatka posljednjeg vremena proizlazi iz temeljitog proučavanja. U Hebrejima 11,7 piše da Noa "sagradi lađu da spasi svoju obitelj. Vjerom osudi svijet i postade baštinikom pravednosti koja pripada vjeri".

Zamislite da propovijedate više od jednog stoljeća i da se nemate čime pohvaliti, osim vlastitom obitelji u korablji. Da je Noa neki suvremeni evanđelist, bili bismo u napasti da ga optužimo za neuspjeh — desetljeća propovijedanja naizgled *bez uspjeha*.

Srećom, u ovom trenutku mnogi dijelovi svijeta vrlo pozitivno reagiraju na vijesti trojice anđela. Evanđeosko djelovanje — propovijedanje naše jedinstvene vijesti ostatka — pokazalo se nevjerojatno uspješnim na mnogim mjestima, i mnogi upoznaju Gospodina. Nismo još došli dotle da baš *nema* rezultata, premda nam je rečeno da će nastupiti trenutak kada će "završiti kušnje i zatvoriti se vrata milosti. Tako nas jedna kratka rečenica: 'Koje bijahu pripravne, udoše s njim na svadbu, te se zatvoriše vrata' vodi kroz posljednju Spasiteljevu službu do vremena završetka velikog djela spasenja čovjeka." (Ellen G. White, *Veliki sukob*, str. 539; u izvorniku 428)

Dotada imamo posao koji trebamo obaviti kao Crkva.

Zašto se ne trebamo obeshrabriti ako nam se čini da naši evanđeoski naponi ne donose mnogo ploda? Zašto bez obzira na to moramo nastaviti ulagati svoje napore? (Vidi Ivan 4,37.)

IZVJEŠTAJ O SODOMI I GOMORI

Petar se izravno poziva na još jedan ključni starozavjetni događaj kada opisuje događaje posljednjih dana — na uništenje Sodome i Gomore. Ti gradovi u ravnici postali su poznati po svojoj pokvarenosti i prvi su primjer napučenih gradova koji su uništeni ognjem s neba.

Pročitajte 2. Petrova 2,4-11; Juda 1,5-8; Ezekiel 16,46-50 i obratite pozornost na detalje. Kakvo je bilo moralno stanje koje je dovelo do uništenja tih gradova, i koje sličnosti postoje i danas?

.....

.....

.....

.....

Upozorenje ljudima posljednjeg vremena preko izvještaja o Sodomi i Gomori vrlo je jednostavno: zli će na kraju isto tako biti uništeni ognjem, kao što je jasno opisano u Otkrivenju 20. Grijehe je iznimno varljiv jer nas zasljepljuje za pravo stanje našeg srca prikrivajući naše prijestupe pod velom samoodobravanja, dok nam je zlo koje drugi čine uglavnom poznato. U istom poglavlju u kojem govori o tome koliko je ljubavi izlio na svoj narod, Bog ih upozorava da su, iako nisu počinili iste grijehe (Ezekiel 16,47), zapravo postali još pokvareniji od Sodomljana.

Izrael je “bludničio” (Ezekiel 16,41), počinivši duhovni preljub. Zamislite kakvo su iznenađenje doživjeli pripadnici Božjeg naroda kada su čuli da su *pokvareniji* od naroda koji je bio poznat po svojoj zloći.

To nije ništa novo ne samo za stari Izrael, već i za cijelo čovječanstvo. U Rimljanima 1,18-32 Pavao izlaže dugačku listu zala, kakva bi se mogla sastaviti i na osnovi današnjih novinskih naslova. Opisujući grijehe pogana, Pavao nije namjeravao stvoriti osjećaj nadmoći kod Židova, već je želio da Božji narod konačno shvati ozbiljnost vlastitih grijeha. Natan je učinio isto kad je razgovarao s Davidom — iznio mu je priču o bogatašu koji je oteo janje siromahu. Ta priča je učinila da David “planu žestokim gnjevom” (2. Samuelova 12,5) jer je vidio očitu nepravdu. Ali čak i tada Natan mu je morao reći: “Ti si taj čovjek!” (2. Samuelova 12,7) da bi David prepoznao sebe u toj priči.

Važno je imati na umu da se Biblija ne obraća prvenstveno vanjskom svijetu, već Božjem narodu. Kada vidimo gnjusne grijehe drugih, opisane u tekstovima kao što su 13. i 17. poglavlje Otkrivenja, to je zapravo upozorenje da i mi možemo upasti u istu zamku.

SUDAC CIJELE ZEMLJE

Neposredno prije uništenja Sodome, kod hrasta Mamre odigrao se zanimljiv događaj. Bog se pojavio pred Abrahamom u pratnji dvojice anđela. Čim ih je ugledao, Abraham je pozvao nebeske posjetitelje da se okrijepe, i upravo to je bio trenutak kada je Bog obećao Abrahamu i Sari da će dobiti sina, čije će rodoslovlje voditi do Mesije. Isus je doista došao iz Abrahamove loze (usporedite Galaćanima 3,16). Zatim izvještaj naglo skreće na temu zlih gradova u ravnici.

Pročitajte Postanak 18,17-32. Što iz tih redaka saznajemo o Božjem karakteru i načinu na koji se On namjerava konačno obračunati sa zlom na našem planetu?

.....

Bog nam ne duguje nikakvo objašnjenje, ali svoje pobude i planove ne krije od ljudskog roda. "Ništa ne čini Jahve Gospod a da osnove svoje ne otkrije slugama svojim prorocima." (Amos 3,7)

Prije nego što je uništio Sodomu i Gomoru, Bog je izjavio da je ispravno obavijestiti Abrahama o tome što će se dogoditi i što može očekivati u bliskoj budućnosti. Bog se zadržava u razgovoru s Abrahamom, dok dva anđela odlaze u zloglasne gradove kako bi one koji su spremni poslušati upozorenje pozvali da iziđu iz njih. U ovom se trenutku moramo sjetiti proročkih glasnika koji obavljaju isti zadatak u posljednjim danima, pozivajući Božji narod koji živi u Babilonu da izide iz njega (Otkrivenje 14,6-12; 18,1-4). Dok se objavljuje posljednje upozorenje, Bog razgovara s Abrahamom o onome što će se dogoditi i svojevoljno se izlaže patrijarhovim pitanjima.

"Daleko to bilo od tebe, da ubijaš nevinoga kao i krivoga, tako da i nevini i krivi prođu jednako! Daleko bilo od tebe!" kaže Abraham. "Zar da ni Sudac svega svijeta ne radi pravo?" (Postanak 18,25) Abraham se ne raspituje samo za slučaj Sodome, već *ispituje Božji karakter*. Isto tako, na samom kraju Bog otvara nebeske knjige (Otkrivenje 20,4.11-15) i dopušta nam da istražimo dokaze prije nego što konačno pusti oganj na zemlju. Imat ćemo, dakle, tisuću godina da dobijemo odgovore na pitanja koja zasad ostaju bez odgovora.

Prije nego što izvrši presudu nad izgubljenima, Gospodin nam daje tisuću godina da razumijemo što, komu i kako će se dogoditi. Što nam to govori o Njegovom karakteru i otvorenosti za kritičko preispitivanje od strane stvorenih bića koja u potpunosti ovise od Njemu i koja nemaju nikakvo urođeno pravo da sve to znaju?

PREDADVENTNI SUD

Opis suda u Danielu 7 pruža nam mogućnost da zavirimo iza zavjese — mogućnost od koje zastaje dah — i gledamo kako Bog rješava problem grijeha, dok istodobno otkupljuje one koji žele živjeti u zavjetnom odnosu s Njim.

Pročitajte opis istražnog suda u Danielu 7,9.10.13.14.22.26.27. Što se razmatra na sudu? Kakva se presuda donosi na kraju tog procesa? Što nam to govori o planu spasenja?

.....

.....

.....

.....

Ne treba sumnjati u to da će Bog suditi ljudskom rodu. U Propovedniku 12,14 čitamo: “Sva će skrivana djela, bila dobra ili zla, Bog izvesti na sud”, a Pavao nas podsjeća da ne trebamo suditi jedni drugima jer “svi će stajati pred Božjim sudom” (Rimljanima 14,10). Bogu, naravno, nisu potrebni zapisi ni izvještaji kako bi znao tko je spašen a tko izgubljen, ali anđeli koji cijelo vrijeme nadgledaju plan spasenja (1. Petrova 1,12), svakako će imati neka pitanja. Oni su bili svjedoci Sotonine pobune i promatrali kako trećina nebeskih anđela biva zbačena s Neba (Otkrivenje 12,4) — a sada Bog dovodi *nas* u svoju prisutnost. Zato On otvara knjige i dopušta da sveti sve vide.

Izvještaj o Abrahamovom zalaganju da Sodoma i Gomora budu pošteđene — što je slika suda — pruža nam neke važne poglede na sam sudski postupak. Grijesi Sodome očito su bili istraženi. Bog kaže da je taj grad zbog svoje zloće dospio u takvo stanje da je vika na njega velika (Postanak 18,20). Ali nisu samo Sodoma i Gomora bile istražene prije uništenja. Bog je omogućio Abrahamu da isto tako zaključi je li On postupio pravedno kad je odlučio uništiti zle gradove.

Osim toga, na nebeskom sudu u Danielu 7 pojavljuje se “Sin Čovječji”, Isus (Daniel 7,13; vidi također Matej 20,28), čija je pojava jedini razlog što se suđenje odvija kako bi “bilo dano pravo svecima Svevišnjega” (Daniel 7,22 — Šarić). Samo Njegova savršena pravednost omogućava Njegovom narodu da bude pošteđen na sudu.

Zamislite da stojite na sudu sa svim svojim tajnama izloženim pred našim svetim Bogom. U čemu bi bila vaša jedina nada u tom trenutku? (Vidi odsjek za petak.)

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

U knjizi Ellen G. White *Patrijarsi i proroci* pročitajte poglavlje pod naslovom "Potop", str. 74—76 (u izvorniku 101,102).

"Veliki svećenik nije mogao obraniti sebe ni svoj narod od Sotoninih optužbi. On nije mogao tvrditi da je Izrael bez krivnje. U prljavim haljinama, koje su simbolički predstavljale grijehe naroda i koje je nosio kao narodni zastupnik, stajao je pred Anđelom, priznavao krivnju naroda i ukazivao na njegovo pokajanje i poniznost, oslanjao se na milost Otkupitelja koji oprašta grijehe. U vjeri se pozivao na Božja obećanja. ...

Sotonine optužbe protiv onih koji traže Gospodina nisu izazvane njegovim nezadovoljstvom zbog njihovih grijeha. On uživa u manama njihova karaktera jer zna da samo ako budu kršili Božji zakon može steći vlast nad njima. Njegove optužbe nadahnjuje jedino njegovo neprijateljstvo prema Kristu. Putem plana spasenja Isus lomi Sotoninu moć nad ljudskim rodом i izbavlja duše iz njegove vlasti. ...

Čovjek nije sposoban vlastitom snagom suočiti se s napadima neprijatelja. U haljinama koje su uprljane grijehom, svjestan svoje krivnje, on stoji pred Bogom. Ali Isus, naš Zastupnik, uspješno zagovara one koji su pokajanjem i vjerom predali svoje duše Njemu na čuvanje. On zastupa njihov slučaj i moćnim dokazom Golgote pobjeđuje njihovog tužitelja. Njegova savršena poslušnost Božjem Zakonu dala Mu je svu vlast i na Nebu i na Zemlji, i On zahtijeva od svog Oca milost i pomirenje za grešnog čovjeka." (Ellen G. White, *Proroci i kraljevi*, str. 371—373; u izvorniku 583—586)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Isus je svojim učenicima rekao da su oni u svijetu, ali da nisu od svijeta (vidi Ivan 15,19; 17,14-16). Kako možemo uspostaviti ravnotežu između svoje odgovornosti da zadobijemo svijet i potrebe da čuvamo "samoga sebe čistim od ovoga svijeta" (Jakov 1,27)?

2. Čemu nas Noino propovijedanje prije potopa uči o tome kakva je naša uloga dok traje veliki sukob? U kojem smislu i mi danas imamo istu ulogu?

3. Prije nego što oganj s neba proguta zle (kao u slučaju Sodome), Bog će ih uskrisiti iz mrtvih i dopustiti Sotoni da ih kratko vrijeme ponovno zavodi (Otkrivenje 20,7-9). Kojih se razloga možete sjetiti zašto je nužan taj posljednji korak prije nego što Bog sve dovede u red?

4. Dok razmišljate o događajima koje smo proučavali ovoga tjedna, koja upozorenja nalazite za vlastiti život? Čemu vas ti događaji uče o nadi koju imate u Kristu?

Ruta i Estera

“Kad je ugledao kraljicu Esteru u dvorištu, pokazao joj je svoju naklonost: prema njoj je ispružio zlatno žezlo. Ona mu je pristupila i dotaknula vrh žezla.” (Estera 5,2 — Suvremeni hrvatski prijevod)

Biblijski tekstovi: Ruta 1,1-5; Ruta 2,5-20; Job 1,6-11; Matej 4,8,9; Estera 3,1-14; Otkrivenje 12,14-17.

Ovoga tjedna nastavljamo proučavati izvještaje koji nam oslikavaju događaje posljednjih dana. Koristeći se događajima i ljudima iz stvarnog života, Bog nam pomaže da sagledamo stvari iz Njegove perspektive i da razumijemo proročanstva koja se trebaju ispuniti kasnije i koja su nam dana da osnaže našu vjeru.

Obratit ćemo pozornost na dvije važne žene čije su životne priče dotakle srca bezbrojnih naraštaja — na Rutu i Esteru. Jedna od njih je obespravljena udovica koja nalazi nadu nakon što upozna ljubavnog Boaza, svojeg rodaka i otkupitelja. Njihov brak postao je omiljena ljubavna priča među kršćanima zbog načina na koji odražava Kristovu ljubav prema nama. Druga je mlada djevojka koja živi u stranoj zemlji u trenutku kada saznaje za plan da se njezin narod uništi, a onda biva izgurana na glavnu pozornicu u dramatičnoj borbi za njegovo spasenje.

U proročanstvu je žena simbol Božje crkve i pokazuje kako Bog gleda na svoj narod. Pogledajmo zato biblijske izvještaje o te dvije žene, čije su životne prilike ovjekovječene u Božjoj riječi i pokušajmo izvući neke pouke iz njihovih iskustava.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Isusov život, Znaci vremena*, 2023., stranice 354—364.

GLAD U "KUĆI KRUHA"

Kritičari kršćanske vjere često ukazuju na okrutnu stvarnost življenja na ovom svijetu kao dokaz da Bog ne postoji, ili da je nemoćan kada se događaju loše stvari, ili da Mu je svejedno što mi patimo. Međutim, mnogi biblijski izvještaji pružaju nam obilje dokaza da nijedna od tih pretpostavki nije točna. Istina, Bog dopušta da ljudski rod žanje posljedice pobune protiv Njega. Ali On je uvijek prisutan i ne narušavajući našu slobodnu volju, uvijek djeluje u ljudskoj povijesti i vodi nas konačnom rješenju problema grijeha i patnje. Rutina životna priča pruža nam takav primjer.

Pročitajte Ruta 1,1-5. Koje su teškoće snašle Noemi i Rutu i što ih je izazvalo? Na koji način to oslikava situaciju s kojom se cijeli ljudski rod sada suočava?

.....

.....

.....

U uvodnom dijelu ove knjige nailazimo na svojevrsnu ironiju — glad je pogodila Betlehem, čije ime znači "kuća kruha". A sjetimo se obilja koje je postojalo u Edenu, gdje je Bog rekao Adamu i Evi: "Sa svakoga stabla u vrtu slobodno jedi." (Postanak 2,16) Ljudski rod započeo je svoje postojanje u obilju, pod skrbi velikodušnog Stvoritelja, ali onda je svoju ulogu čuvara prirode zamijenio za ropstvo grijehu. "U znoju lica svoga kruh svoj ćeš jesti dokle se u zemlju ne vratiš: ta iz zemlje uzet si bio — prah si, u prah ćeš se i vratit." (Postanak 3,19)

Poput Noemi, i mi smo izgubili pravo na naslijeđe koje je Bog prvobitno planirao za nas, i naš je život postao pun teškoća. Edenski vrt dan nam je kao dar, ali ne bezuvjetno. Ljudi su bili slobodni i mogli su se pobuniti, ali u tom će slučaju morati preuzeti odgovornost za vlastito blagostanje. Mi smo u početku trebali "vladati" cijelim neporočnim svijetom uz Božji blagoslov, a sada se suočavamo sa zadatkom da nadvladamo pali svijet. A nadmetanje sebičnih ljudskih bića oko oskudnih dobara dovodi do mnogo boli i patnje.

Tragedija je neizreciva — zemlja još uvijek rađa u izobilju, što je moćno svjedočanstvo o Božjoj ljubavi, ali između ljudske pohlepe i razornog djelovanja grijeha, reklo bi se da svijet povremeno pokorava nas više nego mi njega. Međutim, jednog dana svemu će tome doći kraj.

Kako zemlja još uvijek, čak i nakon šest tisuća godina grijeha i smrti, otkriva čudesa Božje ljubavi i stvaralačke sile?

RUTA I BOAZ

Noemi je zatražila da se njezino ime promijeni u Mara zato što je gorčina ispunila njezin život (vidi Ruta 1,20). Naš odnos s našim Stvoriteljem nepopravljivo je narušio grijeh, što nas tjera u duhovno siromaštvo. Naši izgledi su mračni i mi svoj život provodimo pabirčeći klasje između snopova, živeći od djelića radosti, koji se još uvijek mogu naći u ovom iskvarenom svijetu. Ali sve se mijenja u trenutku kada dodemo do veličanstvenog otkrića da nas Bog nije zaboravio.

Pročitajte Ruta 2,5-20. Zašto je to tako presudan trenutak u ovom izvještaju? Zašto je to što je Noemi otkrila identitet njihovog dobrotvora tako dobra vijest?

.....

Noemi je ostala bez ičega i vjerojatno se vratila kako bi prodala svoju zemlju i vratila dugove nastale prije nego što su se preselili u Moab. Međutim, Bog je uređio da osiromašeni pojedinci u Izraelu mogu povratiti svoju baštinu u Obećanoj Zemlji tako što bi neki bliski rođak otkupio zemlju za njih. A Boaz nije bio samo neki ljubazni zemljoposjednik, već i njihov rođak. Ako ne biste mogli vratiti dugove i povratiti svoj udio u baštini Izraela, neki bliski rođak mogao je to učiniti za vas: "Ako vaš sunarodnjak osiromaši, pa proda dio imanja, najbliži srodnik mora otkupiti tu zemlju." (Levitski zakonik 25,25)

Otkriće da Boaz nije samo ljubazan i velikodušan, već i njihov rođak, bila je najbolja moguća vijest — siromaštvo u kojem su te dvije žene živjele nije moralo trajati vječno.

Kršćani su odavno shvatili da je Boaz slika Krista koji nije samo naš Stvoritelj, već je postao i naš rođak, pravo ljudsko biće od krvi i mesa, zbog čega je On sebe uvijek nazivao "Sinom Čovječjim" (Matej 12,8; Marko 8,31; Luka 22,22; Ivan 3,14).

Mnogi ljudi gledaju na Boga u vrlo nepovoljnom svjetlu — možda će nas On pustiti na Nebo ako točno označimo sva polja u moralnom katastru, ali će i to učiniti nevoljko jer smo se provukli zbog svoje stručnosti. Međutim, slika Krista kakvu otkrivamo u Boazu potpuno opovrgava takve predodžbe. Bog ne samo da nas primjećuje, već nas On usprkos našem dubokom duhovnom siromaštvu, želi za svoju nevjestu.

Pomislite da je Stvoritelj postao ne samo dio vlastitog stvaranja, već i da je potom umro za njega. Kako bi ta zapanjujuća istina trebala djelovati na viđenje vašeg postojanja?

BOAZ KAO OTKUPITELJ

Boaz se duboko zaljubljuje u Rutu i želi se njome oženiti, ali nailazi na značajnu prepreku — postoji bliži rođak koji također polaže pravo na tu ženu i zemlju. Ako uzmemo u obzir da je Boaz slika Krista, postaje nam jasno što je zapravo u pitanju kada je riječ o velikom sukobu. Krist nas voli, ali postoji “bliži rođak” koji također polaže pravo na nas — Sotona.

Što nam sljedeći odlomci otkrivaju o Sotoninom polaganju prava na čovječanstvo? Job 1,6-11; Matej 4,8.9; Juda 1,9; Luka 22,31.

.....

Kada se pojavio na nebeskom vijeću, Sotona je rekao Bogu: “Evo prodoh zemljom i obidoh je” (Job 1,7), a kada ga je Bog pitao je li zapazio pravednog Joba, Sotona se pozvao na svoje pravo nad njim kao svojim podanikom, nagovijestivši da Jobovo srce ne pripada Bogu. *On Te, tvrdio je, slijedi samo zato što si dobar prema njemu.* Prestani biti dobar prema njemu i vidjet ćeš komu je odan.

U Judinoj poslanici nalazimo kratak osvrt na događaj koji je bio dobro poznat u Izraelu — pošto je sahranio Mojsija (Ponovljeni zakon 34,6), Bog ga je poslije uskrisio. Premda nismo upoznati s pojedinostima, sam tekst, u kojem stoji da su se prepirali oko Mojsijevog tijela, nagovještava da je Sotona polagao neku vrstu prava na njega.

“Krist je po prvi put trebao dati život mrtvacu. Dok su se Knez života i anđeli svjetlosti približavali grobu, Sotona je strepio da ne izgubi svoju vlast. On je sa svojim anđelima stao da spriječi napad na područje što ga je smatrao svojim. Hvalisao se da je Božji sluga postao njegov zatočenik. Izjavio je da čak ni Mojsije nije mogao držati Božji Zakon, da je on prisvojio slavu koja je pripadala Jahvi, grijeh zbog kojeg je Sotona istjeran s Neba, te da je zbog prijestupa dospio pod vlast Sotone.” (Ellen G. White, *Patrijarsi i proroci*, str. 398; u izvorniku 478) Krist je očito opovrgnuo Sotoninu tvrdnju i Mojsije je uskrsnuo (vidi Matej 17,3).

U Rutu 4,1-12 Boaz odlazi na vrata Betlehema — grada preko kojeg je Krist došao na naš svijet kao naš bliski rođak. Tamo su se okupili starješine i konačno je sandala (simbol vlasništva) razmijenjena.

Gradska vrata bila su mjesto gdje su se donosile presude — to je slika suda. Taj događaj odgovara prizoru suda u Danielu 7,13.14.22.26.27. Ne bi nam smjela promaknuti ta odlučujuća pojedinost suda — sud se održava u korist “svetaca”, ali samo zato što je Krist platio otkupninu za nas, baš kao i Boaz za svoju nevjestu.

HAMAN I SOTONA

U Knjizi o Esteri upoznajemo Hamana, koji je gladan položaja i moći. Njemu je povjeren istaknut položaj u kraljevstvu, iznad svih ostalih dostojanstvenika (Ester 3,1).

Dok čitamo Ezekijela 28,11-15 i Izaiju 14,12-15, gdje se govori o Luciferu, možemo naći neke sličnosti s Hamanom, zlim protivnikom Božjeg izabranog naroda, koji odbacuje Božju vrhovnu vlast. Sotonine sveobuhvatne namjere otkrivene su u izvještaju o Kristovoj kušnji, kada on odvodi Isusa na uzvišeno mjesto da bi Mu pokazao kraljevstva ovoga svijeta (Matej 4,8-11). Krist je, kao što smo vidjeli, došao otkupiti ovaj svijet i proglasiti ga svojim — i On je to učinio kao jedan od nas. Isus je naš rođak-otkupitelj, a cijena koju je platio da bi otkupio ovaj svijet bila je, naravno, iznimno visoka.

U Otkrivenju vidimo da Sotonina pohlepa za moći i obožavanjem vodi ovaj svijet u konačnu krizu. Svojim prijevarama on uspijeva navesti skoro cijeli svijet da se divi Zvijeri i da ide za njom (Otkrivenje 13,3,4), osim značajnih iznimki koje joj se ne klanjaju. U svojem postupanju prema tim ljudima, on pribjegava sili.

Haman zapaža da mu Mordokaj — jedan od pripadnika Božjeg izabranog naroda — ne ukazuje poštovanje, niti priznaje ono što je on smatrao svojim pravom — da mu se ljudi klanjaju. Haman se zato "jako razljuti" (Ester 3,5,6), i čvrsto odluči ukloniti čitav Mordokajev narod s lica zemlje.

Pročitajte Esteru 3,1-14; Otkrivenje 12,14-17; 13,15. Koje sličnosti nalazite u ovim tekstovima? U čemu je Ivanov opis Božje crkve ostatka sličan Hamanovom opisu Božjeg naroda?

.....

.....

.....

Davao polaže pravo vlasništva nad ovim svijetom, ali narod koji ostaje vjeran Bogu — koji vrši Božje zapovijedi — pobija njegovu tvrdnju o potpunoj prevlasti. "Kada subota postane poseban predmet sukoba u cijelom kršćanskom svijetu, uporno odbijanje neznatne manjine da se pokori većinskom zahtjevu, izložit će njezine pripadnike sveopćem prijeziru." (Ellen G. White, *Signs of the Times*, 22. veljače 1910.)

Razmislite o "sitnicama" na kojima se sada ispituje vaša vjera. Ako pravite kompromise zbog tih "sitnica", što ćete raditi kada dođe veliki ispit?

ZA VRIJEME POPUT OVOG

Među nekim kršćanima postoji nesretna sklonost da se odviše bave teškoćama na koje ukazuje biblijsko proroštvo. Vidimo da su pred nama teška vremena i onda se naše proučavanje počinje zasnivati na strahu, pri čemu se usredotočujemo na teškoće umjesto na obećano rješenje. Premda Bog ne uljepšava budućnost i iskreno govori o događajima koji će se odigrati između sadašnjeg trenutka i završetka velikog sukoba, važno je uvijek pročitati događaj do kraja.

Opće je pravilo u proročanstvima da Bog otkriva istinu o kaosu do kojeg dovodi ljudska pobuna i ukazuje nam na posljedice. Ali poslije On nam uvijek nudi nadu. Ipak, na pretkazanja o završnoj krizi — na “vrijeme muke Jakovljeve” — neki gledaju sa strahom i drhtanjem. Nesumnjivo, završni trenuci neće biti laki za Božji narod. Ali baš kao što je pouzdano proročanstvo o teškim vremenima, tako je pouzdano i obećanje o izbavljenju.

U Otkrivenju 12 davao progoni Kristovu Zaručnicu s osvetoljubivošću punom mržnje, ali upliće se Bog i spašava je. U Knjizi o Esteri prelijepa kraljica igra glavnu ulogu u napetoj drami, a Bog je na silan način koristi da bi spasio svoj narod.

Pročitajte Estera 4,13.14; 5,1-3; 9,20-28. Koji pouke možemo izvući iz tih odlomaka u vezi s našim neprilikama u završnim trenucima zemaljske povijesti?

.....

.....

.....

Bog je podigao svoju crkvu ostatka za poseban trenutak u povijesti. Budući da se 1260 dana mračnog doba blizilo kraju, Bog je izveo svoju Zaručnicu iz skloništa (usporedi Otkrivenje 12,14) da navijesti svijetu Njegovu posljednju poruku milosti — vijesti trojice anđela. Mi smo ovdje “upravo zbog ovog trenutka” (Ester 4,14 — Suvremeni hrvatski prijevod).

Ester je otkrila da nije ostavljena sama u suočavanju s progonstvom koje je Haman pokrenuo protiv njezinog naroda. Stekla je kraljevu naklonost i njezin je narod na kraju oslobođen. Isto tako ni mi nećemo biti sami u završnim trenucima zemaljske povijesti — Kralj je na našoj strani i Božji narod bit će izbavljen.

Sve je završilo dobro po Božji narod, barem u ovom slučaju. Međutim, nije uvijek tako, zar ne? Zašto stvari uvijek trebamo promatrati dugoročno da bismo sačuvali nadu koju imamo u Kristu?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

U knjizi Ellen G. White *Patrijarsi i proroci* pročitajte poglavlje pod naslovom "Prvi izraelski kralj", str. 509,510 (u izvorniku 605,606).

"Sotona će probuditi ogorčenje protiv manjine koja odbija prihvatiti općeprihvaćene običaje i predaju. Ljudi od ugleda i položaja pridružiti će se bezakonicima i nasilnicima i dogovarati se protiv Božjeg naroda. Bogatstvo, umne sposobnosti i obrazovanje složit će se da Njegove pripadnike izlože prijeziru. Nasilnički vladari, svećenici i vjernici urotit će se protiv njih. Glasom i perom, hvalisanjem, prijetnjama i ismijavanjem nastojat će potkopati njihovu vjeru. Lažnim opisima i ljutitim pozivima ljudi će potpirivati strasti u narodu. Pošto neće moći navesti 'riječ je Gospodnja' protiv branitelja biblijskog dana odmora, pribjeći će nasilnim zakonskim mjerama da nadoknade taj nedostatak. Da bi sebi osigurali popularnost i sljedbenike, zakonodavci će se pokoriti zahtjevima da se uvede zakon o nedjelji. Međutim, oni koji se boje Boga ne mogu prihvatiti ustanovu koja krši propise Dekaloga. Na tom bojnopolju vodit će se posljednja velika bitka u sukobu između istine i zablude. Nismo ostavljeni u nedoumici što se tiče njegovog poslijetka. Danas, kao i u dane Estere i Mordokaja, Gospodin će obraniti svoju istinu i svoj narod." (Ellen G. White, *Proroci i kraljevi*, str. 605,606)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Što mislite, zašto Bog dopušta da Njegov narod prolazi kroz teškoće? Kakav je smisao toga?

2. Kako se vjernik priprema za bilo koju teškoću koja bi ga mogla snaći zbog odanosti Kristu? U čemu vidite nadu kad se nadete usred teških okolnosti?

3. Što mislite, zašto smo skloni bavljenju teškoćama koje pretkazuju proročanstva i dopuštamo im da pomrače širu sliku koja prenosi dobre vijesti?

4. Prijateljica dolazi k vama nakon čitanja Otkrivenja i kaže vam u povjerenju da tu knjigu smatra "zastrašujućom". Kako biste joj pomogli da jasnije razumije tu knjigu i nađe duševni mir?

5. Netko kaže: "Nisam siguran da me Bog voli niti da me želi. Kad biste znali što sam učinio, razumjeli biste zašto." Kako biste mu odgovorili? Kako vam knjige o Ruti i Esteri pomažu da nadete ispravan pristup?

Preteče

“Duh što nam ga je Bog dao ne čini nas strašljivima, nego nam daje snagu, ljubav i samokontrolu.” (2. Timoteju 1,7 — Suvremeni hrvatski prijevod)

Biblijski tekstovi: Daniel 2,31-45; Daniel 3,1-12.17.18; Otkrivenje 13,11-17; Rimljanima 1,18-25; Djela 12,1-17; Matej 12,9-14.

Ovog ćemo tjedna razmotriti još dva biblijska zapisa koji pretkazuju događaje posljednjih dana na izvanredan način, do najsitnijih pojedinosti.

Prvo ćemo proučiti izvještaj o Šadraku, Mešaku i Abed Negu, koji daje jasne naznake na pitanja postavljena u Otkrivenju 13. A onda ćemo se okrenuti Novom zavjetu, gdje nam iskustva prvih kršćana također mogu pomoći da shvatimo što nas očekuje između sadašnjeg trenutka i Kristovog povratka. Oba primjera naglašavaju iznimnu hrabrost i pružaju ključeve za pronalaženje mira u najtežim okolnostima.

Isus je stalno ponavljao: “Ne bojte se”, ili: “Zašto vam sumnje obuzimaju srca?” Važno je imati na umu da je u žarištu proroštva Krist i da se s obzirom na to, mi moramo držati istih savjeta kad budemo proživljavali ono što je pretkazano u opisima posljednjih trenutaka planeta Zemlje. “Neka se ne uznemiruje vaše srce,” govorio je On svojim učenicima, “vjerujte u Boga i u me vjerujte!” (Ivan 14,1)

Drugim riječima, da, događaji posljednjih dana bit će uznemirujući i izazovni za one koji žele ostati vjerni Bogu. Na kraju krajeva, mi na te događaje trebamo gledati s nadom, a ne sa strahom.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Isusov život, Znaci vremena*, 2023., stranice 365—371.

DANIEL 2 I POVIJESNI PRISTUP PROROŠTVU

Jedno od najutjecajnijih proročanstava u cijelom Svetom pismu nalazi se u Danielu 2. Pišući više od pet stotina godina prije Krista, prorok je izložio povijest svijeta, počevši od svojeg vremena u Babilonu, preko Medo-Perzije, Grčke i Rima, do podjele Rima na europske narode koji postoje i danas.

Govoreći o europskim narodima, jedan redak kaže: "Oni će se miješati ljudskim sjemenom, ali se neće držati zajedno, kao što se ni željezo ne da pomiješati s glinom." (Daniel 2,43) To se proročanstvo ispunilo na nevjerojatan način. Naime, usprkos svim vrstama mješovitih brakova između pripadnika (od prinčeva do običnih ljudi) tih naroda, oni i dalje ostaju podijeljeni.

Na primjer, britanska monarhija nosi naziv "Dinastija Windsor", što je lijepo englesko ime. Međutim, ime je razmjerno novijeg datuma, zapravo od 1917. godine. Prije toga, ta dinastija se zvala Saxe-Coburg-Gotha, što je izrazito njemačko ime, jer su mnogi britanski plemići — zbog miješanja "ljudskim sjemenom" — bili u krvnom srodstvu s Nijemcima. Međutim, te krvne veze nisu bile dovoljno jake da bi ih spriječile da međusobno ratuju, tako da su tijekom Prvog svjetskog rata, želeći se odvojiti od svojih omraženih neprijatelja, britanski vladari promijenili naziv svoje dinastije.

Pročitajte Daniel 2,31-45. Što je Nabukodonozor sanjao i kako je Daniel protumačio taj san?

Sva apokaliptička proročanstva iz Daniela slijede taj temelj postavljen u 2. poglavlju. To jest, i ostala njegova proročanstva, poput onog u Danielu 2, slijede isti niz svjetskih kraljevstava, koja se pojavljuju jedno za drugim, sve dok Bog ne uspostavi svoje vječno kraljevstvo (vidi Daniel 2,44; 7,13.14). Drugim riječima, ta se proročanstva provlače kroz povijest u obliku neprekinutog niza kraljevstava, počevši od antičkog doba i završavajući u budućnosti, čak i iz perspektive našeg vremena. To je historicistički pristup tumačenju proročanstava koji zahtijeva sam tekst. Historicistički pristup od ključne je važnosti za razumijevanje događaja posljednjih dana, posebno kada imamo u vidu kako su oni prikazani u Otkrivenju.

Kako nam se u Danielu 2 pokazuje da Bog ne samo da zna budućnost, već da On i upravlja njome?

KLANJANJE KIPU

Koliko god Nabukodonozor bio zadivljen onim što je Daniel učinio i u početku pokazivao odanost prema Danielu i njegovom Bogu (vidi Daniel 2, posebno Daniel 2,46-48), to nije potrajalo.

Pročitajte Daniel 3,1-12. Koje značenje ima činjenica da je kip bio sav od zlata i da je kralj zahtijevao da mu se ljudi klanjaju?

.....

.....

Kraljevo prkošenje Božjoj poruci posebno je naglašeno činjenicom što je dao da se cijeli kip načini od zlata. Koja je, dakle, bila njegova poruka? Babilon nikad neće pasti i Nabukodonozor će uvijek biti kralj. A svatko tko bi se usudio dovesti tu zamisao u pitanje, bio bi ubijen. To služi kao moćan podsjetnik da nas naša ljudska želja za samouzvišenjem može brzo zaslijepiti za istinu o ishodu velikog sukoba.

U određenom smislu neke Nabukodonozorove osobine podsjećaju na Lucifera — on je tašt, opsjednut vlastitom važnošću i dovoljno ohol da se otvoreno pobuni protiv Božje vladavine. S druge strane, naravno, postoje i značajne razlike — Nabukodonozor je na kraju povjerovao u pravoga Boga i sasvim je moguće da ćemo ga sresti u kraljevstvu kojem se u prvom trenutku tako žestoko opirao.

Pročitajte Daniel 3,17.18, riječi trojice židovskih mladića kojima su se oduprli kralju. Čemu nas to uči o vjeri i o tome što bi ona ponekad mogla zahtijevati od nas?

.....

.....

Razmislite kako su lako ta trojica mladića mogla opravdati svoju odluku da bi se izvukli iz opasne situacije. Uostalom, nisu li bili pomalo fanatici, spremni da budu živi spaljeni zbog pukog naklona? Zar se nisu mogli jednostavno pretvarati, sagnuti se kao da vežu vezice na sandalama, dok se zapravo mole svojem Bogu? Je li to doista bilo vrijedno onoga s čim su se suočili? Oni su očito mislili da jest, premda njihove riječi pokazuju da su bili potpuno svjesni da se iz toga možda neće izvući živi.

Kako možemo izbjeći opravdanja koja nam nude prilike za pravljenje kompromisa u vezi s našom vjerom? O čemu nam govori sljedeći redak, a odnosi se na sličnu kušnju: “Tko je vjeran u najmanjoj stvari, vjeran je i u velikoj. Tko je nevjeran u najmanjoj stvari, nevjeran je i u velikoj” (Luka 16,10)?

KLANJANJE KIPU, PONOVO

Proučavatelji Biblije odavno su uočili povezanost između Daniela 3 i onoga što Otkrivenje uči o događajima posljednjih dana. I to s razlogom, budući da Daniel 3 — sa zapovijeđu kažnjivom smrću, da se svi moraju “pokloniti kipu” (Daniel 3,15) — predstavlja vjeran odraz onoga što Otkrivenje uči o zapovijedi kažnjivoj smrću, da se obožava druga vrsta kipa. “Čak joj je bilo dopušteno da udahne život kipu Zvijeri, tako da kip Zvijeri progovori i prouzrokuje da se pobiju svi koji se ne htjedoše pokloniti kipu Zvijeri.” (Otkrivenje 13,15)

Pročitajte Otkrivenje 13,11-17; 14,9.11.12; 16,2; 19,20; 20,4. Kakva je tu suprotnost prikazana, kad se Božje zapovijedi postavljaju nasuprot ljudskim zapovijedima?

Božji narod pozvan je da se pokloni “Stvoritelju neba i zemlje, mora i izvora voda”, nasuprot Zvijeri i njezinom kipu. Trojica židovskih mladića, suočena sa sličnom prijetnjom, nisu se htjela pokloniti nikome i ničemu drugom, osim tom istom Bogu Stvoritelju. Prema tomu, koliko god bile različite okolnosti između događaja u ravnici Duri, kada je izdana zapovijed da se ljudi klanjaju kipu umjesto Stvoritelju, i onoga što će se događati širom svijeta, kad ljudi budu pozvani da se poklone kipu Zvijeri umjesto Stvoritelju — načelo je isto.

Pročitajte Rimljanima 1,18-25. (Zapazite vezu između Rimljanima 1,18 i Otkrivenja 14,9.10 kada je riječ o “gnjevu Božjem”.) U kojem je smislu, dakle, sporno pitanje u vezi s klanjanjem kipu samo još jedno očitovanje istog načela u pogledu toga komu pripada naša odanost?

Bogoslužje ili obožavanje ne mora nužno značiti klanjanje i prinošenje tamjana, premda može značiti i to. Mi obožavamo onoga ili ono čemu smo u potpunosti odani. Kada razmislimo o tomu tko je Bog — da je On naš Stvoritelj, a nakon onoga što je učinio za nas u Osobi Isusa, i naš Otkupitelj — onda je, naravno, On jedini kojega treba obožavati. Sve drugo je klanjanje idolima. Možda nam to može pomoći da objasnimo sljedeće Isusove teške riječi: “Tko nije sa mnom, taj je protiv mene; tko sa mnom ne sabire, taj prosipa.” (Matej 12,30) Završni događaji bit će dramatično očitovanje te istine.

PROGONSTVO PRVE CRKVE

Stari zavjet nije jedino mjesto gdje nalazimo pred slike završnih događaja. Nalazimo ih i u Novom zavjetu. Život nije bio lak za kršćane u prvom stoljeću. Najprije su ih mrzili mnogi pripadnici njihove vlastite religije, koji su ih doživljavali kao prijetnju Mojsijevoj vjeri. A onda su se suočili s gnjevom poganskog Rimskog Carstva. "Zemaljske i paklene sile svrstale su se protiv Krista, progoneći Njegove sljedbenike. Neznaboštvo je predvidjelo da će pobjedom Evanđelja njegovi hramovi i oltari biti srušeni sa zemljom, pa je skupilo sve svoje snage da bi uništilo kršćanstvo. Zapaljene su vatre progonstva." (Ellen G. White, *Veliki sukob*, str. 30; u izvorniku 39)

U Djelima se opisuju događaji koji na snažan način pokazuju što Božji narod može očekivati dok se približava ostvarenju prizora koji nalazimo u Otkrivenju 13.

Pročitajte Djela 12,1-17. Koji elementi tog izvještaja nagovještavaju događaje posljednjih dana?

Jakovu je bila odrubljena glava, a Petar je trebao biti sljedeći. Bila je proglašena smrtna kazna nad kršćanima. Jedan od najdijelotvornijih dijelova tog izvještaja ogleda se u činjenici da je Petar, u noći koja je trebala biti najgora u njegovom životu, spavao tako čvrsto da ga je anđeo morao udariti da bi ga probudio!

Petar je, naravno, na čudesan način oslobođen i otišao je na okupljanje vjernika koji nisu mogli povjerovati da je on doista oslobođen, premda su se upravo molili za to. Biblija kaže da su bili zapanjeni — što nas navodi da se zapitamo koliko se često i mi molimo, a zapravo se jedva usuđujemo povjerovati da će nas Bog doista uslišati.

Neki vjernici su bili pošteđeni, drugi su bili ubijeni. A kako se budemo bližili svršetku vremena, ovo će se ponavljati. I sam Petar, premda je tada bio pošteđen, na kraju je stradao zbog svoje vjere. Čak mu je Isus osobno rekao na koji će se način to dogoditi: "'Zaista, zaista, kažem ti, kad si bio mlađi, opasivao si se sam i hodio kud si htio. Ali kad ostariš, širit ćeš ruke svoje, i drugi će te opasivati i voditi kamo ti ne bi htio.' To je rekao kakvom će smrću Petar proslaviti Boga. Zatim mu reče: 'Slijedi me!'" (Ivan 21,18,19)

Zapazite da Isus, nakon što mu je otkrio na koji će način umrijeti, ipak kaže Petru: "Slijedi me." Što bi nam to trebalo reći o razlozima zašto nas čak ni smrtna prijetnja ne bi trebala spriječiti da slijedimo Gospodina?

ŽIG ZVIJERI

Kako godine prolaze, a završni se događaji, poput izdavanja smrtnog proglasa i nametanja žiga Zvijeri, još uvijek nisu odigrali, neki su počeli izražavati sumnju, čak i nevjericu, u vezi s našim tumačenjem završnih događaja, uključujući i spor oko subote i nedjelje koji će biti u samom središtu završnog sukoba.

Otkrivenje je jasno — mi obožavamo ili Stvoritelja ili Zvijer i njezin kip. A budući da je sedmi dan subota osnovni znak koji nas vraća unatrag do samog Edena (vidi Postanak 2,1-3) i stvaranja, ne bi nas trebalo čuditi što će ona biti u središtu rasprave oko obožavanja Stvoritelja. Također nije slučajno što je Zvijer ista ona sila koja je promijenila zapovijed o suboti s biblijskog dana na nedjelju, o čemu ne postoji nikakva potvrda u Bibliji. Imajući ovo na umu, misao da su subota i nedjelja povezane sa štovanjem Stvoritelja (vidi Otkrivenje 14,6.7) ili Zvijeri vrlo je logična. I u Novom zavjetu nailazimo na primjere svetkovanja subote kao sedmog dana nasuprot ljudskom zakonu.

Pročitajte Matej 12,9-14; Ivan 5,1-16. Koje je pitanje navelo vjerske vođe da odluče ubiti Isusa?

.....

.....

.....

.....

.....

U Matejevom evanđelju, nakon što je Isus u subotu iscijelio čovjeka s osušenom rukom (Matej 12,9-13), kako su reagirali vjerski vođe? “Čim farizeji iziđoše iz sinagoge, održaše vijećanje protiv njega kako da ga ubiju.” (Matej 12,14) Smrt zbog subote? U Ivanu 5,1-16, nakon još jednog čudesnog iscjeljenja u sedmi dan, židovski su vođe “progonili Isusa, jer je to bio činio u subotu.” (Ivan 5,16 — Šarić)

Smrt zbog ljudskih predaja (ništa u Bibliji ne zabranjuje liječenje subotom, baš kao što ništa ne upućuje da subotu treba zamijeniti nedjeljom) nasuprot biblijskoj suboti? Premda u ovom slučaju s Isusom sporno pitanje nije bilo isto kao ono koje će se javiti u završnim događajima, ipak je dovoljno slično — ljudski zakon nasuprot Božjem, a u oba slučaja sporni zakon odnosi se na biblijsku subotu.

Smrt zbog Božje zapovijedi? Na koji bi se način lako mogao opravdati izlaz iz takve situacije?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

U knjizi Ellen G. White *Veliki sukob* pročitajte poglavlje pod naslovom "Božji narod izbavljen", str. 500—513 (u izvorniku 635—652).

"Bog je u svim vremenima preko svetih anđela pritjecao u pomoć i izbavljao svoj narod. Nebeska su bića aktivno sudjelovala u ljudskim poslovima. Pojavljivali su se odjeveni u odjeću koja je blistala poput munje; dolazili su odjeveni kao putnici. Anđeli su se pojavljivali u ljudskom obliku pred Božjim ljudima. U podne su se, kao da su umorni, odmarali pod hrastovima. Prihvaćali su gostoljublje ljudskih domova. Djelovali su kao vodiči putnicima koje je zatekao mrak. Vlastitim su rukama palili vatru na žrtveniku. Otvarali su tamnička vrata i Gospodnje slugе izvodili na slobodu. Odjeveni u nebesku opremu, došli su odmaknuti kamen sa Spasiteljeva groba.

U ljudskom obličju anđeli su često prisutni na skupovima pravednih i posjećuju skupove zlih, kao što su otišli u Sodomu da zapišu njihova djela i utvrde jesu li prešli granicu Božjeg strpljenja. Gospodin uživa u milosrđu i zbog nekolicine onih koji Mu istinski služe zadržava nesreće i produžuje mir mnoštvu. Malo je grešnika protiv Boga svjesno da svoj život duguju vjernosti nekolicine koju vole ismijavati i ugnjetavati." (Ellen G. White, *Veliki sukob*, str. 496,497; u izvorniku 631,632)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Pročitajte 2. Timoteju 1,7. Razgovarajte o pojedinostima proročanstava koje vas najviše zabrinjavaju. Kako da se oslobodimo straha i nađemo Božju poruku nade, čak i u proročanstvima koja govore o progonstvu zbog naše vjere?

2. Možda u ovom trenutku teško možemo shvatiti kako bi to subota i nedjelja mogle postati glavno sporno pitanje u završnim događajima, ali pogledajte kako se brzo svijet može promijeniti. Zašto onda svoju vjeru ne bismo trebali zasnivati na tekućim događajima, koji se mogu preokrenuti u trenutku, već samo na Božjoj otkrivenoj Riječi?

3. Razmislite o proročanstvu u Danielu 2 (pa čak i Danielu 7). Sva ta kraljevstva su došla i prošla točno onako kao što je proročeno. Danas, kad se osvrnemo u prošlost, vidimo da se to doista dogodilo, baš kao što je proročeno. Iz naše perspektive, treba doći još samo jedno kraljevstvo. Koje je to kraljevstvo i zašto možemo biti sigurni da će ono doći kao što je proročeno?

Slike svršetka

“On im odgovori: ‘Ja sam Hebrej i štujem Jahvu, Boga nebeskoga, koji stvori more i zemlju.’” (Jona 1,9)

Biblijski tekstovi: Matej 12,38-42; Jona 3,5-10; Otkrivenje 18,4; Daniel 5,1-31; Otkrivenje 16,12-19; 2. Ljetopisa 36,22-23.

Ovog ćemo se tjedna posljednji put osvrnuti na izvještaje koji nam pomažu da jasnije sagledamo događaje posljednjih dana. Razmotrit ćemo Jonino poslanje u Ninivi, pad Babilona i uspon Kira, perzijskog kralja koji je oslobodio Božji narod i omogućio mu da se vrati u Obećanu Zemlju.

Kao što je bilo i s ostalim izvještajima koje smo proučili, ovi povijesni događaji imali su dubok smisao za sve naraštaje. Ali osim toga, oni su posebno bitni za posljednji naraštaj, koji živi neposredno uoči Kristovog povratka. Iz tih povijesnih izvještaja možemo izvući različite zaključke koji će nam pomoći da bolje razumijemo ono što nazivamo “sadašnjom istinom”.

U isto vrijeme, moramo imati na umu nešto što vrijedi za sve ove događaje koji se, po svemu sudeći, mogu smatrati predlikama događaja posljednjih dana — moramo sagledavati šire teme i nagovještaje, a ne raščlanjivati svaki detalj do točke stvaranja proročkih apsurdna. Kao što je slučaj s Isusovim usporedbama, trebamo tražiti glavne poruke i načela. Ne trebamo “cijediti” svaki detalj u nadi da ćemo naći neke skrivene istine. Umjesto toga trebamo tražiti osnovne obrise i načela, jer na osnovi njih možemo otkriti ono što je bitno za posljednje dane.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Isusov život, Znaci vremena*, 2023., stranice 372—379.

PROROK PROTIV SVOJE VOLJE

Knjiga o Joni (vidi Jona 1—4), iako kratka, vrlo je poučna. Mnogi vjernici vide svoj odraz u tom proroku koji se nerado odazvao svojem zadatku. Osim toga, njegova životna priča sadrži značajne naznake budućih događaja.

Pročitajte Matej 12,38-42. Na koje se dijelove izvještaja o Joni Isus poziva kada se obraća književnicima i farizejima? Koje pouke o sudu On iznosi?

.....

.....

.....

Isus je izjavio da je On veći od Jone. On je znao da dolazak na ovaj svijet podrazumijeva križ, ali ipak je došao “da traži i spasi što je izgubljeno” (Luka 19,10). Jona je proveo tri dana u utrobi velike ribe zbog vlastitih grijeha, a Isus je proveo tri dana u grobu zbog naših grijeha. To je bilo nužno da bi izgubljeni bili spašeni.

Mi danas znamo Jonu kao proroka protiv svoje volje, nespremnog da ide u Ninivu. S ljudskog stajališta to je lako razumjeti — Asirci su bili okrutan narod. Asirski murali prepuni su prizora neobične okrutnosti — osvojeni narodi ubijani su na najokrutnije načine koji se uopće mogu zamisliti. Tko bi se želio suočiti s mogućim posljedicama pozivanja na pokajanje u njihovom glavnom gradu?

Međutim, postoji važan trenutak u tom izvještaju koji upućuje na pokret ostatka posljednjeg vremena. Naime, kad su ga pitali tko je on, Jona odgovara: “Ja sam Hebrej i štujem Jahvu, Boga nebeskoga, koji stvori more i zemlju.” Ova izjava umnogome podsjeća na vijest prvog anđela (Jona 1,9; Otkrivenje 14,7). On upućuje na Boga kao Stvoritelja. Ta je činjenica osnovni razlog zašto Ga trebamo obožavati i služiti Mu, a bogoslužje ima središnje značenje u događajima posljednjih dana.

I mi smo pozvani propovijedati nepopularnu poruku u duhovnom Babilonu. Reći: “Izidite iz nje, moj narode” (Otkrivenje 18,4), znači reći svijetu da se mora pokajati — a ta je poruka skoro uvijek izazivala negativne reakcije mnogih naroda — čak i kad je iznošena na najljubazniji mogući način. Tko od nas nije doživio negativne, pa čak i neprijateljske reakcije na svoje svjedočenje? To je jednostavno dio “posla”.

Koliki dio “Jone” nalazite u sebi? Kako možete prevladati taj pogrešan stav?

POKAJANJE

Jona je imao vrlo jasnu poruku za Ninivljane. “Jona prođe gradom dan hoda, propovijedajući: ‘Još četrdeset dana, i Niniva će biti razorena.’” (Jona 3,4) To zvuči prilično jasno — grad je bio osuđen na propast. Na kraju krajeva, zar to nije bila riječ izgovorena izravno od Gospodnjeg proroka?

Pa ipak, što se dogodilo s Ninivom?

Pročitajte Jona 3,5-10. Zašto se to proročanstvo na kraju nije ispunilo?

.....

.....

.....

Da, cijeli grad se pokajao i proročena propast je spriječena, bar za neko vrijeme. “Kazna nad njima nije bila izvršena, Bog Izraelov je bio uzvišen i slavljen u cijelom neznabožačkom svijetu, a Njegov Zakon poštovan. Tek je mnogo godina kasnije Niniva pala kao plijen u ruke okolnim narodima zato što je zaboravila Boga i oholo se uzvisila.” (Ellen G. White, *Proroci i kraljevi*, str. 271)

Možemo li očekivati nešto slično u posljednjim danima kad bude objavljivana posljednja poruka palom svijetu? Da — i ne. To jest, bit će mnogo ljudi širom svijeta koji će se odazvati na poziv: “Izidite iz nje, moj narode, da ne postanete sudionicima njezinih grijeha i da ne dijelite njezinih zala!” (Otkrivenje 18,4) Širom svijeta ljudi će zauzeti svoj stav i usprkos Zvijeri, čuvat će “Božje zapovijedi i vjeru u Isusa” (Otkrivenje 14,12). Ti ljudi, poput onih u Ninivi, bit će pošteđeni osude koja će pasti na izgubljene.

Dakle, neka proročanstva su uvjetna, poput Božje najave da će Niniva biti uništena — ona bi bila uništena da se narod nije odvratio od svojeg zla (vidi Jeremija 18,7-10). Međutim, neka proročanstva nisu dana pod takvim uvjetima. Ona će se ispuniti bez obzira na ljudski odgovor. Mesijanska proročanstva o Kristovom prvom i drugom dolasku, žig Zvijeri, izlivanje zala, progonstvo na svršetku vremena — ta proročanstva nisu uvjetna ispunit će se što god ljudi učinili. A to što ljudi rade, odluke koje donose i izbori koje prave, odredit će na kojoj će strani biti kada se odigraju završni događaji najavljeni od proroka.

Koje odluke sada donosite koje bi mogle odrediti hoćete li obožavati Boga ili kip Zvijeri u završnim događajima?

BALTAZAROVA GOZBA

Nakon što je Ninivu pokorila (612. pr. Kr.) saveznička vojska, sastavljena od Medijaca i Babilonaca (predvođenih Nabukodonozorovim ocem), grad Babilon doživio je preporod kakav nije viđen još od vremena Hamurabija, velikog zakonodavca. Pod Nabukodonozorom, koji je sada bio oslobođen problema zbog asirskih napada, bogatstvo i utjecaj grada Babilona narasli su u toj mjeri da okolni narodi nisu imali drugog izbora osim da protiv svoje volje priznaju njegovu vlast. On je bio kruna svijeta i narodi koji su željeli napredovati izjašnjavali su se da će mu biti odani.

U međuvremenu, po onome što se da zaključiti, Nabukodonozor je umro kao vjernik, ispovijedajući da je Danielov Bog uzvišeni Vladar svih naroda (Daniel 4,34-37). A u sljedećem izvještaju u Knjizi proroka Daniela pojavljuje se njegov nasljednik, kralj Baltazar.

Pročitajte Daniel 5,1-31. Koje važne duhovne poruke možemo pronaći u tom izvještaju? O što se Baltazar na kraju sapleo?

.....

.....

Možda najtužniji, najtragičniji dio ovog izvještaja nalazimo u Danielu 5,22. Pošto je ispričao kralju događaje u vezi s padom, a onda i oporavkom Nabukodonozora, Daniel mu kaže: “No ti, Baltazare, sine njegov, nisi ponizio srce svoje, iako si znao sve ovo.”

Dakle, iako je imao priliku saznati istinu, iako je možda čak iz prve ruke svjedočio onome što se dogodilo Nabukodonozoru — on je zanezario te događaje i krenuo istim putem koji je njegovom prethodniku donio tako mnogo nevolja.

Kao što je Nabukodonozor učinio kad je podigao zlatni kip, Baltazar je otvoreno prkosio onome što je Danielov Bog prorekao. Upotrijebivši hramsko posuđe na svetogrdan način, vjerojatno je želio naglasiti činjenicu da je Babilon pokorio Židove, i da sad može slobodno raspolagati svetim predmetima njihovog Boga. Drugim riječima, želio je pokazati da Babilonci još uvijek imaju prevlast nad tim Bogom koji je pretkazao njihovu propast.

Bio je to čin krajnjeg prkosa, premda je Baltazar imao dovoljno “čvrstih dokaza” da postupi mudrije. Imao je dovoljno znanja da spozna istinu, ali problem je bilo njegovo srce. I u posljednjim danima, kada se konačna kriza sruči na svijet, ljudima će biti pružena prilika da saznaju istinu. Ali ono što će odrediti njihov izbor, kao u slučaju Baltazara, bit će njihovo srce.

PRESUŠIVANJE EUFRATA

Jedna od prednosti Babilona bila je rijeka Eufrat koja je tekla ispod njegovih zidina, opskrbljujući grad neograničenim zalihama vode. Ali to se pokazalo i kao njegova slabost. Nitokris, drevna babilonska kraljica, vršila je zemljane radove duž rijeke kako bi napravila kanal prema gradu. Zato je preusmjerila rijeku u obližnju močvaru kako bi omogućila kopačima da neometano rade. Kir je shvatio da bi to i on mogao učiniti, isušiti Eufrat i sa svojom vojskom neometano ući ispod zidina. Kad se našao unutar gradskih zidina, otkrio je da obrambeni zidovi duž rijeke, koji su vodili prema gradu, uopće nisu branjeni, tako da je grad pao za jednu noć. Grčki povjesničar Herodot piše da "oni koji su živjeli u središtu Babilona nisu ni slutili da su predgrada pala, jer je bilo vrijeme slavlja i svi su plesali i prepuštali se zadovoljstvima". Ima li ikakve sumnje da je riječ o istoj proslavi koja je opisana u Danielu 5?

Pročitajte Daniel 5,18-31; Otkrivenje 16,12-19. Koje sličnosti nalazite u nekim zlima iz Otkrivenja i izvještaja o padu Babilona?

.....

.....

.....

.....

Objašnjavajući im kako će prepoznati znakove vremena, Isus je upozorio svoje učenike: "Zato budite spremni, jer ne znate u koji dan dolazi vaš Gospodin. I zapamtite ovo: da je vlasnik kuće znao u koje će doba noći doći lopov, ostao bi budan i ne bi dopustio da mu provali u kuću." (Matej 24,42.43 — Suvremeni hrvatski prijevod) Kao i kod pada starog Babilona, Kristova iznenadna pojava zateći će suvremeni Babilon nespremnim. Ali tako ne mora biti. U brojnim proročanstvima dano nam je obilje dokaza o Isusovom skorom dolasku.

Svijet neće biti iznenađen samo zato što ne zna što je Bog prorekao. Bit će iznenađen zato što nije vjerovao u ono što je Bog rekao.

Pročitajte Otkrivenje 16,15. Koju evanđeosku poruku ovdje možemo naći, čak i usred svih tih upozorenja o vremenu svršetka? Što znači "ići gol"?

KIR — POMAZANIK

Kada je Kir opljačkao grad Babilon, godine zatočeništva Božjeg naroda bile su završene. Perzijanci su im dopustili da se vrate u Obećanu Zemlju i ponovno sagrađe hram. Pod Kirom je perzijsko kraljevstvo postalo najveće u povijesti; povjesničar Tom Holland navodi da je to bilo "najveće širenje teritorija koje je svijet ikada vidio". (Tom Holland, *Dominion Basic Books*, Kindle Edition, str. 25)

Kao što je bio običaj među Perzijancima, Kira su zvali "Veliki kralj" ili čak "Kralj nad kraljevima".

Kir nagovještava što će se dogoditi kada se Krist vrati po svoju crkvu: On je Kralj koji dolazi s istoka (usporedi Matej 24,27), ratuje protiv Babilona i oslobađa Božji narod koji konačno izlazi iz Babilona i vraća se u Obećanu Zemlju. (Vidi Otkrivenje 19,11-16.) Zato Bog Kira naziva "pomazanikom svojim" (Izaija 45,1). Taj čuveni Perzijanac ne samo da je oslobodio Božji narod, već je i njegov pohod protiv Babilona također bio slika Kristovog drugog dolaska.

Pročitajte 2. Ljetopisa 36,22.23. U čemu su izvještaji o Kiru i Nabukodonozoru slični? U čemu se razlikuju? Kakvo je značenje značaj Kirovog proglašenja? Na kraju krajeva, kako je on utjecao na mnogo toga što je povezano s prvim Isusovim dolaskom nekoliko stoljeća poslije?

.....

Prvobitni redoslijed starozavjetnih knjiga promijenjen je u naše vrijeme tako da završava Knjigom proroka Malahije, ali u početku je Stari zavjet završavao upravo ovom izjavom kralja Kira. U biblijskom kanonu nakon toga slijedi Evanđelje po Mateju, koje počinje rođenjem Krista čija je slika bio Kir. Kir je omogućio obnovu zemaljskog hrama. Isus je započeo svoju službu u nebeskom Hramu koja će završiti Njegovim povratkom i našim oslobođenjem.

Kir, naravno, nije savršena slika Krista. Nijedna slika ne poklapa se savršeno sa stvarnošću, i mi ne smijemo pridavati preveliko značenje svakoj sitnoj pojedinosti. U svakom slučaju, on se, šire gledano, smatra slikom Spasitelja.

Zadivljujuće je što je Bog na tako zapažen način upotrijebio jednog poganskog kralja da izvrši Njegovu volju! Usprkos tome kako stvari izgledaju izvana, kako možemo biti sigurni da će Gospodin u dugoročnom smislu provesti događaje posljednjeg vremena točno onako kako je proročeno?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

U knjizi Ellen G. White *Proroci i kraljevi* pročitajte dio poglavlja pod naslovom “Nevidljivi stražar”, str. 339—341 (u izvorniku 535—538).

“Svaki narod koji se pojavio na pozornici događaja dobio je dopuštenje da zauzme svoje mjesto na Zemlji da bi se pokazalo hoće li ispuniti namjere Stražara i Sveca. Proročanstvo je opisalo pojavu i napredak velikih svjetskih kraljevstava — Babilona, Medo-Perzije, Grčke i Rima. Sa svakim od njih, kao i s narodima manje moći, povijest se ponavljala. Sve su one imale svoje vrijeme kušnje i sve su promašile cilj; slava im je izbljedadla i njihove je moći nestalo.

Iako su narodi odbacivali Božja načela i tako izazivali svoju propast, božanska, svemoćna namjera nezadrživo se ostvarivala tijekom vjekova.” (Ellen G. White, *Proroci i kraljevi*, str. 339; u izvorniku 535)

U Jeremiji 18 prorok promatra lončara kako oblikuje glinu. I upravo tom slikom lončara koji oblikuje glinu, Bog se koristi da bi objasnio uvjetovanost u biblijskom proroštvu. A da bi bio siguran da ćemo Ga ispravno razumjeti, Gospodin progovara preko Jeremije i kaže: “Ako ikad kažem nekom narodu ili kraljevstvu da ću ih iskorijeniti i uništiti, a oni odustanu od svoje pokvarenosti, ja ću se tada predomisliti i odustati od nakane da im učinim zlo. No ako neki narod ili kraljevstvo odlučim učvrstiti i izgraditi, a oni počnu postupati protiv moje volje i postanu neposlušni, ja ću se i tada predomisliti i odustati od nakane da im učinim dobro.” (Jeremija 18,7-10 — Suvremeni hrvatski prijevod)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Razmislite o Isusovoj izjavi da će Niniva bolje proći na sudu nego Božji narod koji se udaljio od istine (vidi Matej 12,39-42). Koju pouku Božja crkva može izvući iz tog upozorenja?

2. Zapazite izjavu Ellen G. White da se sa svakim sljedećim kraljevstvom “povijest ponavljala” (Ellen G. White, *Proroci i kraljevi*, str. 339; u izvorniku 535). Koje su zajedničke niti među svim kraljevstvima nabrojenim u proročanstvu? Na koje su načine ona slijedila isti proročki put? U kojem smislu i naš današnji svijet ide za njima?

3. Razmislite o činjenici da često nije um ono što ljude sprečava da vjeruju, već srce. Kako ta spoznaja može utjecati na vaš način svjedočenja drugima?

Prepusti Jahvi svoje putove

1	U Izreke 8,14	Savjet pripada Gospodinu
2	S Izaija 55,23	Kupite i jedite bez naplate
3	Č Izaija 1,18	Dodite da se raspravimo
4	P Matej 11,28-30	Uzmite moj jaram jer je lagan
5	S Psalam 34,11	Dodite i ja ću vas poučiti
6	N Psalam 37,3	Pouzdam se u Boga
7	P Psalam 46,11	Budite mirni i spoznajte
8	U Ivan 15,4	Ostanite u meni
9	S Psalam 99,9	Štujte Boga
10	Č Izreke 3,1.2	Ne zaboravljajte moj Zakon
11	P Psalam 37,5	Prepusti Jahvi svoje putove
12	S Psalam 55,22	Povjeri Jahvi svu svoju brigu
13	N Izreke 4,7	Stecite mudrost
14	P Psalam 34,13	Suzdržite svoj jezik
15	U Psalam 37,7	Smiri se pred Jahvom
16	S Izreke 3,9.10	Častite Gospodina
17	Č Izreke 4,26	Razmislite o svojem putu
18	P Izreke 4,23	Čuvajte svoje srce
19	S 1. Korinćanima 6,20	Proslavite Boga
20	N 2. Timoteju 2,15	Učite
21	2. Timoteju 2,22	Bježi od požuda
22	U Rimljanima 12,17	Budite časni
23	S Izreke 1,23	Poslušajte moju opomenu
24	Č Izreke 7,24,25	Poslušajte moje riječi
25	P Izreke 4,14.15	Izbjegavajte zlo
26	S Psalam 35,23	Preni se
27	N Rimljanima 12,2	Nemojmo se prilagođavati ovome svijetu
28	P Izreke 9,6	Ostavite ludost
29	U 1. Timoteju 6,11	Bježite od toga
30	S Izreke 4,13	Držite se pouke

Božji ljudi se pokaju

1	Č Izaija 53,6	Čovječanstvo je zastranilo, zalutalo
2	P Izaija 52,3	Prodani smo
3	S 2. Timoteju 2,26	Grešnici su zarobljeni
4	N Jeremija 17,9	Srce je prijevarno
5	P Rimljanima 8,7.8	Tjelesni um u neprijateljstvu je s Bogom
6	U Ezekiel 36,31	Spomenut ćete se svojih zlih putova
7	S 2. Korinćanima 7,10	Žalost i spasonosno obraćenje
8	Č Ezekiel 18,21	Tko se pokaje, živjet će
9	P Rimljanima 2,4	Njegova nas dobrota vodi u pokajanje
10	S Job 11,13.14	Odbacite bezakonje
11	N Izaija 1,16	Operite se, očistite se
12	P 2. Ljetopisa 30,8	Pružite ruku Jahvi
13	U Job 34,31.32	Više neću griješiti
14	S Hošea 12,4.5	Jakovljevo pokajanje
15	Č Ezra 9,6	Ezrino pokajanje
16	P Nehemija 9,33	Nehemijino pokajanje
17	S Psalam 40,13.14	Davidovo pokajanje
18	N Propovjednik 2,11	Salomonovo pokajanje
19	P Luka 19,8	Zakejevo pokajanje
20	U 1. Timoteju 1,15	Pavlovo pokajanje
21	S Ezekiel 18,22	Vaši grijesi neće se spominjati
22	Č Jeremija 3,12.13	Moramo priznati svoju krivnju
23	P Hošea 6,1	Bog će nas iscijeliti i poviti nam rane
24	S 2. Ljetopisa 7,14	Ja ću ga čuti moj narod
25	N 1. Petrova 2,24	Trebamo umrijeti svojim grijesima
26	P 1. Petrova 2,6	Isus Krist je siguran temelj
27	U Titu 2,11	Spašavamo se Božjom milošću
28	S Mihej 7,18	Tko je Bog kao Ti?
29	Č Djela 5,31	Njega je Bog uzvisio
30	P 1. Solunjanima 5,24	Vjeran je Onaj koji nas je pozvao
31	N Ezra 9,13	Bog kažnjava manje

Prepoznavanja po rodovima

1	N 2. Korinćanima 3,18	Preobražavamo se u Njegovu sliku
2	P 1. Petrova 1,23	Nanovo smo rođeni Božjom riječju
3	U Ivan 3,5.6	Novorođenje je djelo Duha Svetoga
4	S Ivan 7,21	Za ulazak u Nebo nužna je poslušnost
5	Č Psalam 25,10	Put je poslušnih milost i istina
6	P Psalam 18,44	Neznabožac i stranac slušat će Boga
7	S 1. o kraljevima 3,14	Poslušnima je obećan dug život
8	N Otkrivenje 22,14	Blago onima koji vrše Njegove zapovijedi
9	P Otkrivenje 5,3	Njegove zapovijedi nisu teške
10	U Izaija 1,19.20	Uništenje je posljedica neposlušnosti
11	S Efežanima 4,14.15	Više nismo povodljiva djeca
12	Č Kološanima 1,10	Napredujte u spoznaji Boga
13	P Hošea 14,6.7	Snaga i ljepota karaktera
14	S 2. Petrova 3,18	Rastite u milosti i spoznaji
15	N 1. Petrova 2,2.3	Božja riječ potiče rast
16	P Ivan 6,57.58	Božja riječ je kruh s Neba
17	U Filipljanima 3,13.14	Trčite prema cilju
18	S Psalam 16,8	Neću posrnuti
19	Č Psalam 1,3	Stablo zasađeno pokraj voda
20	P Luka 16,10	Vjernost u malome
21	S Psalam 27,1	Neću se bojati
22	N Kološanima 3,16	Neka Kristova riječ stanuje u nama
23	P Kološanima 2,6.7	Ukorijenjeni i učvršćeni u Bogu
24	U Efežanima 6,13	Kad sve nadvladam, održat ću se
25	S 1. Ivanova 3,3	Preobražavajuća snaga istine
26	Č 2. Korinćanima 5,17	Bit ćemo nova stvorenja
27	P Filipljanima 1,10	Promijenjen život je čist
28	S Filipljanima 1,11	Promijenjen život donosi plodove
29	N Galaćanima 5,22.23	Plod Duha
30	P Matej 7,17-20	Prepoznavanje po rodovima

VEČERNJE BOGOSLUŽJE U OBITELJI

TRAVANJ	SVIBANJ	LIPANJ
1. Psalam 80	1. Psalam 05,1-15	1. Psalam 126
2. Psalam 81	2. Psalam 105,16-32	2. Psalam 127
3. Psalam 82	3. Psalam 105,33-45	3. Psalam 128
4. Psalam 83		4. Psalam 129
5. Psalam 84	4. Psalam 106,1-15	5. Psalam 130
	5. Psalam 106,16-33	6. Psalam 131
6. Psalam 85	6. Psalam 106,34-48	7. Psalam 132
7. Psalam 86	7. Psalam 107,1-22	
8. Psalam 87	8. Psalam 107,23-43	8. Psalam 133
9. Psalam 88,1-9	9. Psalam 108	9. Psalam 134
10. Psalam 88,10-19	10. Psalam 109,1-19	10. Psalam 135
11. Psalam 89,1-15		11. Psalam 136
12. Psalam 89,16-30	11. Psalam 109,20-31	12. Psalam 137
	12. Psalam 100	13. Psalam 138
13. Psalam 89,31-53	13. Psalam 111	14. Psalam 139,1-12
14. Psalam 90	14. Psalam 112	
15. Psalam 91	15. Psalam 113	15. Psalam 139,13-24
16. Psalam 92	16. Psalam 114	16. Psalam 140
17. Psalam 93	17. Psalam 115	17. Psalam 141
18. Psalam 94		18. Psalam 142
19. Psalam 95	18. Psalam 116	19. Psalam 143
	19. Psalam 117	20. Psalam 14,1-11
20. Psalam 96	20. Psalam 118	21. Psalam 144,12-15
21. Psalam 97	21. Psalam 119,1-24	
22. Psalam 98	22. Psalam 119,25-48	22. Psalam 145
23. Psalam 99	23. Psalam 119,49-80	23. Psalam 146
24. Psalam 100	24. Psalam 119,81-96	24. Psalam 147
25. Psalam 101		25. Psalam 148
26. Psalam 102,1-12	25. Psalam 119,97-136	26. Psalam 149
	26. Psalam 120	27. Psalam 150
27. Psalam 102,13-29	27. Psalam 121	28. Psalam 1
28. Psalam 103	28. Psalam 122	
29. Psalam 104,1-18	29. Psalam 123	29. Psalam 2
30. Psalam 104,19-35	30. Psalam 124	30. Psalam 3
	31. Psalam 125	

ČITANJE BIBLIJE REDOM

TRAVANJ

1. 1. Kraljevi 12—14
2. 1. Kraljevi 15—17
3. 1. Kraljevi 18—20
4. 1. Kraljevi 21—22
5. 2. Kraljevi 1—5
6. 2. Kraljevi 6—8
7. 2. Kraljevi 9—11
8. 2. Kraljevi 12—14
9. 2. Kraljevi 15—17
10. 2. Kraljevi 18—21
11. 2. Kraljevi 22—25
12. 1. Ljetopisa 1—3
13. 1. Ljetopisa 4—6
14. 1. Ljetopisa 7—9
15. 1. Ljetopisa 10—12
16. 1. Ljetopisa 13—15
17. 1. Ljetopisa 16—18
18. 1. Ljetopisa 19—21
19. 1. Ljetopisa 22—24
20. 1. Ljetopisa 25—27
21. 1. Ljetopisa 28—29
22. 2. Ljetopisa 1—3
23. 2. Ljetopisa 4—6
24. 2. Ljetopisa 7—9
25. 2. Ljetopisa 10—13
26. 2. Ljetopisa 14—16
27. 2. Ljetopisa 17—19
28. 2. Ljetopisa 20—22
29. 2. Ljetopisa 23—24
30. 2. Ljetopisa 25—27

SVIBANJ

1. 2. Ljetopisa 28—30
2. 2. Ljetopisa 31—33
3. 2. Ljetopisa 34—36
4. Ezra 1—3
5. Ezra 4—6
6. Ezra 7—10
7. Nehemija 1—3
8. Nehemija 4—6
9. Nehemija 7—9
10. Nehemija 10—11
11. Nehemija 12—13
12. Estera 1—3
13. Estera 4—7
14. Estera 8—10
15. Job 1—3
16. Job 4—6
17. Job 7—9
18. Job 10—12
19. Job 13—15
20. Job 16—18
21. Job 19—21
22. Job 22—24
23. Job 25—27
24. Job 28—30
25. Job 31—33
26. Job 34—36
27. Job 37—39
28. Job 40—42
29. Psalam 1—3
30. Psalam 4—6
31. Psalam 7—9

LIPANJ

1. Psalam 10—12
2. Psalam 13—15
3. Psalam 16—19
4. Psalam 20—23
5. Psalam 24—26
6. Psalam 27—29
7. Psalam 30—32
8. Psalam 33—35
9. Psalam 36—38
10. Psalam 39—42
11. Psalam 43—46
12. Psalam 47—49
13. Psalam 50—52
14. Psalam 53—54
15. Psalam 55—57
16. Psalam 58—60
17. Psalam 61—64
18. Psalam 65—67
19. Psalam 68—70
20. Psalam 71—73
21. Psalam 74—76
22. Psalam 77—79
23. Psalam 80—82
24. Psalam 83—86
25. Psalam 87—89
26. Psalam 90—92
27. Psalam 93—95
28. Psalam 96—98
29. Psalam 99—101
30. Psalam 102—104

ČITANJE BIBLIJE REDOM — JEDNO POGLAVLJE DNEVNO

TRAVANJ

1. 2. Ivanova 1
2. 3. Ivanova 1
3. Juda 1
4. Otkrivenje 1
5. Otkrivenje 2
6. Otkrivenje 3
7. Otkrivenje 4
8. Otkrivenje 5
9. Otkrivenje 6
10. Otkrivenje 7
11. Otkrivenje 8
12. Otkrivenje 9
13. Otkrivenje 10
14. Otkrivenje 11
15. Otkrivenje 12
16. Otkrivenje 13
17. Otkrivenje 14
18. Otkrivenje 15
19. Otkrivenje 16
20. Otkrivenje 17
21. Otkrivenje 18
22. Otkrivenje 19
23. Otkrivenje 20
24. Otkrivenje 21
25. Otkrivenje 22
26. Postanak 1
27. Postanak 2
28. Postanak 3
29. Postanak 4
30. Postanak 5

SVIBANJ

1. Postanak 6
2. Postanak 7
3. Postanak 8
4. Postanak 9
5. Postanak 10
6. Postanak 11
7. Postanak 12
8. Postanak 13
9. Postanak 14
10. Postanak 15
11. Postanak 16
12. Postanak 17
13. Postanak 18
14. Postanak 19
15. Postanak 20
16. Postanak 21
17. Postanak 22
18. Postanak 23
19. Postanak 24
20. Postanak 25
21. Postanak 26
22. Postanak 27
23. Postanak 28
24. Postanak 29
25. Postanak 30
26. Postanak 31
27. Postanak 32
28. Postanak 33
29. Postanak 34
30. Postanak 35
31. Postanak 36

LIPANJ

1. Postanak 37
2. Postanak 38
3. Postanak 39
4. Postanak 40
5. Postanak 41
6. Postanak 42
7. Postanak 43
8. Postanak 44
9. Postanak 45
10. Postanak 46
11. Postanak 47
12. Postanak 48
13. Postanak 49
14. Postanak 50
15. Izlazak 1
16. Izlazak 2
17. Izlazak 3
18. Izlazak 4
19. Izlazak 5
20. Izlazak 6
21. Izlazak 7
22. Izlazak 8
23. Izlazak 9
24. Izlazak 10
25. Izlazak 11
26. Izlazak 12
27. Izlazak 13
28. Izlazak 14
29. Izlazak 15
30. Izlazak 16

POČECI SUBOTA U TRAVNJU, SVIBNJU I LIPNJU 2025.

MJESTO	TRAVANJ				SVIBANJ					LIPANJ			
	4.4.	11.4.	18.4.	25.4.	2.5.	9.5.	16.5.	23.5.	30.5.	6.6.	13.6.	20.6.	27.6.
Beli Manastir	19.20	19.29	19.38	19.47	19.56	20.05	20.13	20.21	20.27	20.32	20.37	20.39	20.39
Biograd	19.31	19.39	19.47	19.56	20.04	20.13	20.20	20.27	20.32	20.38	20.41	20.44	20.44
Bjelovar	19.28	19.37	19.46	19.55	20.04	20.13	20.21	20.29	20.35	20.40	20.44	20.47	20.47
Borovo	19.19	19.28	19.37	19.46	19.55	20.04	20.12	20.19	20.25	20.31	20.35	20.37	20.38
Brač	19.26	19.34	19.43	19.50	19.59	20.07	20.14	20.22	20.27	20.32	20.36	20.38	20.38
Cres	19.36	19.44	19.53	20.02	20.11	20.19	20.27	20.34	20.40	20.46	20.50	20.52	20.52
Crikvenica	19.35	19.44	19.53	20.02	20.11	20.20	20.28	20.35	20.41	20.47	20.51	20.53	20.53
Čakovec	19.29	19.39	19.48	19.58	20.07	20.16	20.25	20.32	20.38	20.44	20.48	20.50	20.51
Dalj	19.19	19.28	19.37	19.46	19.55	20.04	20.12	20.19	20.26	20.31	20.35	20.37	20.38
Daruvar	19.25	19.34	19.43	19.52	20.01	20.10	20.18	20.26	20.32	20.37	20.41	20.43	20.44
Delnice	19.35	19.44	19.53	20.02	20.11	20.20	20.28	20.36	20.42	20.47	20.51	20.53	20.54
Dubrovnik	19.19	19.26	19.34	19.42	19.50	19.58	20.05	20.12	20.17	20.23	20.26	20.28	20.29
Dugi Otok	19.32	19.41	19.49	19.58	20.07	20.14	20.22	20.29	20.35	20.40	20.44	20.47	20.47
Đakovo	19.20	19.29	19.38	19.47	19.56	20.05	20.13	20.20	20.26	20.32	20.36	20.38	20.38
Garešnica	19.27	19.36	19.45	19.54	20.04	20.12	20.20	20.28	20.34	20.39	20.43	20.46	20.46
Gospić	19.32	19.40	19.49	19.58	20.07	20.14	20.22	20.29	20.35	20.41	20.44	20.47	20.47
Grubišno Polje	19.25	19.34	19.43	19.52	20.01	20.10	20.18	20.26	20.32	20.37	20.41	20.43	20.44
Hvar	19.26	19.34	19.43	19.51	19.59	20.07	20.14	20.22	20.27	20.32	20.36	20.38	20.38
Ilok	19.16	19.25	19.34	19.43	19.52	20.01	20.09	20.16	20.22	20.28	20.32	20.34	20.35
Karlovac	19.32	19.41	19.50	19.59	20.08	20.17	20.25	20.32	20.38	20.44	20.48	20.50	20.51
Knin	19.28	19.36	19.44	19.53	20.02	20.10	20.17	20.25	20.31	20.36	20.40	20.42	20.43
Koprivnica	19.28	19.38	19.47	19.56	20.05	20.14	20.23	20.31	20.37	20.43	20.47	20.49	20.49
Korčula	19.23	19.31	19.38	19.46	19.55	20.02	20.10	20.17	20.22	20.27	20.31	20.33	20.34
Kornat	19.31	19.40	19.47	19.56	20.05	20.13	20.20	20.27	20.33	20.38	20.41	20.44	20.44
Krapina	19.32	19.41	19.51	20.00	20.10	20.19	20.27	20.35	20.41	20.46	20.50	20.53	20.53
Križevci	19.29	19.38	19.47	19.56	20.06	20.15	20.23	20.31	20.37	20.43	20.47	20.49	20.50
Krk	19.36	19.45	19.53	20.02	20.11	20.20	20.28	20.35	20.41	20.47	20.51	20.53	20.53
Kutina	19.28	19.37	19.46	19.55	20.04	20.13	20.20	20.28	20.34	20.40	20.43	20.46	20.46
Lastovo	19.25	19.32	19.40	19.49	19.56	20.04	20.11	20.19	20.24	20.29	20.32	20.35	20.35
Lipik	19.25	19.34	19.43	19.52	20.01	20.10	20.18	20.25	20.31	20.37	20.41	20.43	20.44
Lošinj	19.35	19.44	19.53	20.01	20.10	20.18	20.26	20.34	20.39	20.44	20.49	20.50	20.51
Makarska	19.23	19.32	19.40	19.48	19.56	20.04	20.12	20.19	20.25	20.29	20.33	20.35	20.36
Maruševac	19.30	19.39	19.49	19.58	20.07	20.16	20.25	20.32	20.39	20.44	20.49	20.51	20.51
Metković	19.22	19.30	19.38	19.46	19.55	20.02	20.10	20.17	20.22	20.28	20.31	20.34	20.34

POČECI SUBOTA U TRAVNJU, SVIBNJU I LIPNJU 2025.

MJESTO	TRAVANJ				SVIBANJ					LIPANJ			
	4.4.	11.4.	18.4.	25.4.	2.5.	9.5.	16.5.	23.5.	30.5.	6.6.	13.6.	20.6.	27.6.
Mljet	19.22	19.29	19.37	19.45	19.53	20.01	20.08	20.15	20.20	20.26	20.29	20.32	20.32
Našice	19.21	19.30	19.39	19.48	19.58	20.06	20.14	20.22	20.28	20.33	20.37	20.40	20.40
Nova Gradiška	19.25	19.34	19.42	19.51	20.01	20.09	20.17	20.25	20.31	20.36	20.40	20.42	20.43
Novska	19.27	19.36	19.45	19.54	20.03	20.11	20.20	20.27	20.33	20.38	20.43	20.45	20.46
Opatija	19.37	19.46	19.55	20.04	20.13	20.21	20.29	20.37	20.43	20.49	20.52	20.55	20.55
Osijek	19.20	19.29	19.38	19.47	19.56	20.05	20.13	20.20	20.26	20.32	20.36	20.38	20.38
Otočac	19.32	19.41	19.50	19.58	20.07	20.16	20.23	20.31	20.37	20.42	20.46	20.48	20.49
Pag	19.32	19.41	19.49	19.58	20.07	20.15	20.23	20.30	20.36	20.41	20.45	20.47	20.48
Pakrac	19.25	19.34	19.43	19.52	20.01	20.10	20.18	20.25	20.31	20.37	20.41	20.43	20.43
Pelješac	19.22	19.30	19.38	19.46	19.54	20.02	20.09	20.16	20.21	20.26	20.30	20.32	20.32
Petrinja	19.29	19.38	19.47	19.56	20.05	20.13	20.22	20.29	20.35	20.41	20.44	20.47	20.47
Ploče	19.22	19.31	19.38	19.47	19.55	20.03	20.10	20.17	20.23	20.28	20.32	20.34	20.34
Poreč	19.40	19.49	19.58	20.07	20.16	20.24	20.32	20.40	20.46	20.51	20.55	20.58	20.58
Požega	19.24	19.32	19.41	19.50	20.00	20.08	20.16	20.24	20.30	20.35	20.40	20.41	20.42
Pula	19.39	19.47	19.56	20.05	20.14	20.22	20.30	20.37	20.43	20.49	20.52	20.55	20.55
Rab	19.35	19.44	19.52	20.01	20.10	20.18	20.26	20.34	20.39	20.44	20.49	20.50	20.51
Rijeka	19.37	19.46	19.54	20.03	20.13	20.21	20.29	20.37	20.43	20.48	20.52	20.54	20.55
Rovinj	19.40	19.49	19.58	20.06	20.16	20.24	20.32	20.40	20.46	20.51	20.55	20.57	20.58
Sinj	19.26	19.34	19.43	19.51	19.59	20.07	20.15	20.22	20.28	20.33	20.37	20.39	20.40
Sisak	19.29	19.38	19.46	19.55	20.05	20.13	20.22	20.29	20.35	20.40	20.44	20.47	20.47
Slatina	19.24	19.33	19.42	19.51	20.00	20.09	20.17	20.25	20.31	20.36	20.40	20.43	20.43
Slavonski Brod	19.21	19.30	19.39	19.48	19.57	20.05	20.14	20.21	20.27	20.32	20.37	20.39	20.39
Slunj	19.32	19.41	19.50	19.58	20.08	20.16	20.24	20.32	20.38	20.43	20.47	20.49	20.50
Split	19.26	19.35	19.43	19.51	20.00	20.08	20.15	20.22	20.28	20.33	20.37	20.39	20.40
Šibenik	19.31	19.38	19.47	19.55	20.04	20.12	20.19	20.26	20.32	20.37	20.41	20.43	20.44
Varaždin	19.29	19.39	19.48	19.58	20.07	20.16	20.25	20.32	20.38	20.44	20.48	20.50	20.51
Vinkovci	19.19	19.28	19.37	19.46	19.55	20.04	20.12	20.19	20.25	20.31	20.35	20.37	20.38
Virovitica	19.25	19.34	19.43	19.52	20.01	20.10	20.18	20.26	20.32	20.37	20.41	20.44	20.44
Vis	19.27	19.35	19.43	19.52	20.00	20.08	20.15	20.22	20.28	20.32	20.37	20.38	20.39
Vukovar	19.19	19.28	19.37	19.46	19.55	20.04	20.11	20.19	20.25	20.31	20.35	20.37	20.37
Zadar	19.32	19.40	19.49	19.57	20.06	20.14	20.22	20.29	20.35	20.40	20.44	20.46	20.47
Zagreb	19.31	19.40	19.49	19.58	20.08	20.16	20.25	20.32	20.38	20.44	20.48	20.50	20.50
Županja	19.20	19.28	19.37	19.46	19.55	20.04	20.12	20.19	20.25	20.31	20.35	20.37	20.37

(Vremena u ovoj tablici navedena su po ljetnom računanju.)

Posredničke molitve

Moj molitveni popis:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Moja molitvena iskustva:

.....

.....

.....

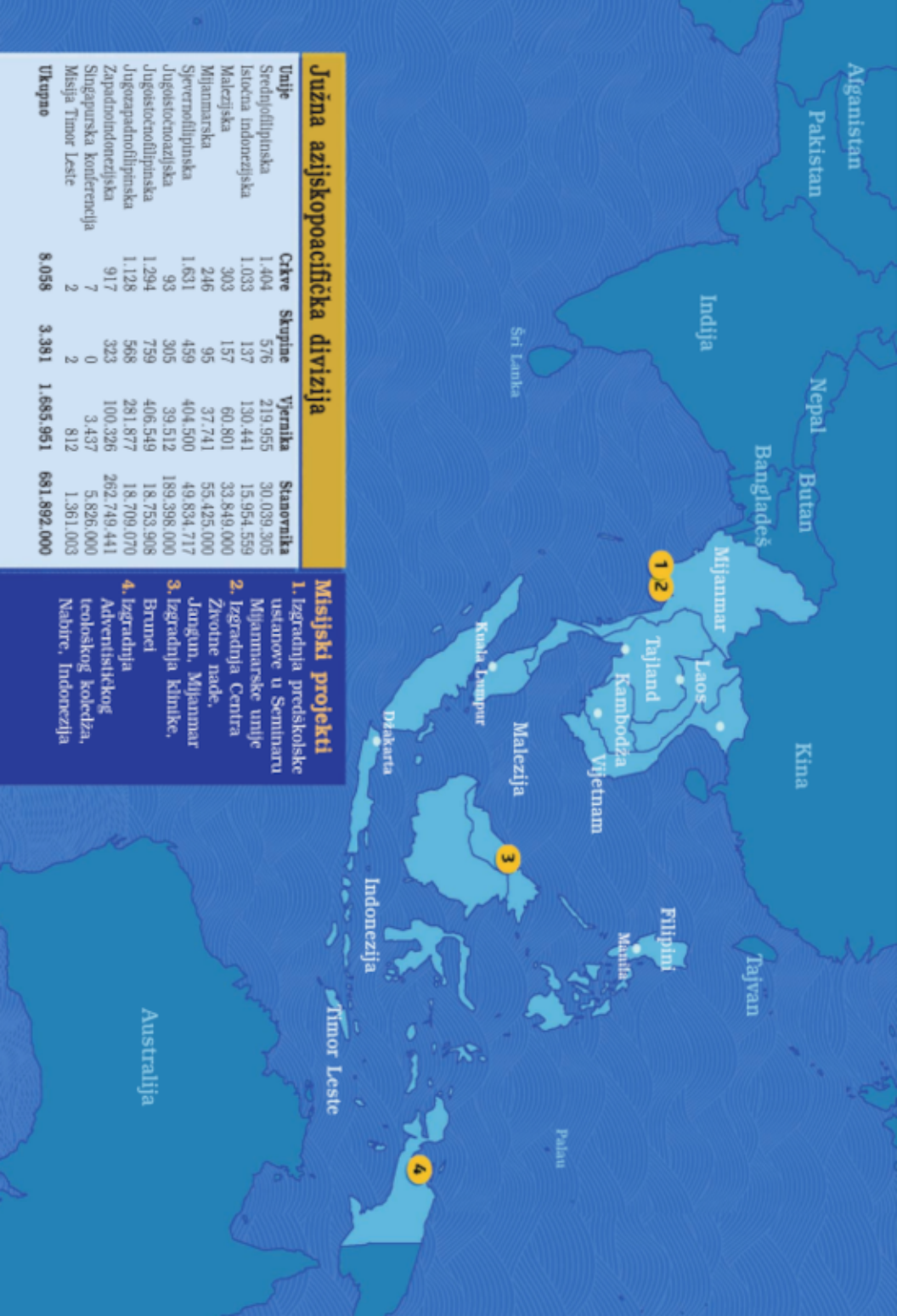
.....

.....

.....

.....

“Dio je Božjeg plana da nam kao odgovor na molitvu vjere dade ono što nam ne bi dao da Ga nismo molili.” (Ellen G. White, *Velika borba*, str. 415) “Razvijajte naviku da razgovarate sa Spasiteljem. ... Neka se vaše srce uvijek diže u tihoj molitvi za pomoć, za svjetlost, za snagu, za mudrost. Neka svaki vaš dah bude molitva.” (Ellen G. White, *Služba liječenja*, str. 328)

Južna azijskopacifička divizija

Države	Skupine	Vjeranika	Stanovnika
Indija	1.404	576	219.955
Srednjoafrička	1.033	137	130.441
Severnoafrička	303	157	60.801
Malezijska	246	95	37.741
Mijannmarska	1.631	459	404.500
Sjevernoafrička	93	305	39.512
Jugosjevernoafrička	1.294	759	406.549
Jugozapadnoafrička	1.128	568	281.877
Zapadnoafrička	917	323	100.326
Službeni konferencija	7	0	3.437
Misija Timor Leste	2	2	812
Ukupno	8.058	3.381	1.685.951
			681.892.000

Misijni projekti

1. Izgradnja predškolske ustanove u Semharu
2. Izgradnja Centra Zvočne nade, Jangun, Mijannmar
3. Izgradnja klinike, Brunei
4. Izgradnja Adventističkog teološkog koledža, Nabire, Indonezija